ANUL XXXII - Nr. 61.

DECEMBRIE 1988 - MAI 1989

Carpații

Director: Aron Cotrus † REVISTA DE CULTURA SI ACTIUNE ROMANEASCA IN EXIL. Redactor: Traian Popescu

CHRISTOS A INVIAT!

CU MOARTEA PRE MOARTE CĂLCÂND ŞI CELOR DIN MORMINTE VIAŢĂ DĂRUINDU-LE!

Voi toţi, ce-aţi plâns în întuneric
Şi nimeni nu v-a mângâiat,
Din lunga voastră îngenînchere,
Sculaţi... CHRISTOS A INVIAT!

AL VLAHUTA

ROMÂNIA FAŢĂ DE UNGARIA

de Pamfil ŞEICARU

UNT momente în desfăşurarea unei acţiuni când nu ţi se mai îngăduie deloc impreciziile, iar drepturile pentru care lupţi se impun unei energice limpeziri, printr'o severă delimitare.

Nu este permis să mai ascundem un adevăr: în toate acţiunile noastre păstrăm un fel de sfială, ne valorificăm participarea cu sentimentul unor amarnice păcate pe care le-am avea de ispăşit. Este adevărat că, prin firea lui, poporul român este modest, are un fel de cuviinţă, de delicateţă aristocratică în apărarea drepturilor, încât foarte mulţi socot această atitudine drept o îndoială asupra valabilităţii acestor drepturi.

Contribuţia noastră la războiu?

,,Revista **Politica Nuova** din Roma publică un articol intitulat ,,Petrolul, aliatul român al Axei", semnat cu iniţialele S. A. B., care sunt acelea ale cunoscutului ziarist italian Sigfrido Barghini. După ce face un istoric al petrolului în România, autorul scrie: ,,Dar pentru ca această mare maşină a războiului să poată funcţiona regulat şi într'un ritm puternic, era nevoe de un sânge generos şi îmbelşugat. Acest sânge este petrolul românesc". Aminteşte apoi cele ce se spuneau în America înainte de isbucnirea războiului referitor la marea importanţă pe care petrolul o are şi a avut-o în economia unui război modern şi termină astfel: ,,Când mâine va fi posibil să se facă istoria conflictului de azi şi când se vor pune la dispoziţia acestei istorii toate elementele indispensabile creării unei păreri definitive, numai atunci va fi cu putinţă punerea în adevărata sa lumină a marelui eveniment petrecut acum doi ani, în Septembrie 1940, atunci când România s'a aşezat alături de Axă".

,,Iar mai departe: ,,Intr'adevăr, dintre toate ţările situate alături de Axă, România este aceia care a dat un maximum de contribuţie, punând la dispoziţia cauzei comune toate resursele solului şi subsolului său şi oferind în acelaş timp fără nici o economisire, sângele fiilor săi".

Ne-ar fi usor să reproducem şi din presa germană pentru a

sublinia şi mai mult valoarea contribuţiei noastre în lupta care se duce împotriva Rusiei Sovietice.

Nu este de prisos să amintim condiţiile sufleteşti în care România s'a raliat Axei. Sub presiunea Berlinului şi a Romei, am cedat Bulgariei Cadrilaterul, iar diktatul dela Viena a însemnat cea mai zguduitoare lovitură pe care a primit-o poporul român în cursul chinuitei lui istorii. Ajunge să priveşti pe hartă cum a fost trasă frontiera stabilită prin diktatul dela Viena ca să desprinzi spiritul care a prezidat acel zis arbitraj: o apropiere de zona petroliferă, siguranţa de a avea subcontrol petrolul românesc, fără de care Germania şi Italia nu ar fi putut continua războiul.

Nu discutăm nici valoarea arbitrajului rostit de nişte arbitri interesaţi, definit prin condiţiile în care a fost făcut, şi care-i dau specificul unui diktat. Vom aminti însă obligaţiile pe care cele două mari puteri, Germania şi Italia, şi le-au luat faţă de minoritatea românească. Să nu uităm articolul 7 al arbitrajului, din care au decurs obligaţiile pentru puterile Axei de a protegui drepturile celor 1.400.000 de Români din Transilvania cedată, faţă de cei 900.000 de unguri. Ce a fost primul an de administrare a teritoriilor cedate ar fi de prisos să mai evocăm, dar ceeace pare şi mai caracteristic este faptul că persecuţiile ungureşti împotriva elementului românesc au sporit în măsura în care —după intrarea României în războiu contra Rusiei Sovietice— se afirma mai impresionant valoarea armatei româneşti.

Tot ce stărue ca substrat mongolic în acest neam s'a deslănţuit cu un chiot sălbatec. Din străfundurì de mileniu poporul român din Transilvania, desprinsă prin aşa zisul arbitraj de la Viena, a început să retrăiască acele timpuri cumplite când vijelioşi veneau din stepă ungurii, pe drumurile străbătute de înaintaşii lor, Hunii.

Când toate demersurile guvernului român, mereu, stăruitor reînoite, au fost epuizate, vice-preşedintele Consiliului de Miniştri, şi ministrul de externe, a făcut o expunere în faţa elitei intelectuale a ţării la 19 Martie 1942.

Desprindem din declaraţiile făcute atunci de d. Mihai Antonescu: ,,Cu toată această luptă sfinţită, cu toată această tăcere stăpânită, în ultimul an neamul românesc a fost victima nedreaptă a unor ofense fără margini, a unor provocaţiuni fără măsură, a unor acte care strivesc nu numai răspunderea noastră de români, dar şi mândria noastră de europeni. Patria, leagănul strămoşesc de altă dată, Transilvania de Nord, a fost supusă unui regim de impilare, de umilinţă şi de desconsiderare a oricărei mândrii româneşti. Oamenii au fost schingiuţi, ucişi, bisericile ne-au fost dărâmate, proprietatea ţăranilor, pe care dreptatea socială făcută de neamul românesc o dăruise muncitorului de pământ, proprietatea aceasta a fost supusă anulărilor şi ţăranii noştri izgoniţi de pe pământul lor".

A arătat apoi de câtă stăpânire de sine a avut nevoe guvernul român faţă de fărdelegile ocupaţiei ungureşti, şi cum s'a impus tăcere presei româneşti de a nu răspunde campaniilor odioase ale presei maghiare. Un armistiţiu de presă a fost încheiat —fireşte că acest armistiţiu nu însemna şi obligaţia pentru Ungaria de a înceta persecuţiile deslănţuite împotriva poporului român— dar nici armistiţiul n'a fost respectat. De aceia în discursul de la 19 Martie vice-preşedintele Consiliului se simţea obligat să spună:

,,Iar dacă de azi înainte presa ungară va mai ataca, noi vom răspunde. Şi presa ungară a atacat din nou zilele trecute armata neamului românesc".

,,Avem datoria să spunem: aceasta nu mai poate dura".

A fost un freamăt în cuprinsul ţării, fiecare simţea că s'a schimbat tonul politicii noastre faţă de Ungaria şi marile sacrificii ale armatei pe frontul de răsărit nu au slăbit cu nimic puterile României de a impune curmarea unor îndrăsneli.

Şi noi am continuat să participăm cu totalistatea forţelor noastre în lupta pe care o ducem împotriva Rusiei Sovietice.

Deci la 19 Martie 1942 s'a rostit cuvântul menit să oprească avalanşa ofenselor ce ni se aduceau de presa ungurească. A urmat un moment de calm, părea că armistiţiul de presă era real —ceeace nu implica şi încetarea persecuţiilor împotriva poporului român din Transilvania de Nord— până în Iulie 1942, când armata română a obţinut noui succese pe front.

Extragem din ,,Tribuna" ce apare în Clujul ocupat, aceste fragmente, de un nobil curaj, o mustrătoare lecţie a ceeace înseamnă eroica scrisului gazetărese închinat ideii naţionale, acceptarea senină a riscului pe care il prezintă înfruntarea metodelor politice ungureşti.

Tribuna, 2 Iulie 1942: Antonescu rongyot szed (Antonescu adună sdrenţe) povesteşte cum un convoiu de camioane încărcate cu cârpe şi gunoaie culese de pe maidan, în vârful cărora era purtată, cu inscripţia de mai sus, pe străzile Clujului o păpuşă îmbrăcată în manta ofiţerească română, cu chipiu de general.

Textual: ,,O echipă de culegători de sdrenţe care ne place săcredem că nu poate avea nimic comun cu acţiunea oficială întreprinsă de premilitarii unguri pentru adunarea resturilor textile dela domiciliile cetăţenilor, a avut spirituala inspiraţie să îmbrace o manta soldăţească română, pe două beţe, şi aşezând deasupra un chipiu ofiţeresc românesc a cocoţat figura asta lamentabilă în vârful furgonului cu zdrenţe. Cu furgonul astfel împodobit, tinerii au găsit de bine să parcurgă cu mare alai străzile oraşului, în mijlocul unor strigăte şi urlete delirante de ,,Antonescu rongyot szed".

,,Sgomotosul convoi s'a oprit mai bine de o jumatăte de oră în faţa ziarului nostru, unde au continuat glumele de prost gust la adresa noastră şi a Mareşalului Antonescu cu intenţia vădită a organizatorilor mascaradei ca nu cumva să ne scape vreun amănunt al civilizatului spectacol".

,,Credem că insulta care a fost adusă unei armate care-şi varsă sângele pentru o cauză care este şi a poporului maghiar, o armată ale cărei fapte de arme au fost subliniate de alţii mai competenţi decât noi, şi ale cărei jertfe aduse pentru cauza comună, date publicităţii nu de mult, au impresionat întreaga lume civilizată, n'are nevoie să fie înfierată".

,,Iar pentru regisorii mascaradei n'avem decât regretul că nu au avut la îndemână insigna Crucii de Fier, pentruca agăţând-o de gâtul mogâldeţei, insulta la adresa Mareşalului Antonescu şi a armatei pentru cinstirea căreia a primit această distincţiune, să fie şi mai complectă, ia distracţia lor şi mai desăvârşită".

Articolul a fost cenzurat în întregime, şi n'a apărut.

Tribuna No. 539, din 25 Iulie, 1942:

Pe marginea unor reportagii sensaţionale; tot articol de fond, ca şi cel de mai sus, înfăţişează o descriere a spectacolelor grădinei de vară Kalman Simor din Cluj. ,,Acolo, un ,,poet" maghiar îşi exprimă satisfacţia pentru lecţia pe care ,,chirurgul Stalin" a dat-o ,,opincarilor valahi". In partea a doua a articolului, se citează un articol al lui Biro Janso, apărut în ziarul maghiar ,,Estilap", articol care prezintă pe Nicolae Iorga, beat de ţuică de Văleni, căzând pe jos, în budoarul d-nei Gafencu, petrecând cu servitoare aduse din Cismigiu, sărbătorind decizia dela Viena (arbitrajul).

In afară de insultele aduse lui Iorga şi miniştrilor Români povestea este neverosimilă, pentru că în timpul arbitrajului, Gafencu nu era ministru de externe, cum se afirmă, ci era ministru al României la Moscova".

Mărturisesc că mă simt umilit de această mândră afirmare a ideii româneşti, de această bravă înfruntare a unui regim de opresiune, când am primit regimul tăcerii impus de cenzură, grijulie să se respecte un armistiţiu de presă pe care Ungaria nu l'a respectat niciodată.

Dar aceste ofense de o trivialitate ce definesc o naţiune în ceeace este dincolo de pojghita de civilizaţie, apar cu mai puţin grave atunci când, în acelaş imp, sadismul unguresc inventează pentru românii din Transilvania de Nord cea mai îngrozitoare pedeapsă: punerea în jug.

Nu este o formă retorică, ci o cruntă realitate verificată de cei doi delegaţi ai puterilor cari ne-au impus arbirtajul de la Viena: germanul Hancke şi italianul Rogieri.

Intr'adevăr, românii erau puşi la jug, în locul vitelor, să tragă plugul şi să are. Intrebate, autorităţile ungureşti au răspuns că este un exerciţiu sportiv. Pentru a verifica natura sportului mai curtos, delegatul italian s'a pus în jug să tragă. După trei minute a lepădat mijlocul de tortură şi a strigat: „dacă aş fi ţinut cu sila cinci minute, aş prefera să crăp capul celui ce m'ar pune în jug. Orice mi s'ar întâmpla ulterior ar fi mai uşor de îndurat".

Energice proteste din partea guvernului român adresat, la Berlin şi la Roma, grăbite promisiuni de intervenţie, o paranteză de potolire, ca, ulterior, să se reînceapă sinistra bătae de joc, sporită pe măsură ce sporeau sacrificiile noastre pe frontul de Est.

Mijloacele noastre de informaţie sunt foarte reduse, iar ministerul propagandei pune o deosebită grijă să nu se afle nimic din aplicarea unilaterală a aşa zisului armistiţiu de presă. Intâmplător, un cititor din Sibiu ne-a adus ziarul „Ţara" care publică pe prima pagină un răspuns: „Pentru presa ungară":

„Conştienţi de ceasurile grele şi de primejdiile mari care ameninţă civilizaţia şi Continentul, nu am mai răspuns în ultima vreme, aproape zilnicelor, insinuări sau atacuri ale presei ungare.

„Pesti Nép" din 12 Februarie ajunge să numească Prahova românească „teritoriu săcuesc" şi reia problema rădăcinii străvechi a ungurilor în Moldova.

Şi cu lipsa de onoare din totdeauna, găseşte, pe temeiuri istorice, că deanumirea de „valah" înseamnă cerşetor.

Am păstrat o prea îndelungată tăcere.

Nici azi nu ne abatem dela acest drum.

Dar un lucru trebuie să ştie domnii din presa maghiară:

Neamul Românesc n'a cerit şi nu cerşeşte;

Neamul Românesc n'a fost sluga nimănui şi nici nuva fi vreodată slugă.

Fiindcă noi nu avem nici suflet de cerşetor, nici frunţi plecate de slugi.

Va veni ceasul când Budapesta să înteleagă acest lucru.

Din noianul de articole publicate în ultima vreme, semnalăm numai că Pester Lloyd din 10 Ianuarie 1943, cu titlul: „Noul plan al Trianonului", face din nou procesul politicei externe a României şi a Micii Antanţe şi din nou insinuiază împotriva noastră, cu aceleaşi metode care fac ca Ungaria să ţină un limbai la Berlin şi la Roma, şi alta la Washington sau aiurea.

De asemenea, semnalăm ei Uj Magyarsag din 9 Februarie, ocupându-se de acelaş „diktat" de pace de la Trianon şi de alipirea Transilvaniei la România, găseşte că acesta este singurul titlu al României asupra Transilvaniei, negând valoarea istorică de liberă determinare şi afirmare românească a Adunării de la Alba-Iulia.

Nici la acestea nu răspundem, pentrucă istoria este una şi împrejurările de azi fac ca fiecare zi, fiecare gest şi fiecare cuvânt să aparţină istoriei, istoriei civilizaţiei însăşi, nu numai istoriei raporturilor româno-ungare.

Dorim însă ca domnii dela Budapesta să înţeleagă că tăcerea noastră nu este o laşitate şi nici să-şi închipuie că noi nu suntem pregătiţi pentru această istorie, care nu poate să fie zidită prin cuvinte goale".

19 MARTIE

Fără îndoială că în Transilvania liberă se strecoară presa ungurească şi publicistul ardelean are un mijloc direct de informaţie, dar nu mai puţin va trebui să-i mulţumim cu cea mai caldă recunoştinţă că ne aduce la cunoştinţă un aspect nou al presei ungureşti.

Publicistul ardelean a semnat răspunsul dat presei ungureşti „19 Martie", pentru a aminti energicul discurs rostit de d. Mihai Antonescu, când, la 19 Martie 1942, a scandat: „aceasta numai poate dura".

Din nefericire a durat —cu scurte intermitenţe— dar a durat fiindcă nu-i suficient să spui „destul", dacă nu treci la mijloace de constrângere: la acte de teroare să se răspundă la fel, la campanii de presă la fel şi atunci se va vedea eficacitatea unei rostiri energice: „destul".

Dar contribuţia publicistului ce semnează „19 Martie", ca un îndemn de întoarcere la o politică afirmativă, are o valoare deosebită. Nu mai este vorba de obicinuitele insulte, o vulgaritate care ar dezonora şi rândaşi, este vorba de pretenţiile teritoriale ale Ungariei, nu numai asupra Transilvaniei, ci şi asupra Moldovei până la Siret, asupra întregei văi a Prahovei „teritoriu secuesc".

Desigur că pentru orice minte normală asemenea pretenţii au toate caracteristicile unul delir paranoic, dar nu ne putem impăca deloc cu formula publicistului ardelean ce semnează „19 Martie": „Am păstrat o prea îndelungată tăcere, nici azi nu ne abatem de la acest drum".

Când constaţi cu tot curajul că „am păstrat o prea îndelungată tăcere", logica îţi spune, atunci când rezultatele tăcerii se înmulţesc tot mai mustrătoare, să schimbi metoda, nu să continui un drum care nu duce decât la încurajarea îndrăznelii ungureşti.

Când presa ungurească susţine că denumirea de „valah" „înseamnă cerşetor sau slugă", înseamnă că tăcerea n'a fost înţeleasă în intenţiile ce-au justificat-o („conştienţi de ceasurile grele şi de primejdiile mari care ameninţă civilizaţia şi Continentul"), ci ca un semn de neputinţă, aşa cum sluga rabdă înjurăturile stăpânului.

Se impune deci o examinare lucidă a problemei, fără nici o risipă inutilă de cuvinte, acceptând o realitate aşa cum este, nu aşa cum am voi să fie. Ungaria poate fi acuzată de orice, dar nimeni nu-i poate face invinuirea că şi-ar ascunde intenţiile. Are chiar o brutalitate în afirmarea obiectivelor ei politice, în repetata afirmare a scopurilor. **Vrea Transilvania întreagă, vrea Moldova, vrea Valea Prahovei, vrea să ajungă, într'o formă sau alta, la Marea Neagră.** Delirul megalomaniei maghiare nu exclude o examinare —nu medicală, fiindcă boala este incurabilă— ci politică. Nebuni, nebuni dar cu socoteală, spune o veche zicală românească şi politicii ungare i se poate aplica mai bine această caracterizare.

S'a crezut că aşa zisul arbitraj dela Viena va potoli pretenţiile ungureşti şi n'au lipsit oamenii politici cari să mai creadă într'o politică împăciuitoare faţă de minoritatea românească, politică menită să dezarmeze ostilitatea firească a românilor. Inseamnă să nu se cunoască structura morală a poporului maghiar, tot ce tălăzueşte ca ereditate mongolică în sângele maghiar, şi ei s'au grăbit să se arate în toată pornirea lor sanguinară. **Pentru poporul unguresc, o minoritate în mijlocul atâtor popoare mai numeroase, pentru a suştine pretenţiile Statului ungar nu există decât o soluţie: exterminarea... Cehi, slovaci, români, sârbi, croaţi, sloveni, germani, să dispară, fie printr'o asimilare forţată, fie printr'o exterminare fizică.** Vor să folosească aceşti ani de încordată atenţie la est ca să reducă numeric minorităţile.

Politica ungurească urmează cu energie indicaţiile necesităţilor de viaţă ale Statului ungar. Şi nu putem să-i fim decât recunoscători pentru sinceritatea brutală cu care îşi afirmă voinţa cotropitoare, fiindcă ne smulge din păenjenişul iluziilor şi ne constrânge să examinăm problema raporturilor noastre cu Ungaria, nu din punct de vedere european —ceva foarte vag, fiindcă Europa va fi, este în elaborare pentru un nou climat —social şi politic— ci din punct de vedere strict românesc.

Politica României dela Septembrie 1940 am putea s'o rezumăm în această formulă: faţa la Est.

Că este valabila această formulă, se dovedeşte prin fiorurile de îngrijorare ce se simt în Anglia, ca şi în Statele-Unite, dincolo de declaraţiile oficiale, cu atât mai sonore cu cât vor să ascundă îngrijorări din ce în ce mai precise.

Guvernul român a urmat cu o eroică fidelitate o politică de apărare la Est, nu numai a României, ci a civilizaţiei

europene. Evident, o politică de sacrificii, de mari şi dureroase sacrificii pe care Germania şi Italia le-au recunoscut.

Aceste sacrificii nu sunt simple cuvinte într'o frază elocventă, ci crunte realităţi ce înseamnă un minus la potenţialul militar al poporului român.

Nu am cerut să facem socotelile, nu am pus în discuţie, cum am fi fost îndreptăţiţi dat fiind condiţiile cu totul altele, arbitrajul dela Viena, ci am continuat cu toate puterile noastre, cu sângerarea eroică a armatei noastre, lupta începută.

Cine ar putea să spună că Mareşalul Antonescu nu a fost loial, nu şi-a ţinut cuvântul dat? Autoritatea Mareşalului Antonescu singură a putut să mobilizeze în cea mai grea luptă toate energiile poporului român, fără ca nimeni să se întrebe cum stăm cu socotelile trecutului, adică ale arbitrajului dela Viena.

Puterile Axei, şi în special Germania, erau moralmente obligate să ferească acţiunea României de complicaţii care să-i distragă atenţia dela Est şi s'o concentreze la Vest. Caucazul, Volga, Donul sunt departe, iar Transilvania este aproape, o sângerare de inimă. Câtă tărie morală a avut poporul român să continue o luptă când acasă se auzeau vaetele celor de sub stăpânirea Ungariei?

Şi s'a mers continuu, pe drumuri semănate cu morminte, s'a mers mereu înainte.

Cine ar putea spune că poporul român nu şi-a împlinit angajamentele, că s'a dat înlături din faţa tuturor pericolelor? Să le mai amintim Germaniei?

Intre timp Ungaria căuta să împace o prezenţă pe frontul de Est cu socotelile ascunse ale unei politici agresive. **Toate minorităţile din Ungaria —şi după propriile lor statistici au 45 la sută minorităţi— mai ales cea românească, au fost mobilizate şi trimise pe front, rezervând armata naţională** propriu zisă **pentru momentele potrivite unui atac împotriva României.** Nu este un secret pentru nimeni că în Transilvania de Nord, în lungul Carpaţilor Moldovei şi până la 25 km. de Braşov, sunt 12 divizii ungureşti dintre care două motorizate, având şi la Sf. Gheorghe, la 28 km. de Braşov 200 tankuri puternice. Ce rost au aceste divizii păstrate cu grijă, înzestrate cu cel mai bun armament? Numai situarea lor în spaţiul restrâns al Transilvaniei, ce ne-a fost smulsă prin aşa zisul arbitraj dela Viena, ar fi suficientă pentru a le defini rostul, dar presa ungurească este aşa de grăbită să se bucure anticipat încât le desvălue obiectivele acestor divizii: Moldova până la Siret şi Valea Prahovei.

Care-i realitatea politicei maghiare? La ce se rezervă? Vom lua din discursul rostit în ziua de 24 Februarie de d. Kallay, preşedintele. Consiliului, la asociaţia Baros, acest pasaj:

,,De multă vreme n'am vorbit în faţa publicului. In această vreme au zburat deasupra noastră săptămâni şi luni grele. Armata noastră care luptă pe frontul rusesc a trecut prin grele încercări prin lupte mari şi sângeroase. In urma luptelor grele, oştirea noastră a suferit pierderi în oameni şi armament, însă neînfrântă în moral, în credinţă şi în vitejia maghiară, astăzi stă dincolo de greutatea luptelor şi se pregăteşte ca prin refacerea puterii sale să fie mereu acolo unde trebue să lupte pentru ţelul unic şi totdeauna precumpănitor; pentru ţelurile maghiare. Ţelurile maghiare ne-au dus soldaţii pe câmpiile înzăpezite din Rusia, ţelurile maghiare ne obligă ca şi acasă, cu o putere şi mai mare decât cea de până acum, să ne mărim şi să ne înzestrăm armata, aşa cum am spus, totdeauna, pentru ţelul unitar maghiar, pentru interesele maghiare".

Ce înseamnă ţelul unitar maghiar? Care sunt interesele maghiare?

Există oare un singur român care să nu le cunoască?

Să nu uităm că Rusia tot până la Siret vrea să meargă şi nici schimbul de semne prietenoase dintre Ungaria şi Rusia Sovietică din vara anului 1940, cu faimoasele steaguri ale lui Kosuth, luate la 1848, pe care Stalin le-a trimis în semn de amiciţie la Budapesta.

Iată că în spatele frontului de Est se pune deodată, fără putinţă de răstălmăcire, problema militară a pândei ungureşti în alegerea momentului potrivit când ar putea să ne lovească.

Estul se întoarce împotriva noastră prin Vest.

Ipoteză? Năluci? Nul 12 divizii ungureşti concentrate în Transilvania ocupată, imprudentele mărturisiri ale presei ungureşti: Moldova până la Siret şi Valea Prahovei. In definitiv, dece n'ar şopti ungurii la urechile Germaniei: ,,românii nu sunt siguri, să luăm noi în pază zona petroliferă".

Absurd? Dar când au fost dreptele noastre proteste ascultate? Nu au văzut delegaţii comisiei de arbitraj germano-italiană pe români la jug, n'au pipăit jugul, n'au verificat schingiurea? Ei, şi? Când s'a manifestat intervenţia energică a Germaniei pentru a apăra drepturile românilor asupriţi în Transilvania, cedată sub diktatul dela Viena?

Să admitem că Germania nu ar asculta Ungaria, dar ocupată cu toate forţele ei în gigantica luptă înpotriva Rusiei sovietice, cum ar putea să supravegheze pe cei ce stau la pândă? Mişcările Ungariei sunt totdeauna hazardate, iar situaţia ei o obligă la cele mai disperate acţiuni, când o politică normală nu-i îngădue nici una din speranţele ei nemăsurate.

Cuvinte liniştitoare, garanţii, misiuni sacre, cruciadă, civilizaţie, Europa, tot vorbe mari şi fascinante, dar mai tare ca toată elocvenţa acestor cuvinte este instinctul de conservare naţională.

Când Ungaria îşi afirmă cu atâta brutală sinceritate tendinţele, obiectivele, când presa ungurească le poate publica, cu toate că există şi în Ungaria o cenzură, nu ne este îngăduită nici o rătăcire în afara hărţii precise a acestei ameninţări.

Germania nu a putut constrânge Ungaria la moderaţie, presupunând că a încercat cu toată insistenţa, deci cu atât mai puţin ar putea să o oprească de a da o lovitură la care se gândeşte cu atât mai mult cu cât cunoaşte sacrificiile mari ale armatei noastre.

Deci suntem obligaţi să supraveghem singuri frontierele spre Ungaria şi cu totalitatea puterilor noastre, aşa cum sunt ele după aproape doi ani de lupte grele şi glorioase pe frontul de Est, să fim cu faţa spre Vest.

Nu este vina noastră că întoarcem privirile spre Vest. Noi am fost împăciuitori, am subordonat intereselor europene interesele naţionale, ne-am dat întregi într'o luptă pe care am socotit-o a civilizaţiei împotriva ameninţării demonice a Asiei. Am sacrificat răbdători totul, am crezut în temele ideale ale luptei şi nu am privit înapoi. Ungaria ne sileşte să ne aducem aminte de propria noastră casă, ne ameninţă, ne forţează să fim prezenţi la Vest.

Este şi în brutalitatea Ungariei o loialitate: nu ne lasă nici o amăgire, ne trezeşte cu insistenţă.

Trasilvania, Moldova până la Siret? Valea Prahovei?

Dar când s'a facut aşa zisul arbitraj dela Viena nu s'a gândit nici Germania, nici Italia ce consecinţe va avea acesta pentru apetitul milenar al Ungariei?

Graba nu-i o dovadă de cuminţenie în politică şi actele noastre ne urmăresc ca vedeniile pe Lady Macbeth.

In spatele luptei împotriva Rusiei Sovietice stă la pândă Ungaria.

Contra cui?

O spune clar presa maghiară: contra României.

Instinctul de conservare naţională este avertizat.

Miercuri, 24 Februarie 1943

NOTA

Acuma câteva săptămâni am găsit uitată în arhiva Carpaţii-lor pagina originală din ziarul —Curentul— al marelui gazetar român Pamfil Seicaru, cuprinzând articolul "România faţă de Ungaria", scris şi publicat la Bucureşti la

urmează pag. 6

România față de Ungaria

de PAMFIL ŞEICARU

Sunt momente în desfăşurarea unei acţiuni când nu ţi se mai îngădue deloc impreciziile, iar drepturile pentru care lupţi se impun unei energice limpeziri, printr'o severă delimitare.

Nu este permis să mai ascundem un adevăr: în toate acţiunile noastre păstrăm un fel de sfială, ne valorificăm participarea cu sentimentul unor amarnice păcate pe care le-am avea de ispăşit. Este adevărat că, prin firea lui, poporul român este modest, are un fel de cuviinţă, de delicateţă aristocratică în apărarea drepturilor lui, încât foarte mulţi socot această atitudine drept o îndoială asupra valabilităţii acestor drepturi.

Contribuţia noastră la războiu ?

„Revista „Politica Nuova" din Roma publică un articol intitulat „Petrolul, aliatul român al Axei", semnat cu iniţialele S. A. B., care sunt acelea ale cunoscutului ziarist italian Sigfrido Barghini. După ce face un istoric al petrolului în România, autorul scrie: „Dar pentru ca această mare maşină a războiului să poată funcţiona regulat şi într'un ritm puternic, era nevoe de un sânge generos şi îmbelşugat. Acest sânge este petrolul românesc". Aminteşte apoi cele ce se spuneau în America înainte de isbucnirea războiului referitor la marea importanţă pe care petrolul o are şi a avut-o în economia unui războiu modern şi termină astfel: „Când mâine va fi posibil să se facă istoria conflictului de azi şi când se vor pune la dispoziţia acestei istorii toate elementele indispensabile creării unei păreri definitive, numai atunci va fi cu putinţă punerea în adevărata sa lumină a marelui eveniment petrecut acum doi ani, în Septembrie 1940, atunci când România s'a aşezat alături de Axă".

„Iar mai departe: „Intr'adevăr, dintre toate ţările situate alături de Axă, România este aceia care a dat un maximum de contribuţie, punând la dispoziţia cauzei comune toate resursele solului şi subsolului său şi oferind în acelaş timp fără nici o economisire, sângele fiilor săi".

Ne-ar fi uşor să reproducem şi din presa germană pentru a stabilia şi mai mult valoarea contribuţiei noastre în lupta care se duce împotriva Rusiei Sovietice.

Nu este de prisos să amintim condiţiile sufleteşti în care România s'a raliat Axei. Sub presiunea Berlinului şi a Romei, am cedat Bulgariei Cadrilaterul, iar diktatul dela Viena a însemnat cea mai zguduitoare lovitură pe care a primit-o poporul român în cursul chinuitei lui istorii. Ajunge să priveşti pe hartă cum a fost trasă frontiera stabilită prin diktatul dela Viena ca să desprinzi spiritul care a prezidat acel zis arbitraj: o apropiere de zona petroliferă, siguranţa de a avea sub control petrolul românesc, fără de care Germania şi Italia nu ar fi putut continua războiul.

Nu discutăm nici valoarea arbitrajului rostit de nişte arbitri-interesaţi, definit prin condiţiile în care a fost făcut, şi care-i dau specificul unui diktat. Vom aminti însă obligaţiile pe care cele două mari puteri, Germania şi Italia, şi le-au luat faţă de minoritatea românească. Să nu uităm articolul 7 al arbitrajului, din care au decurs obligaţiile pentru puterile Axei de a proteguí drepturile celor 1.400.000 de Români din Transilvania cedată, faţă de cei 900.000 de unguri. Ce a fost primul an de administrare a teritoriilor cedate ar fi de prisos să mai evocăm, dar ceeace pare şi mai caracteristic este faptul că persecuţiile ungureşti împotriva elementului românesc au sporit în măsura în care — după intrarea României în războiu contra Rusiei Sovietice — se afirma mai impresionant valoarea armatei româneşti.

Tot ce stărue ca substrat mongolic în acest neam s'a deslănţuit cu un chiot sălbatec. Din străfunduri de mileniu poporul român din Transilvania, desprinsă prin aşa zisul arbitraj de la Viena, a început să retrăiască acele timpuri cumplite când vijelioşi veneau din stepă ungurii, pe drumurile străbătute de înaintaşii lor, Hunii.

Când toate demersurile guvernului român, mereu, stăruitor reînoite, au fost epuizate, vice-preşedintele Consiliului de Miniştri, şi ministrul de externe, a făcut o expunere în faţa elitei intelectuale a ţării la 19 Martie 1942.

Desprindem din declaraţiile făcute atunci de d. Mihai Antonescu: „Cu toată această luptă sfinţită, cu toată această tăcere stăpânită, în ultimul an neamul românesc a fost victima nedreaptă a unor ofense fără margini, a unor provocaţiuni fără măsură, a unor acte care strivesc nu numai răspunderea noastră de români, dar şi mândria noastră de europeni. Patria, leagănul strămoşesc de altă dată, Transilvania de Nord, a fost supusă unui regim de impilare, de umilinţă şi de desconsiderare a oricărei mândrii româneşti. Oamenii au fost schingiuiţi, ucişi, bisericile ne-au fost dărâmate, proprietatea ţăranilor, pe care dreptatea socială făcută de neamul românesc o dăruise muncitorului de pământ, proprietatea aceasta a fost supusă anulărilor şi ţăranii noştri izgoniţi de pe pământul lor".

A arătat apoi de câtă stăpânire de sine a avut nevoe guvernul român faţă de fărdelegile ocupaţiei ungureşti, şi cum s'a impus tăcere presei româneşti de a nu răspunde campaniilor odioase ale presei maghiare. Un armistiţiu de presă a fost încheiat — fireşte că acest armistiţiu nu însemna şi obligaţia pentru Ungaria de a înceta persecuţiile deslănţuite împotriva poporului român — dar nici armistiţiul n'a fost respectat. De aceia în discursul de la 19 Martie vice-preşedintele Consiliului se simţea obligat să spună:

„Iar dacă de azi înainte presa ungară va mai ataca, noi vom răspunde. Şi presa ungară a atacat din nou zilele trecute armata neamului românesc".

„Avem datoria să spunem: aceasta nu mai poate dura".

A fost un freamăt în cuprinsul ţării, fiecare simţea că s'a schimbat tonul politicii noastre faţă de Ungaria şi marile sacrificii ale armatei pe frontul de răsărit nu au slăbit cu nimic puterile României de a impune curmarea unor îndrăsneli.

Şi noi am continuat să participăm cu totalitatea forţelor noastre în lupta pe care o ducem împotriva Rusiei Sovietice.

Deci la 19 Martie 1942 s'a rostit cuvântul menit să oprească avalanşa ofenselor ce ni se aduceau de presa ungurească. A urmat un moment de calm, părea că armistiţiul de presă era real— ceeace nu implica şi încetarea persecuţiilor împotriva poporului român din Transilvania de Nord — până în Iulie 1942, când armata română a obţinut noui succese pe front.

Extragem din „Tribuna" ce apare în Clujul ocupat, aceste fragmente, de un nobil curaj, o mustrătoare lecţie a ceeace înseamnă eroica scrisului gazetăresc închinat ideii naţionale, acceptarea senină a riscului pe care îl prezintă înfruntarea metodelor politice ungureşti.

Tribuna, 2 Iulie 1942: Antonescu rongyot szed (Antonescu adună sdrenţe) povesteşte cum un convoiu de camioane încărcate cu cârpe şi gunoale culese de pe maidan, în vârful cărora era purtată, cu inscripţia de mai sus, pe străzile Clujului o păpuşă îmbrăcată în manta ofiţerească română, cu chipiu de general.

Textual: „O echipă de culegători de sdrenţe care ne place să credem că nu poate avea nimic comun cu acţiunea oficială întreprinsă de premilitarii unguri pentru adunarea resturilor textile dela domiciliile cetăţenilor, a avut spirituala inspiraţie să îmbrace o mantă soldăţească română, pe două beţe, şi aşezând deasupra un chipiu ofiţeresc românesc a cocoţat figura asta lamentabilă în vârful furgonului cu zdrenţe. Cu furgonul astfel împodobit, tinerii au găsit de bine să parcurgă cu mare alai străzile oraşului, în mijlocul unor strigăte şi urlete delirante de „Antonescu rongyot szed".

„Sgomotosul convoi s'a oprit mai bine de o jumătate de oră în faţa ziarului nostru, unde au continuat glumele de prost gust la adresa noastră şi a Mareşalului Antonescu cu intenţia vădită a organizatorilor mascaradei ca nu cumva să ne scape vreun amănunt al civilizatului spectacol".

„Credem că insulta care a fost adusă unei armate care-şi varsă sângele pentru o cauză care este şi a poporului maghiar, o armată ale cărei fapte de arme au fost subliniate de alţii mai competenţi decât noi, şi ale cărei jertfe aduse pentru cauza comună, date publicităţii nu de mult, au impresionat întreaga lume civilizată, n'are nevoie să fie înfierată".

„Iar pentru regisorii mascaradei n'avem decât regretul că nu au avut la îndemână insigna Crucii de Fier, pentruca agăţând-o de gâtul mogâldeţei, insulta la adresa Mareşalului Antonescu şi a armatei pentru cinstirea căre'a a primit această distincţiune, să fie şi mai complectă, iar distracţia lor şi mai desăvârşită".

Articolul a fost cenzurat în întregime, şi n'a apărut.

Tribuna No. 539, din 25 Iulie 1942:

Pe marginea unor reportagii senzaţionale; tot articol de fond, ca şi cel de mai sus, înfăţişează o descriere a spectacolelor grădinei de vară Kalman Simor din Cluj. „Acolo, un „poet" maghiar îşi exprimă satisfacţia pentru lecţia pe care „chirurgul Stalin" a dat-o „opincarilor valahi". In partea a doua a articolului, se citează un articol al lui Biro Janso, apărut în ziarul maghiar „Estilap", articol care prezintă pe Nicolae Iorga beat de ţuică de Văleni, căzând pe jos, în budoarul d-nei Gafencu, petrecând cu servitoare aduse din Cismigiu, sărbătorind decizia dela Viena (arbitrajul).

In afară de insultele aduse lui Iorga şi miniştrilor Români povestea este neverosimilă, pentru că în timpul arbitrajului, Gafencu nu era ministru de externe, cum se afirmă, ci era ministru al României la Moscova".

Mărturisesc că mă simt umilit de această mândră afirmare a ideii româneşti, de această bravă înfruntare a unui regim de opresiune, când am primit regimul tăcerii impus de cenzură, grijulie să se respecte un armistiţiu de presă pe care Ungaria nu l'a respectat niciodată.

Dar aceste ofense de o trivialitate ce definesc o naţiune în ceeace este dincolo de pojghiţa de civilizaţie, apar cu mai puţin grave atunci când, în acelaş timp, sadismul unguresc inventează pentru românii din Transilvania de Nord cea mai îngrozitoare pedeapsă: punerea în jug.

Nu este o formă retorică, ci o cruntă realitate verificată de cei doi delegaţi ai puterilor cari ne-au impus arbitrajul de la Viena: germanul Häncke şi italianul Rogieri.

Intr'adevăr, românii erau puşi la jug, în locul vitelor, să tragă plugul şi să are. Intrebate, autorităţile ungureşti au răspuns că este un exerciţiu sportiv. Pentru a verifica natura sportului mai curios, delegatul [illegible] însuşi în jug să tragă. După trei minute a lepădat mijlocul de tortură şi a strigat: „dacă aş fi ţinut cu sila cinci minute, aş prefera să crăp capul celui ce m'ar pune în jug. Orice mi s'ar întâmpla ulterior ar fi mai uşor de îndurat".

Energice proteste din partea guvernului român adresate la Berlin şi la Roma, grăbite promisiuni de intervenţie, o paranteză de potolire, ca, ulterior, să se reîncepă sinistra bătae de joc, sporită pe măsură ce sporeau sacrificiile noastre pe frontul de Est.

Mijloacele noastre de informaţie sunt foarte reduse, iar ministerul propagandei pune o deosebită grijă să nu se afle nimic din aplicarea unilaterală a aşa zisului armistiţiu de presă. Intâmplător, un cititor din Sibiu ne-a adus ziarul „Ţara" care publică pe prima pagină un răspuns: „Pentru presa ungară":

„Conştienţi de ceasurile grele şi de primejdiile mari care ameninţă civilizaţia şi Continentul, nu am mai răspuns în ultima vreme, aproape zilnicelor insinuări sau atacuri ale presei ungare.

„Pesti Nép" din 12 Februarie ajunge să numească Prahova românească „teritoriu săcuesc" şi reia problema rădăcinii străvechi a ungurilor în Moldova.

Şi cu lipsa de onoare din totdeauna, găseşte, pe temeiuri istorice, că denumirea de „valah" înseamnă cerşetor sau slugă.

Am păstrat o prea îndelungată tăcere.

Nici azi nu ne abatem dela acest drum.

Dar un lucru trebuie să ştie domnii din presa maghiară:

Neamul Românesc n'a cerşit şi nu cerşeşte;

Neamul Românesc n'a fost sluga nimănui şi nici nu va fi vreodată slugă.

Fiindcă noi nu avem nici suflet de cerşetor, nici frunţi plecate de slugi.

Va veni ceasul când Budapesta să înţeleagă acest lucru.

Din noianul de articole publicate în ultima vreme, semnalăm numai că Pester Lloyd din 10 Ianuarie 1943, cu titlul: „Noul plan al Trianonului", face din nou procesul politicei externe a României şi a Micii Antante şi din nou insinuează împotriva noastră, cu aceleaşi metode care fac ca Ungaria să ţină un limbaj la Berlin şi la Roma, şi altul la Washington sau aiurea.

De asemenea, semnalăm că Uj Magyàrsag din 9 Februarie, crupându-se de acelaş „diktat" de pace de la Trianon şi de alipirea Transilvaniei la România, găseşte că acesta este singurul titlu al României asupra Transilvaniei, negând valoarea istorică de liberă determinare şi afirmare românească a Adunării de la Alba-Iulia.

Nici la acestea nu răspundem, pentrucă istoria este una şi împrejurările de azi fac ca fiecare zi, fiecare gest şi fiecare cuvânt să aparţină istoriei, istoriei civilizaţiei însăşi, nu numai istoriei raporturilor româno-ungare.

Dorim însă ca domnii dela Budapesta să înţeleagă că tăcerea noastră nu este o laşitate şi nici să-şi închipuie că noi nu suntem pregătiţi pentru această istorie, care nu poate să fie zidită prin cuvinte goale".

19 MARTIE

Fără îndoială că în Transilvania liberă se strecoară presa ungurească şi publicistul ardelean are un mijloc direct de informaţie, dar nu mai puţin va trebui să-i mulţumim cu cea mai caldă recunoştinţă că ne aduce la cunoştinţă un aspect nou al presei ungureşti.

Publicistul ardelean a semnat răspunsul dat presei ungureşti „19 Martie", pentru a aminti energicul discurs rostit de d. Mihai Antonescu, când, la 19 Martie 1942, a scandat: „aceasta nu mai poate dura".

Din nefericire a durat — cu scurte intermitenţe — dar a durat fiindcă nu-i suficient să spui „destul", dacă nu treci la mijloace de constrângere: la acte de teroare să se răspundă la fel, la campanii de presă la fel şi atunci se va vedea eficacitatea unei rostiri energice: „destul".

Dar contribuţia publicistului ce semnează „19 Martie", ca un îndemn de întoarcere la o politică afirmativă, are o valoare deosebită. Nu mai este vorba de obicinuitele insulte, o vulgaritate care ar dezonora şi rândaşii, este vorba de pretenţiile teritoriale ale Ungariei, nu numai asupra Transilvaniei, ci şi asupra Moldovei până la Siret, asupra întregei văi a Prahovei „teritoriu secuesc".

Desigur că pentru orice minte normală asemenea pretenţii au toate caracteristicile unui delir paranoic, dar nu ne putem împăca deloc cu formula publicistului ardelean ce semnează „19 Martie": „Am păstrat o prea îndelungată tăcere, nici azi nu ne abatem de la acest drum".

Când constaţi cu tot curajul că „am păstrat o prea îndelungată tăcere", logica îţi spune, atunci când rezultatele tăcerii se înmulţesc tot mai mustrătoare, să schimbi metoda, nu să continui un drum care nu duce decât la încurajarea îndrăznelii ungureşti.

Când presa ungurească susţine că denumirea de „valah" „însemnează cerşetor sau slugă", înseamnă că tăcerea n'a fost înţeleasă în intenţiile ce-au justificat-o („conştienţi de ceasurile grele şi de primejdiile mari care ameninţă civilizaţia şi Continentul"), ci ca un semn de neputinţă, aşa cum sluga rabdă înjurăturile stăpânului.

Se impune deci o examinare lucidă a problemei, fără nici o risipă inutilă de cuvinte, acceptând o realitate aşa cum este, nu aşa cum am voi să fie. Ungaria poate fi acuzată de orice, dar nimeni nu-i poate face învinuirea că şi-ar ascunde intenţiile. Are chiar o brutalitate în afirmarea obiectivelor ei politice, în repetata afirmare a scopurilor. Vrea Transilvania întreagă, vrea Moldova, vrea Valea Prahovei, vrea să ajungă, într'o formă sau alta, la Marea Neagră. Delirul megalomaniei maghiare nu exclude o examinare—nu medicală, fiindcă boala este incurabilă — ci politică. Nebuni, nebuni dar cu socoteală, spune o veche zicală românească şi politicii ungare i se poate aplica mai bine această caracterizare.

S'a crezut că aşa zisul arbitraj dela Viena va potoli pretenţiile ungureşti şi n'au lipsit oameni politici cari să mai creadă într'o politică împăciuitoare faţă de minoritatea românească, politică menită să dezarmeze ostilitatea firească a românilor. Inseamnă să nu se cunoască structura morală a poporului maghiar, tot ce tălăzueşte ca ereditate mongolică în sângele maghiar, şi ei s'au grăbit să se arate în toată pornirea lor sanguinară. Pentru poporul unguresc, o minoritate în mijlocul atâtor popoare mai numeroase, pentru a susţine pretenţiile Statului ungar nu există decât o soluţie: exterminarea... Cehi, slovaci, români, sârbi, croaţi, sloveni, germani, să dispară, fie printr'o asimilare forţată, fie printr'o exterminare fizică. Vor să folosească aceşti ani de încordată atenţie la est ca să reducă numeric minorităţile.

„Politica ungurească urmează cu energie indicaţiile necesităţilor de viaţă ale Statului ungar. Şi nu putem să-i fim decât recunoscători pentru sinceritatea brutală cu care îşi afirmă voinţa cotropitoare, fiindcă ne smulge din păienjenişul iluziilor şi ne constrânge să examinăm problema raporturilor noastre cu Ungaria, nu din punct de vedere european — ceva foarte vag, fiindcă Europa va fi, este în elaborare pentru un nou climat — social şi politic— ci din punct de vedere strict românesc.

Politica României dela Septembrie 1940 am putea s'o rezumăm în această formulă: faţa la Est.

Că este valabilă această formulă, se dovedeşte prin fiorurile de îngrijorare ce se simt în Anglia, ca şi în Statele-Unite, dincolo de declaraţiile oficiale, cu atât mai sonore cu cât vor să ascundă îngrijorări din ce în ce mai precise.

Guvernul român a urmat cu o eroică fidelitate o politică de apărare la Est, nu numai a României, ci a civilizaţiei europene. Evident, o politică de sacrificii, de mari şi dureroase sacrificii pe care Germania şi Italia le-au recunoscut.

Aceste sacrificii nu sunt simple cuvinte într'o frază elocventă; ci crunte realităţi ce înseamnă un minus la potenţialul militar al poporului român.

Nu am cerut să facem socotelile, nu am pus în discuţie, cum am fi fost îndreptăţiţi dat fiind condiţiile cu totul altele, arbitrajul dela Viena, ci am continuat cu toate puterile noastre, cu sângerarea eroică a armatei noastre, lupta începută.

Cine ar putea să spună că Mareşalul Antonescu nu a fost loial, nu şi-a ţinut cuvântul dat? Autoritatea Mareşalului Antonescu singură a putut să mobilizeze în cea mai grea luptă toate energiile poporului român, fără ca nimeni să se întrebe cum stăm cu socotelile trecutului, adică ale arbitrajului dela Viena.

Puterile Axei, şi în special Germania, erau moralmente obligate să ferească acţiunea României de complicaţii care să-i distragă atenţia dela Est şi s'o concentreze la Vest. Caucazul, Volga, Donul sunt departe, iar Transilvania este aproape, o sângerare de inimă. Câtă tărie morală a avut poporul român să continue o luptă când acasă se auzeau vaetele celor de sub stăpânirea Ungariei?

Şi s'a mers continuu, pe drumuri semănate cu morminte, s'a mers mereu înainte.

Cine ar putea spune că poporul român nu şi-a împlinit angajamentele, că s'a dat înlături din faţa tuturor pericolelor? Să le mai amintim Germaniei?

Intre timp Ungaria căuta să împace o prezenţă pe frontul de Est cu socotelile ascunse ale unei politici agresive. Toate minorităţile din Ungaria — şi după propriile lor statistici au 45 la sută minorităţi, — mai ales cea românească, au fost mobilizate şi trimise pe front, rezervând armata naţională propriu zisă pentru momentele potrivite unui atac împotriva României. Nu este un secret pentru nimeni că în Transilvania de Nord, în lungul Carpaţilor Moldovei şi până la 25 km. de Braşov, sunt 12 divizii ungureşti dintre care două motorizate, având şi la Sf. Gheorghe, la 28 km. de Braşov 200 tankuri puternice. Ce rost au aceste divizii păstrate cu grijă, înzestrate cu cel mai bun armament? Numai situarea lor în spaţiul restrâns al Transilvaniei, ce ne-a fost smulsă prin aşa zisul arbitraj dela Viena, ar fi suficientă pentru a le defini rostul, dar presa ungurească este aşa de grăbită să se bucure anticipat încât le desvălue obiectivele acestor divizii: Moldova până la Siret şi Valea Prahovei.

Care-i realitatea politicei maghiare? La ce se rezervă? Vom lua din discursul rostit în ziua de 24 Februarie de d. Kallay, preşedintele Consiliului, la asociaţia Baros, acest pasaj:

„De multă vreme n'am vorbit în faţa publicului. In această vreme au zburat deasupra noastră săptămâni şi luni grele. Armata noastră care luptă pe frontul rusesc a trecut prin grele încercări prin lupte mari şi sângeroase. In urma luptelor grele, oştirea noastră a suferit pierderi în oameni şi armament, însă neînfrântă în moral, în credinţă şi în vitejia maghiară, astăzi stă dincolo de greutatea luptelor şi se pregăteşte ca prin refacerea puterii sale să fie mereu acolo unde trebue să lupte pentru ţelul unic şi totdeauna precumpănitor; pentru ţelurile maghiare. Ţelurile maghiar ne-au dus soldaţii pe câmpiile înzăpezite din Rusia, ţelurile maghiare ne obligă ca şi acasă, cu o putere şi mai mare decât cea de până acum, să ne mărim şi să ne înzestrăm armata, aşa cum am spus, totdeauna, pentru ţelul unitar maghiar, pentru interesele maghiare".

Ce înseamnă ţelul unitar maghiar? Care sunt interesele maghiare?

Există oare un singur român care să nu le cunoască?

Să nu uităm că Rusia tot până la Siret vrea să meargă şi nici schimbul de semne prietenoase dintre Ungaria şi Rusia Sovietică din vara anului 1940, cu faimoasele steaguri ale lui Kosuth, luate la 1848, pe care Stalin le-a trimis în semn de amiciţie la Budapesta.

Iată că în spatele frontului de Est se pune deodată, fără putinţă de răstălmăcire, problema militară a pândei ungureşti în alegerea momentului potrivit când ar putea să ne lovească.

Estul se întoarce împotriva noastră prin Vest.

Ipoteză? Năluci? Nu! 12 divizii ungureşti concentrate în Transilvania ocupată, imprudentele mărturisiri ale presei ungureşti: Moldova până la Siret şi Valea Prahovei. In definitiv, dece n'ar şopti ungurii la urechile Germaniei: „românii nu sunt siguri, să luăm noi în pază zona petroliferă".

Absurd? Dar când au fost dreptele noastre proteste ascultate? Nu au văzut delegaţii comisiei de arbitraj germano-italiană pe români la jug, n'au pipăit jugul, n'au verificat schingiuirea? Ei, şi? Când s'a manifestat intervenţia energică a Germaniei pentru a apăra drepturile românilor asupriţi în Transilvania, cedată sub diktatul dela Viena?

Să admitem că Germania nu ar asculta Ungaria, dar ocupată cu toate forţele ei în gigantica luptă împotriva Rusiei sovietice, cum ar putea să supravegheze pe cei ce stau la pândă? Mişcările Ungariei sunt totdeauna hazardate, iar situaţia ei o obligă la cele mai disperate acţiuni, când o politică normală nu-i îngădue nici una din speranţele ei nemăsurate.

Cuvinte liniştitoare, garanţii, misiuni sacre, cruciadă, civilizaţie, Europa, tot vorbe mari şi fascinante, dar mai tare ca toată elocvenţa acestor cuvinte este instinctul de conservare naţională.

Când Ungaria îşi afirmă cu atâta brutală sinceritate tendinţele, obiectivele, când presa ungurească le poate publica, cu toate că există şi în Ungaria o cenzură, nu ne este îngăduită nici o rătăcire în afara hărţii precise a acestei ameninţări.

Germania nu a putut constrânge Ungaria la moderaţie, presupunând că a încercat cu toată insistenţa, deci cu atât mai puţin ar putea să o oprească de a da o lovitură la care se gândeşte cu atât mai mult cu cât cunoaşte sacrificiile mari ale armatei noastre.

Deci suntem obligaţi să supraveghem singuri frontierele spre Ungaria şi cu totalitatea puterilor noastre, aşa cum sunt ele după aproape doi ani de lupte grele şi glorioase pe frontul de Est, să fim cu faţa spre Vest.

Nu este vina noastră că întoarcem privirile spre Vest. Noi am fost împăciuitori, am subordonat intereselor europene interesele naţionale, ne-am dat întregi într'o luptă pe care am socotit-o a civilizaţiei împotriva ameninţării demonice a Asiei. Am sacrificat răbdători totul, am crezut în temele ideale ale luptei şi nu am privit înapoi. Ungaria ne sileşte să ne aducem aminte de propria noastră casă, ne ameninţă, ne forţează să fim prezenţi la Vest.

Este şi în brutalitatea Ungariei o loialitate: nu ne lasă nici o amăgire, ne trezeşte cu insistenţă.

Trasilvania, Moldova până la Siret? Valea Prahovei?

Dar când s'a făcut aşa zisul arbitraj dela Viena nu s'a gândit nici Germania ,nici Italia ce consecinţe va avea acesta pentru apetitul milenar al Ungariei?

Graba nu-i o dovadă de cuminţenie în politică şi actele noastre ne urmăresc ca vedeniile pe Lady Macbeth.

In spatele luptei împotriva Rusiei Sovietice stă la pândă Ungaria.

Contra cui?

O spune clar presa maghiară: contra României.

Instinctul de conservare naţională este avertizat.

Miercuri, 24 Februarie 1943

CENTENARUL LUI MIHAIL EMINESCU

DOINA

De la Nistru pân' la Tisa
Tot Românul plânsu-mi-sa
Că nu mai poate străbate,
De-atâta străinătate.
Din Hotin şi pân' la Mare
Vin Muscalii de-a călare
De la Mare la Hotin
Mereu calea ne-o aţin;
Din Boian la Vatra Dornii
Au umplut omida cornii
Şi străinul te tot paşte,
De nu te mai poţi cunoaşte.
Sus la munte, jos pe vale
Ş'au făcut duşmanii cale,
Din Sătmar până'n Săcele
Numai vaduri ca acele.
Vai de biet Român săracul!
Indărăt tot dă ca racul,
Nici îi merge, nici se'ndeamnă,
Nici îi este toamna toamnă,
Nici e vara vara lui,
Şi-i străin în ţara lui.

Cine-au îndrăgit străinii
Mânca-i-ar inima câinii,
Manca-i-ar casa pustia,
Şi neamul nemernicia!
De la Turnu'n Dorohoi
Curg duşmanii în puhoi
Si s'aşează pe la noi;
Şi cum vin cu drum de fier,
Toate cântecele pier;
Zboară pasările toate
De neagra strinătate;
Numai umbra spinului
La uşa creştinului.
Işi dezbracă ţara sânul,
Codrul-frate cu Românul-
De secure se tot pleacă
Şi izvoarele îi seacă-
Sărac în ţară săracă!

Stefane, Maria Ta,
Tu la Putna nu mai sta,
Las' Archimandritului
Toata grija schitului,
Lasă grija Sfinţilor
In seama părinţilor,
Clopotele să le tragă
Ziua' ntreagă, noaptea' ntragă,
Doar s'a' ndura Dumnezeu,
Ca să-ţi mântui neamul tău!
Tu te' nalţă din mormânt,
Să te-aud din corn sunând
Şi Moldova adunând.
De-i suna din corn odată,
Ai s'aduni Moldova toată,
De-i suna de doua ori,
Iti vin codrii'n ajutori,
De-i suna de-a treia oară,
Toţi duşmanii or să piară
Din hotară în hotară -
Indrăgi-i-ar ciorile
Şi spânzurătorile!

NOTA

—vine din pagina 4—

24 Februarie 1943, pe care l'am reprodus alăturat în întregime şi în facsimil.

E de o actualitate covârşitore, de care v'aţi convins citindu-l.

Şi atunci ca şi acuma, dirigenţii maghiari de la Budapesta şi din centrele de bejnie, pe unde i-a asvârlit neastâmpărul lor, agită pretenţiile revizioniste asupra Transilvaniei, făcându-se că uită adevărul istoric, ca acestă provincie din nordul României, a fost leagănul poporului român, patria strămoşilor noştrii Daci, pe care nici Românii nu i-au pututut disloca în două secole de ocupaţie, contopindu-se cu ei formând neamul românesc, pe care istoria adevarată a Europei îl menţionează acolo timp de 18 secole.

E o indecenţă istorică ca vecinii noştri unguri să pretindă astăzi că eroare politică a lui Hitler şi Mussolini de a obliga România prin Diktatul de la Viena din August 1940, de a retroceda aliatei lor Ungaria nordul Transilvaniei şi apendicele coridor conducând până la 80 de kilometrii de sbor de zona petroliferă a Ploeştilor, ar fi o recunoaştere a revendicarilor maghiare asupra acestei provincii deslipită voluntar de Ungaria în 1918 şi reîncorporată patrimoniului teritorial strămoşesc, vechi de 2000 de ani.

Dealtfel din articolul lui Pamfil Seicaru v'aţi dat sema de elucubraţiile expansioniste ale maghiarilor, elucubraţii care sunt o primejdie permanentă asupra Ţării noastre înconjurată de vecini hrăpăreţi, într'un sfârşit de secol lipsit de lideri politici naţionali şi internaţionali, amoral, pervertit şi secătuit de valori umane.

Nedreptatea făcută României de Reichul german pentru necesităţi strategice, a fost crunt plătită la 23 August 1944, prin trădarea partidelor politice şi a Hohenzollern-ului Mihai I, şi dezastrele care au urmat în serie, împlinind prezicerile Căpitanului Corneliu Zelea Codreanu.

Tineretul român, sugrumate aspiraţiile lui de libertate şi împins pe calea satanizării sovietice, ia drumul surghinului cerşind la poarta Occidentului rece şi nepăsător, o pâine plătită cu suferinţe inimaginabile în România devenită cea mai săracădin Europa.

Traian Popescu

STATUL ROMAN DEVINE STAT NATIONAL-LEGIONAR

COMUNICAT

16 SEPTEMBRIE 1940

Preşidentia Consiliului de Miniştri comunică:

I) Domnul general Ion Antonescu, Conducătorul Statului Român şi preşedinte al consiliului de miniştri, a adresat ţării şi mişcării legionare o chemare la unire şi acţiune pentru întărirea statului.

II) Mişcarea legionară a răspuns la acest apel prin următoarea declaraţie:

Mişcarea legionară răspunde cu toată însufleţirea şi toată bucuria la chemarea generalului Antonescu, fiind gata să-l urmeze în ori ce împrejurare şi să se identifice cu fiinţa noului stat.

III) Următor acestui legământ şi ţinând seama de nevoia schimbării aşezămintelor româneşti şi a însăşi temeliilor statului pentru a asigura viitorul neamului nostru, unitatea în libertate şi autoritatea cu consimţământul tuturor, s'a dat următorul Inalt Decret:

Mihai I

Prin gratia lui Dumnezcu şi voinţa naţională, Rege al României, la toţi de faţă şi viitori, sănătate.

Am decretat şi decretăm:

1) Statul român devine Stat naţional-legionar.

2) Mişcarea legionară este singura mişcare recunoscută în noul stat, având ca ţel ridicarea morală şi materială a poporului român şi desvolţarea puterilor lui creatoare.

3) Domnul General Ion Antonescu este Conducătorul Statului naţional-legionar şi şeful regimului legionar.

4) Domnul Horia Sima este comandantul mişcării legionare.

5) Cu începere de la data acestui Inalt Decret, ori ce luptă între fraţi încetează.

Daţ în Bucuresti la 14 Septembrie 1940.

(SS) Mihai I.

Conducătorul Statului român
şi
Preşedinte al Consiliului de Miniştri,
(SS) General Ion Antonescu

EPOPEEA LEGIONARA (III)

de Traian POPESCU

EVOLUŢIA Naţională începută la 3 Septembrie 1940 cu scopul de a pune capăt guvernării destrăbălate a celor 10 ani de "Carlism", a durat trei zile şi a făcut puţine victime, în raport cu alte răsmeriţe populare contra tiraniei conducătorilor, petrecute în secolul nostru în alte părţi ale lumii şi cu alte obiective politice.

Bilanţul ei a fost de 8 legionari morţi, 5 la Braşov şi 3 la Constanţa şi 40 de răniţi. La forţele guvernamentele, 5 jandarmi morţi la Constanţa. E clar că beligeranţii au evitat să tragă în plin.

Abuzurile în toate sensurile ale domniei lui Carol al II-lea, îndepărtaseră într'atâta de el, simpatia populară cu care revenise la Tron la 30 Iunie 1930, încât toată Ţara aştepta acuma nerăbdătoare isgonirea regelui impostor, trădător şi asasin.

Aberaţiile calomniatorilor în ce priveşte numărul victimelor cauzte de schimbarea de regim politic în România, sunt total mincinoase şi inversate dăunător contra legionarismului, care a ştiut să-şi înfrângă propriile-i dureri şi să gândească senin la salvarea Ţării, nu la răsbunări.

In Istoria în două volume a acelei epoci, scrisă de Comandantul Horia Sima, el denumeşte Statul Naţional Legionar —ERA LIBERTATII— deoarece data de 6 Septembrie 1940 fixează momentul în care după ani de cumplită tiranie. Citām:

> "Naţiunea ia în primire Statul, pune stăpânire pe el şi tinde să-l modeleze după stilul ei de viaţă şi după aspiraţiile ei cele mai profunde... (vol I-Cuvânt către Cititori)".
>
> "Statul Naţional Legionar nu s'a format ca o întâmplare naturală a biruinţii din 6 Septembrie. Nu ne-a căzut în mâini ca un fruct copt. A trebuit să luptăm pas cu pas pentru constituirea lui, înlăturând ultimile obstacole din calea realizării lui. (Motto)".

Deci victoria obţinută a fost plătită, nu cu sângele ovreilor, cum pretind provocatorii sionişti, ci cu sânge legionar generos vărsat pentru realizarea acelei Românii, pe care o visau "frumoasă şi credincioasă, ca soarele Sfânt depe Cer".

Ovreii, cu excepţia franctirorilor comunişti, recrutaţi dintre ei, nu interesau în acele momente de măreaţă exaltare naţională şi nici după acea nu au avut de suferit decât aceia care prin temperamentul lor intrau în conflict cu noua crânduire a Statului. Ai sancţiona conform legilor, nu însemna persecuţie, ci aplicarea lor, —DURA LEX SED LEX—, mai ales că arma lor de încălcare —corupţia—, dispăruse prin ineficacitate. în Statul Român Legionar.

Au fost unele cazuri de abuzuri sau încălcări ale ordinei şi disciplinei impusă de mişcare din primul moment. Erau inerente oricărui început de organizare şi pe măsura ca au fost cunoscute, au fost reprimate cu severitatea cuvenită. Au fost foarte puţine şi îşi aveau originea într'un exces de zel de manifestare naţională, rău înţeles, nu în rasism, cum pretind duşmanii.

Condiţiile de existenţă ale Ţării în acel moment erau îngrijorător de grele, astfel că numai liniştea şi chibzuinţa românească puteau înfrânge obstacolul ciuntirii teritoriului naţional şi rezolva problema refugiaţilor şi expulzaţilor din teritoriile pierdute, care rătăceau cu zecile de mii dealungul ei

Comandantul Horia Sima o confirmă în lucrarea amintită vol I, pag. 12 parag. 2.—citez:

> "O altă caracteristică impresionantă a marilor manifestaţii populare care s'au desfăşurat în toată ţara după 6 Septembrie a fost ordinea lor perfectă. Nu s'a tras o palmă unui evreu, nu li s'au spart geamurile, nu s'au jefuit prăvăliile lor şi n'a fost ucis nimeni dintre ei. Si aceasta, fără ca legionarii să fi avut ordine anume dela mine sau alte căpetenii.
>
> Legionarii, mari si mici, au dat un strălucit examen de maturitate civică şi politică".

Timp de zece zile noul Conducător al Statului-generalul Ion Antonescu a tatonat vechile partide-azi zise istorice-încercând să-le convingă să participe la acţiunea de reconstruire a Ţării, întreprinzând concomitent prin colonelul Dragomir tratative şi cu Mişcarea Legionară.

Inaintea imenselor sacrificii, pe care starea precară a României le impunea fiecăruia, politicienii n'au simţit nici o vibratie şi au refuzat colaborarea cu legionarii, exact aşa cum o fac şi astăzi în exil, deşeurile lor cu ifose de strategi politici şi conducători predestinaţi.

N'a reuşit.

Vinovaţii dezastrului naţional n'au crezut de datorie să pună umărul să reclădească din ţăndări ceace ei distruseseră prin venalitate şi iresponsabilitate — România Mare.

Numai legionarii ieşiţi biruitori din închisorile carliste, cu toate supliciile morale şi fizice la care fuseseră supuşi, au avut bărbăţia să-şi asume răspunderea —reconstruirii—.

Astfel actul din 14 Septembrie 1940 de constituire a Statului Român Naţional Legionar, alăturat reprodus pentru Istorie, Istoria nemistificată şi necenzurată de sclavii orbi ai comunismului sovietic, implantat la noi cu forţa tancurilor "made USA" la 23 August 1944, va rămâne răplata naţională a jertfelor legionare aduse pe altarul Patriei străbună şi a clarviziunei lor politice.

Ziua de 13 Septembrie, ziua de naştere a Căpitanului, legionarii au celebrat-o cu fastul şi onorurile meritate, la Casa Verde, redevenită cu victoria citadela Mişcării, ale cărei temelii şi ziduri păstrau, mărturie Sfântă a capacităţii de dăruire şi muncă, sudoarea căzută depe frunţile lui Codreanu, Moţa, Marin şi ale sutelor de camarazi care împreună cu ei, o ridicaseră, cărămidă cu cărămidă, falnică cetate a legionarismului.

Generalul Ion Antonescu în calitate de Conducător al Statului a trimis următorul mesaj:

> "Dragi Legionari,
>
> Puterile răului au fost pentru totdeauna înfrânte.
>
> Cu ajutorul destinului, învierea Patriei a venit şi cu ea biruinţa voastră şi a mea.
>
> Ingenunchiaţi şi cinstiţi cu pietate ziua **Căpitanului vostru de ieri.** Jertfa lui o merită cu prisosinţă.
>
> Indemnul meu este să faceţi, odată cu această închinare şi legământul că, prin ordine, prin disciplină,

prin credinţă nelimitată în destinele glorioase ale Patriei, şi prin muncă neşovăelnică veţi dovedi ţării şi lumii întregi că sunteţi cu adevărat păstrătorii unei mari şi neuitate moşteniri.

Este datoria voastră de mâine.

Ţara vă cere să începeţi alături de mine, fără şovăire şi fără precupeţire, în unire şi iubire, munca de îndreptare şi de reconstrucţie la care am pornit.

Este îndemnul meu de astăzi. **Ascultaţi-mă şi urmaţi-mă.**"

General Antonescu

In mesajul trimis, Generalul sau anturajul inspirator, strecuraseră pentru politicieni, deslegarea enigmei simbiozei antonesciană-legionară: "Căpitanul era cel de eri, generalul era cel de azi... ascultaţi-mă şi urmaţi-mă".

Curioasă vanitate şi auto-degradare intenţională de la gradul de General efectiv, la titlul de Căpitan, inferior ca grad militar, dar şef de partid politic, ceace după exemplul celorlaţi dictatori ai epocei, l'ar fi ridicat pe, acelaş piedestal cu Hitler, şeful partidului naţional-socialist german şi Mussolini, şeful partidului fascist italian, credea el.

Insinuarea nu scăpase masei legionare, care din primele contacte intuise dorinţa generalului Antonescu de a prelua şefia Mişcării Legionare, şi cele ce-au urmat le-au dovedit că nu s'au înşelat, dar actul în sine era ireallzabil deoarece Antonescu era Conducătorul Statului-funcţie politică, iar Codreanu era inspiratorul, doctrinarul, profetul mântuirii naţionale şi conducătorul spiritual al cohortelor revoluţionare legionare, funcţie care prin martiriul lui devenise perpetuă.

Numai exemplul lui, grăitor în veac, şi invocarea continuă a numelui lui prin salutul legionar —Trăiască Legiunea şi Căpitanul— puteau înflăcăra tineratul ţării până la apogeul sacrificiului suprem pentru binele obştesc.

Insiunarea n'a scăpat însă nici osaturei carliste a adminitraţiei ţării, ameninţată cu pierderea beneficiilor create, condamnate în regim legionar prin duritatea principiilor lor de viaţă şi nici anturajului antonescian recrutat în parte din pletora politicianistă adversă legionarismului, căruia el însuşi aparţinuse ca ministru al Apărării Naţionale alături de Armand Călinescu, în două guverne ale dictaturii regale, vinovate de crime şi asasinate.

Legionarii ar fi fost îndreptaţiţi să se răsbune pentru nedreptele asupriri, suferinţe şi umilinţele la care bestialitatea unor conducători pervertiţi sufleteşte îi supuseseră atâta amar de vreme, dar n'au făcuto, ci au încredinţat legilor Ţării pedepsirea vinovaţilor.

Acesta a fost răspunsul lor la fărădelegile şi noaptea Sfântului Bartolomeu deslănţuită intre 20-21 Septembrie 1939 de demenţa asasină a regelui şi a guvernanţilor fantoşe.

In după amiaza zilei de 13 Septembrie 1940 a fost redactat şi semnat de rege decretul de constituire al Statului Român ca, Stat Naţional Legionar, publicat în Monitorul Oficial din ziua 14 de Septembrie 1940 şi în dimineaţa aceleaşi zile a avut loc în palatul Cantacuzino din calea Victoriei, reşedinţa iniţială a Conducătorului Statului, depunerea jurământului a noilor Miniştrii şi Subsecretari de Stat.

La 15 Septembrie 1940 Comandantul Horia Sima a lansat un apel către Legionari din care extragem legământul pe care l'a cerut tuturor: Citām (op. amintit pag. 68)

"Legionari,

Să fim vrednici de cutremurătoarele jertfe ale martirilor şi eroilor noştrii, de nădejdile îndurerate ale neamului întreg de increderea Majestăţii Sale Regelui şi a Marelui Ostaş, Generalul Ion Antonescu, Salvatorul Patriei, în ceasurile cele mai grele ale existenţei ei, al cărui nume trece azi ca o binecuvantare a lui Dumnezeu, peste întreg poporul românesc.

Dupăce am fost împiedecaţi permanent până astazi să ne mântuim Patria, sub noua conducere ostăşească a Generalului Antonescu, incepem mobilizarea tuturor elanurilor româneşti, încep ceasurile grele ale tuturor jertfelor pentru refacerea Tării şi cucerirea ei în adâncuri, începe munca aspră şi fără odihnă, începe organizarea in locul haosului care ne-a stăpânit până acum.

Va fi considerat duşman al Neamului oricine dispreţueşte munca, oricine părăseşte cinstea, oricine nu urmăreşte dreptatea în toate faptele lui, sau oricine risipeşte zăcămintele morale sau materiale ale Neamului nostru.

In faţa Naţiunii Române şi în faţa Generalului Ion Antonescu, Conducatorul Suprem al Statului Natio-nal-Legionar, repetam jurământul pe care Capitanul l'a cerut elitei legionare în faţa mormântului lui Moţa şi Marin:

1) Să trăim în sărăcie, ucigând în noi poftele de îmbogăţire materială;

2) Să trăim o viaţă aspră şi severă, cu alungarea luxului şi a îmbuibării;

3) Să înlăturăm orice încercare de exploatare a omului de către om;

4) Să jertfim permanent pentru Ţară;

5) Să apărăm Mişcarea Legionară cu toată puterea noastră împotriva a tot ce ar putea s'o ducă pe căi de compromisari sau compromitere, sau împotriva a tot ce ar putea să-i scadă înalta linie morală.

Cu aceste gânduri, păşim pe drumul nou al Istoriei".

Horia Sima

Bucureşti 15 Septembrie 1940.

Si... s'au pus pe muncă impunând din primul moment tuturor principiile lor austere: economie, muncă tăcută nu vorbărie, cinste, dreptate şi creştinească dragoste de aproapele, continuând de 44 ani acelaş lucru şi în exil.

Legionarilor li se încredinţaseră în guvern 5 ministere şi tot atâtea subsecretariate de stat: Ministerele: **Vice Preşedenţia:** Horia Sima, **Externele:** Mihail Sturza, **Interne:** General Petrovicescu, **Educaţia Naţională Cultele şi Artele:** Traian Braileanu, **Sănătate, muncă şi Ocrotiri Sociale:** Vasile Iasinschi, Subsecretariatele: **Finanţe:** Constantin Papanace, **Finanţe Inventarul Avuţiilor Publice:** Prof. Ion Protopopescu, **Propaganda:** Alexandru Constant, **Economie Colonizări şi Populaţie Evacuată:** Corneliu Georgescu, **Preşendenţia: Probleme Doctrinare:** Horia Cosmovici.

In Ţară atmosfera era de extaz naţional şi legionar.

Participarea Mişcării Legionare la conducerea Statului Naţional Legionar, părea de domeniul minunilor cereşti, mai ales când oraşele Ţării au fost invadate de zeci de mii de cămăşi verzi, invazie explicabilă prin dispariţia teroarei şi a temerei de ea, determinând sutele de mii de simpatizanţi, prieteni şi sprijinitori din alegerile din 1938, să iese din anonimat, răspunzând chemarii Comandantului de a sprijini pe Generalul Antonescu la reconstruirea Tării.

La încălzirea maselor la maximum contribuise indiscutabil şi un fapt minor, pentru unii, dar de o imensă rezonanţă şi propagandă în momentele dramatice ale ţării din acea vreme.

Metronomul postului de Radio Bucureşti, din dimineaţa zilei de 6 Septembrie 1940, din iniţiativa legionarului Nelu Mânzatu, coloborator şi îngăduinţa lui Nichifor Crainic director al instituţiei, schimbase melodia deschiderii emisiunilor, cu începutul marşului legionar —Sfântă tinereţe legionară— marş dinamic şi înălţător, apel şi indemn la mobilizarea generală.

Fenomenul era vizibil în manifestaţiile de adeziune şi defilările zilnice provocate de măreţia evenimentului, atât în Capitală cât şi marile centre din Provincie.

Alungarea regelui tiran readusese în Mişcarea Legionară, măcinată de sălbăticia asasină a lui Carol al II-lea, unitatea şi încrederea nelimitată în misiunea ei, întărind moralmente elanul constructiv al camarazilor aleşi să-i conducă spre noi biruinţi.

Generalul părea hotarît şi el, dar camarila înfiripată în juru-i ispitea şi şuşotea, căutând să sape armonia noului guvern.

Intre 7-10 Septembrie reorganizarea mişcării pe ţară adică desemnarea Sefilor de Regiuni, Centre, Corpuri şi funcţii, fusese rapid înplinită datorită disciplinei legionare şi comandamentului unic recunoscut de Decretul Lege care înfinţa Statul Naţional Legionar, indicându-l ca atare pe plan naţional, pe Comandantul Horia Sima.

El era garanţia ordinei, a disciplinei şi a muncii de redresare la care se angajase toată ţara.

La 20 Septembrie au fost numiţi prefecţii de judeţe recrutaţi dintre tineri intelectuali legionari şi prieteni cu experienţă scăpaţi ca prin miracol de furia asasină a guvernanţilor.

La 26 Septembrie instituţia "Ajutorul Legionar", adică aplicarea reală a legei a 5-a din legile fundamentale ale cuibului, ca bază de organizare şi trăire a vieţii legionare: "AJUTA-ŢI FRATELE CĂZUT ÎN NENOROCIRE, NU-L LĂSA"! intra în funcţiune sub conducerea comandantului. BUNEI VESTIRI Ilie Gârneaţă, preluând sarcina îngrijirii şi reîncadrării în Stat a refugiaţilor şi expulzaţilor din teritoriile deslipite de sovietici şi unguri.

Ajutoarele masive venite din toate colţurile Ţării, răspuns la apelut lansat în acest sens şi preluarea patrimoniului vechei organizaţii carliste —STRAJERIA— care însuma zeci de milioane de lei-su fost bazele iniţiale ale activităţii acestei instituţii, devenită cea mai importantă instituţie din timpul guvernării.

Zeci de restaurante şi cantine au fost deschise pe cuprinsul ţării servind mese gratuite refugiaţilor şi săracilor. Pentru ultimii s'au alcătuit echipe speciale de descoperirea şi inmatricularea lor pentru asistenţă permanentă, ce niciodată nu se făcuse în regimul partidelor politice de odinioară.

Animat de elanul tineresc al Ţării, Comandantul Horia Sima a cerut Conducătorului Statului —generalul Antonescu— să cheme electoratul la urne, asigurându-l că entuziasmul manifestat în favoarea Statului Naţional Legionar, le vor asigura în alegeri majoritatea absolută.

Neîncrezător, generalul i-a cerut să demonstreze, acceptand sugestia comandantului de a convoca pentru 6 Octombrie o mare demonstraţie legionară la Bucureşti, crezând în sinea lui că timpul prea scurt nu va permite realizarea ei în optime condiţii.

Legionarii aveau la dispoziţie numai 3 zile dela data aprobării Conducătorului şi până la realizarea ei, greutate pe care noua organizare a Mişcării condusă de Nicolae Petraşcu ca Secretar general, a isbutit s'o înfrângă cu ajutorul Căilor Ferate Române, care a intocmit planul transporturilor dus şi întors din toate ungherele ţării cu trenuri speciale, aşa că la 6 Octombrie 1940 dimineaţa Capitala Bucureşti vuia de glasurile zecilor de mii de legionari veniţi în cămăsi verzi sau costume naţinale, să aclame Statul Naţional Legionar şi pe conducătorii lui, urmând ca în aceaşi zi seara să se întoarcă la vetrele lor.

Erau peste 100.000 masaţi în piaţa Naţiunei dela poalele dealului Patriarhiei sub ordinele lui Radu Mironovici — comandant al BUNEI VESTIRI— încadraţi pe regiuni şi judeţe în jurul unei majestuoase tribună, străjuită de chipul Căpitanului Corneliu Zelea Codreanu, pictat de pictorul Basarab în mărime de 4x3 metrii.

Când au apărut alături în picioare în aceaşi maşină Generalul Antonescu şi Comandantul Horia Sima, îmbrăcaţi în uniforma tradiţională legionară, cămaşe verde, centura cu diagonală şi pantaloni negrii, imensa piaţă s'a cutremurat de uralele mulţimei şi strigătele "Trăiască Legiunea şi Căpitanul, trăiască generalul Antonescu, trăiască Comandantul Horia Sima", —confirmând ceace şeful mişcării îi comunicase lui Ică Antonescu la insinuarea de a schimba slutul cu— Trăiască Legiunea şi Generalul la care Comandantul a obiectat că nici prin surprindere nu va fi posibil ca un legionar să salute altfel decât Trăiască Legiunea şi Căpitanul... şi aşa s'a întâmplat în acea dimineaţă de glorificare a martirajului lui Codreanu întemeetorul şi în vecinicie şef al Mişcării Legionare.

După terminarea festivitătii din piaţa Naţiunei, a urmat defilarea, asistenţa transportându-se în automobile la tribuna ridicată în faţa statuii lui Mihai Viteazul în piaţa Universităţii, ca omagiu adus Principelui Munteniei care în anul 1600 unise sub sceptrul Lui toate provinciile româneşti Muntenia, Transilvania şi Moldova, fiind în acelaş timp protestul Statului Naţional Legionar împotriva Diktatului Axei de la Viena, care ne obligase să retrocedăm Ardealul de Nord Ungariei Horthyste, în August 1940.

(va urma în numărul 62)

In tribună erau prezenţi pe lângă guvernul român şi toate reprezentanţele diplomatice ale Axei, reprezentanţii ţărilor amice ei şi României.

Defilarea a durat până la orele 4 după amiază, manifestanţii dirijându-se de acolo, în ordinea venirei, la gările Bucureştiului de unde cu aceleaşi mijloace s'au întors la ei acasă.

A fost ceva apoteozic.

O sută de mii de defilanţi şi alte sute de mii făcând front, salutându-i legionăreşte cu braţul drept de la inimă spre Cer, aclamându-i pe tot parcursul lor.

Dela înmormantarea lui Moţa şi Marin în 1938 la Casa Verde, Bucureştiul nu trăise momente atât de înălţătoare şi de patriotică semnificare.

Generalul Ion Antonescu fusese satisfăcut, deşi dorinţa de a fi aclamat Căpitanul Legiunii nu i se împlinise, dar putuse să constate că avea în spatele lui o forţă disciplinată şi sigură, pe care să se bizuie în programul de redresare şi schimbare a Ţării.

Drept mulţumire, a invitat tot guvernul şi alte personalităţi legionare prezente, pentru a lua împreună o cupă de şampanie în vila generalului dela Predeal, către care s'au îndreptat în caravană automobilistică într'o atmosferă de înţelegere promiţătoare pentru mari realizări.

Spre tragedia ţării nu a fost să fie aşa.

Demonstraţia se făcuse, dar alegerile nu s'au fixat şi fără nici un motiv plauzibil au fost amânate —sine dia— şi până la urmă evitate şi uitate, pentrucă nu conveneau nimănuia în afară de legionari.

Statul Naţional Legionar a rămas fără Parlamentul visat, iar glasul poporului care s'ar fi exprimat liber în el, a fost înăbuşit din nou.

Explicaţia e foarte simplă astăzi, bine înţeles dacă ai tăria de a vedea clar şi judeca imparţial trista istorie a lumii, făurită şi trăită în cei 48 de ani scurşi dela împărţirea şi îngenunchirea României şi a Europei, cu toate tragediile lor mărturisite sau ascunse cu rea credinţă.

In România deatunci —1940— forţele negative ale ţării, structura administrativă carlistă, rămasă aproape intactă, politicienii, ovreii, minorităţile germane, vecinii şi ideia hitleristă a expansiunii Reichului spre Est, DRANG NACH OSTEN, intraseră în panică după 6 Octombrie 1940. S'au coalizat şi s'au pus fără reticenţe la dispoziţia generalului, preferând dictatura lui militară, decât un Stat Naţional Legionar Român, cu o conştiinţă naţională puternică.

Perspectivele i-au surâs generalului şi l'au determinat să plece urechile la urzelile acestor "binevoitori" trâmbiţate în lumea, lumea lui, prin —Haute Parleur-urile— camarilei femenine din jurul Doamnei Maria Antonescu.

Ca militar, ridicat prin merite proprii dintr'un mediu burghez modest, era un vanitos ireductibil.

Nereuşita preluării ca partid a Legiunii, după modelul marilor dictatori Hitler şi Mussolini, îl sensibilizaseră atâta încât orice aluzie, orice insinuare la adresa colaboratorilor verzi, abateri disciplinare, exces de zel, procedeuri inadecvate comise din proaspăta pregătire a poliţiei legionare, creată la cererea lui, îl înfuriau pentrucă doar le înregistra, dar nu le cerceta verosimilitatea servindui ca

reproşuri aruncate membrilor legionari ai guvernului, ceace săpa unitatea de vederi în conducerea statului.

Astfel restul zilelor din Octombrie s'au scurs într'un duel epistolar între comandant şi general, primul atrăgându-i atenţia asupra problemelor economice ridicate de legea românizarii şi comisarii de românizare la întreprinderile streine, împusă de ministrul economiei Leon, de pretenţiile absurde ale comunităţilor germane din Transilvania, care nici mai mult nici mai puţin, vroiau să fie acaparatorii întreprinderilor şi comerţului ovreesc din România, de ordinele date de sinagogile ovreeşti coreligionarilor de a vinde numai germanilor proprietăţile comerciale ameninţate de românizare, de amestecul legaţiei germane în treburile româneşti şi de influenţa nefastă în Statul Naţional Legionar a ministrului Fabricius prieten al generalului, de tergiversarea sancţiunilor împotriva marilor vinovaţi de crimele contra legionarilor în regimul carlist. (Era libertatii vol. I. pag. 218) reproducem:

Domnule General,

"Ştirile care ne parvin din domeniul economici sunt tot mai alarmante. Lipsă de coeziune şi unitate.

"Până nu va exista **un comandament unic în domeniul economic,** până atunci lucrurile se vor înrăutăţii până la faliment. Eo criză care se aproprie zi de zi.

"Explicaţia: un regim legionar nu poate să dăinuiască cu o structură economică liberală. Aici e dificultatea: două concepţii, două lumi care se lovesc.

"Accentul trebue să cadă pe elementul politic şi în economie, aşa cum a fost şi în Italia şi Germania.

"Trebuesc oameni de suflet, dublati de technicieni. Technicianul singur şi cu judecata economică a veacului trecut ne duce de râpă.

"Adaptarea la noua structură a Statului trebue să se facă repede şi energic. Orice zi de întârziere este fatală. E trist că orice vă semnalez în acest domeniu, priviţi cu oarecare neîncredere. Cei din lumea veche chiar dacă sunt sinceri nu pot să facă binele, pentrucă nu ştiu să gândească în spiritul economiei dirijate de Stat.

"Aici e centrul nevralgic al problemei şi nicăeri în altă parte.

Cu aceleaşi sentimente de devotament
16 Octombrie 1940.

HORIA SIMA

la care generalul Conducător răspunde printr'o scrisoare de şase pagini făcând apologia persoanei lui şi rechizitoriul colaborării cu Mişcarea Legionară repetând stupidăţile anturajului lui împotriva ei şi încheind printr'un fel de ultimatum privind predarea Şefiei Legiunii: op. cit. pag. 220-225 spicuim:

Domnule Sima,

. . . .

. . . .

"Având răspunderea totală în faţa ţării, a conştiintei mele şi a Istoriei, eu trebue să am întreaga libertate de conducere.

"Am făcut actul de la 6 Septembrie ca să salvez Statul dela prăbuşire, ca să-l scap de anarhie sau de ocupaţie streină. Am făcut aceasta ca o concluzie a trecutului meu de ostaş şi de român. Am facut-o ca să-mi apăr Ţara, iar nu ca s'o prăbuşesc.

"Eu nu pot să-mi leg numele pe care l'am întemeiat în patruzeci de ani de muncă, pe ordine de răspundere, de o prăbuşire provocată chiar şi dintr'un sincer entuziasm.

"Aşa dar vă rog să alegeţi;

"Sau vă luaţi singur răspunderea în faţa Ţării şi a Istoriei, şi conduceţi Ţara după conştiinţa şi priceperea Dv;

"Sau îmi daţi toată libertatea şi toată autoritatea în conducerea Ţării, alegerea oamenilor şi reprimarea tuturor greşelilor şi tuturor dezordinelor.

. . . .

"Convocaţi-vă prietenii şi hotărîţi.

. . . .

"Cu două capete nu se poate duce un singur corp, decât la dezastru.

. . . .

21 Octombrie 1940

General Ion Antonescu

(scrisoarea va fi publicată în întregime, în anexele dela sfârşitul lucrarii).

In primele pagini ale scrisorii generalul Antonescu recurge la neadevăruri acuzand o pretinsă incompetenţă legionară în materie economică, ştiind foarte bine că în acest domeniu legionarii nu participau din plin la reorganizarea sistemului de până atunci, legea de românizare şi comisarii respectivi fiind atribute total rezervate ministrului Leon technician liberal, iar competitorii la comerţul ovreesc erau minoritarii germani, mişcarea legionară nedispunând de fonduri pentru achiziţionarea întreprinderilor ovreeşti. Logic ar fi fost să fie sprijiniţi de Stat, în acest scop.

Apoi recurge la sentimentalism viclean, pentru aşi justifica aspiraţiile la şefia legiunii... eu v'am dat... eu am făcut... eu sunt părintele vostru... pentruca în final să revendice victoria revoluţiei naţionale de la Septembrie 1940, începută din iniţiativă legionară, câştigată cu sânge legionar şi de legionari.

Uitase antecedentele raporturilor lui cu lumea legionară, pe care pentru Istorie le vom reaminti şi care îl situiază pe o linie de duşmănie pentru Mişcare, cum a dovedit-o între 20-23 Ianuarie 1941 şi după acea.

— Cu Căpitanul Corneliu Zelea Codreanu avusese la Predeal raporturi convenţionale de —skiori— şi vecini, politic nu-l înţelesese niciodată, după cum nu înţelesese putreziciunea societăţii româneşti, patronată de Carol al II-lea, pe care l'a servit până în ultimul moment al Domniei - fuga.

— E cunoscut sfatul de ponderare, dat personal acţiunei politice a Căpitanului şi replica cinică la întrebarea lui Codreanu "aţi trage în noi", "da dacă ar trebui să menţin ordinea în Stat", şi a făcut-o mai târziu ca să pră buşească Statul Naţional Legionar şi Ţara, din megalomania şefiei unice.

— A aprobat lovitura dictatorială a Regelui Carol al II-lea şi a fost el, care a smuls Ţării în Plebiscitul verbal al Constituţiei din Februarie 1939, procentul de 99% —Da—, prin cunoscutul ordin dat în calitate de ministru al Apărării Naţionale Prefecţilor de Judeţe, toţi militari de carieră:

"Să scoateţi din urne 200% Da!"

invitaţie şi libertate oricăror abuzuri şi măsuri represive, care bineînţe les n'au lipsit să fie aplicate, deşi ştia foarte bine că erau îndreptate împotriva legionarilor codrenişti.

— Participase ca Ministru al Apărării Naţionale în guvernele dictaturii carliste alături de Armand Calinescu, care se făcuseră vinovate de asasinarea în pădurea Tâncăbeşti a Căpitanului Codreanu şi a celor 13 căpetenii legionare Nicadorii şi Decemvirii, de executarea în masă a legionarilor din închisori, ucişi de Carol al II-lea în "noaptea Sfântului Bartolomeu" declanşată de pedepsirea lui Armand Călinescu pentru crimele comise, fără să fi schiţat un gest omenesc pentru a înlătura sau potoli furia ucigaşe a Regelui -Irod a sute de vieţi din floarea tineretului românesc.

— fusese ales de Carol al II-lea —CONDUCATOR— la 3 Septembrie 1940, pentrucă regele şi-a adus aminte de mărturisirea făcută lui Cornelui Codreanu

că-va trage în legionari—, căutând sa-l utilizeze ca formulă tranzitorie în salvarea Tronului, cerându-i expres să reprime revoluţia legionară, generalul fiind gata s'o intreprindă, dacă n'ar fi fost generalul Coroamă Comandantul Corpului II de Armată şi şef al garnizoanei Bucureşti, care întrebat insidios de Conducător dacă trage în revoluţionari, acesta i-a răspuns demn şi răspicat" eu nu trag în tineretul Ţării" la care stânjenit generalul Antonescu a raspuns că nici el nu trage, dar câteva zile mai târziu a mazilit pe generalul Coroamă, mutându-l cu garnizoana la Iaşi.

— deşi Conducător al Statului Naţional Legionar, cocheta cu opoziţia carlistă contravenind Decretului Lege de constituire al lui din 14 Septembrie 1940, punctul 2: Reproducem:

"Mişcarea Legionară este singura mişcare recunoscută de noul Stat, având ca ţel ridicarea morală şi materială a poporului român şi desvoltarea puterilor lui creatoare".

Comandantul i-a răspuns la 28 Octombrie 1940 evidenţiându-i erorile de interpretare a scrisorei lui anterioare, manifestându-i că Mişcarea Legionară şi nici el personal, nu s'au gândit vreodată să-l substitutie la concerea Ţării, cerându-i să interizică rămăşiţelor politicianiste carliste orie manifestări publice ostile regimului legionar, asigurându-l că singurii colaboratori leali şi sinceri ai generalului, sunt numai legionarii, cu care Generalul poate duce la biruinţa dreptăţii şi a binelui, şi că orice împiedecare a revoluţiei legionare va fi fatală Ţării, ceace generalul a înţeles abia trei ani mai târziu, dar prea târziu, la 23 August 1944.

Generalul n'a întârziat să-i răspundă în alte câteva pagini de peroraţie pro Şefia lui unică, incheind ultimativ: op. cit. pag. 227 citām:

....

"Un organism politic, social şi economic trebue să asculte de o singură conducere.

....

"Generalul Antonescu vrea ceace vreţi şi Dvs. însă cu altă metodă şi în ritmul pe care-l reclamă înţelepciunea.

....

"El vă cere să declaraţi:

a/ că conform I.D... care este actul unic şi de bază al constituirii politice a Statului Român, Generalul Antonescu este Şef al Guvernului.

Având această dublă calitate, se înţelege dela sine că şi Guvernul şi Regimul ascultă de Generalul Antonescu.

b/ că este separaţiune şi nu imixtiune între partid şi guvern;

c/ că liniile principale de guvernare se hotărăsc în forurile conducatoare ale Regimului, în înţelegere şi cu aprobarea Generalului Antonescu, care hotărăşte în ultimă instanţă...

d/ că guvernul având răspunderea totală, trebue să aibă şi libertatea totală de guvernare.

e/ Persoanele de toate categoriile, din Legiune, care sunt indicate prin pricepere, puterea lor de muncă şi trecutul lor onest şi curat, să ocupe locuri în administraţiile publice, să fie desemnate numai de forul de conducere politică al Regimului Legionar şi prezentate în scris mie, pentru răspunderi, numai prin Domnul Horia Sima, care este şi rămâne, sub Direcţia mea".

f/ că odată pe săptămână sau de două ori pe lună, Generalul Antonescu va prezida Forul de Conucere Politică al Regimului.

General Antonescu

El se vroia Dictator, Dictator cu partid ca Hitler şi Mussolini, ori Mişcarea Legionară nu era un partid politic, formaţiile ei politice fiind Garda de Fer şi Partidul Totul pentru Ţara, desfiinţate de Carol al II-lea.

Ea era o şcoală de educare civică şi de forjare a —omului legionar— iubitor de Neam, încrezător în virtuţile lui, moral, corect, gata de sacrificiu din iubire pentru aproapele şi de sacrificiul suprem pentru apărarea patrimoniului teritorial şi credinţa noastră străbună, deci elemente apte pentru guvernare în numele ei.

Corneliu Zelea Codreanu fusese desemnat Căpitan al Legiunii pentrucă întruchipase aceste virtuţi şi avusese de la Dumnezeu —Harul— de a le transmite adepţilor lui, —omului nou—, om nou nu în sensul comunist, democrat sau politicianist, căci toţi au pretenţia de a-l crea în felul lor, dar nu au în sprijin argumentul decisiv al curăţeniei spirituale şi exemplul personal aşa cum l'a dat El, Căpitanul.

Acesta este secretul permanenţei vii a memoriei lui şi a spiritului legionar creat şi rămas nealterat în concepţia trăirii legionare, după cei 60 de ani de persecuţii, schingiuri, ucideri apocaliptice şi nedreptăţi pe care legionarii lui le-au suferit şi le suferă cu stoicism, convinşi de victoria finală a Binelui contra Răului.

Toate reproşurile din scrisorile generalului proveneau din interpretările răuvoitoare ale greşelilor administrative lipsite de importanţă, sau excesului de zel al unora din tinerii legionari proaspăt intraţi în gospodăria Statului, inerente începutului de carieră şi pe care colegii mai vechi, nevăzând cu ochi buni numirea lor, în loc să-i ajute a cunoaşte problemele şi remedierea lor, îi împingeau spre greşeli sau abuzuri, pentru a-i pârî după acea ca incapabili, aprinzând mânia Conducătoruli, care nu se ostenea de a verifica gravitatea actelor, pentru a nu pierde ocazia incriminării comandamentului legionar, pe care o căuta cum zice zicala populară, cu lumânarea, pentru ajungerea la şefia unică a Statului şi a Legiunii.

Legiunea avea identitatea ei proprie stabilită de Corneliu Zelea Codreanu, şeful ei creator, şi de miile de martiri care o avalaseră prin sacrificiul lor ca structurată în tradiţiile străbune ale Neamului, orice trecere a Şefiei unei persoane fizice din afara Mişcării, fiind o uzurpare şi o călcare a principiului stabilit de Căpitan; Şefia revine legionarului care s'a distins cel mai mult în bătălii, în organizare, celui mai îndemânatec şi care impune dragoste şi ascultare camarazilor.

Revoluţia Legionară din 3-6 Septembrie 1940, nu fusese o diversiune politică anti-carlistă ci a avut un scop precis pe care l'a realizat; a pune capăt tiraniei regale şi a isgoni satrapul degenerat, vinovat de zece ani de amoralitate, de jaf, de domnia bunului plac, de corupţie, de teroarea jandarmilor şi poliţiştilor, schimbând moravurile guvernării susţinută de politicienii venali, cu o conştintă naţională dârză şi productivă.

Era de prevăzut ca profitorii şi exploatatorii de eri, daţi acuma deoparte, în loc de a fi imediat traşi la răspundere, să comploteze contra austerităţii vieţii Statului Naţional Legionar.

Conducătorul General Antonescu exercita o presiune injustă asupra comandamentului legionar, căruia nu i se putea trece cu vederea eforturile continue şi abnegaţia cu care, zi şi noapte, cohortele legionare colindau fără răgaz Ţara, pentru ajutorarea refugiaţilor şi alinarea suferinţelor expulzaţilor din Transilvania şi Basarabia de Nord, isgoniţi de haina persecuţie a vecinilor Unguri şi Sovietici.

Din toate punctele ultimatului generalului, cel prevăzut la litera-f-a intrat imediat în funcţiune şi s'a păstrat până la 23 Ianuarie 1941, data abrogării Statului Naţional Legionar, celelalte desiderate necesitând un oarecare timp de reflexiune, care nu a mai fost necesar datorită precipitării evenimentelor naţionale şi internaţionale.

Dialogul epistolar dintre Seful Mişcării Legionare Comandantul Horia Sima şi Conducătorul Statului Naţio-

nal-Legionar generalul Ion Antonescu, deşi îşi aveau birourile în Palatul Preşidenţiei foarte aproape unul de altul, nu a stânjenit cu nimica bunul mers al simbiozei politice legionaro-antonesciene, în guvernarea Statului, care-şi continua febril efortul de redresare morală după rezultatele dezastroase ale dictaturei carliste.

Dimpotrivă, cred că eliminarea asperităţilor discuţiilor verbale, inerente deosebirei de vârstă dintre amândoi şi violenţei răbufnirilor, lexic, cazone ale generalului, au evitat altercaţii care ar fi putut avea desigur repercursiuni dureroase.

Textele reproduse confirmă cele de mai sus şi pun în evidenţă cu claritate preocupările fiecăruia în acele critice momente ale Tării; la Comandant grija pentru desvoltarea şi perfecţionarea sub toate aspectele a Statului Naţional Legionar, pe linia principiilor şi doctrinei naţională a Mişcarii; la General, obsesia şefiei unice şi preluarea Mişcării Legionare Codreniste şi transformarea ei în partid antonescian, după exemplul dictatorilor epocei, Hitler, Mussolini, sau Franco.

Vanitatea lui exacerbantă l'a făcut să nu priceapă motivul pentru care Mişcarea Legionară nu s'a supus ambiţiei lui paranoice, care echivala cu desfiinţarea ei ideologică.

Abaterea de la structura virtuţilor ancestrale ale Neamului, exemplificate în viaţa Ţării de atunci prin martirajul Căpitanului Corneliu Zelea Codreanu şi a miilor de legionari care plătiseră cu viaţa încrederea lor în plămădirea —omului nou legionar— virtute supremă a existenţei şi luptei ca atare, rămasă intactă până azi, arfi dus-o spre spulberare, ca pe celelalte trei menţionate.

Astăzi doctrina codrenistă a Legiunii Arhanghelului Mihail, cuprinsă în cele patru opere didactice ale Căpitanului: Pentru Legionari, Cărticica Şefului de Cuib, Circulări şi Manifeste şi Insemnările de la Jilava, traduse în cinci limbi de circulaţie mondială: franceză, engleză, germană, italiană şi spaniolă, e universală, dovadă cererile din ce în ce mai mari ale acestor cărţi şi spaţiul ce ocupă cercetarea şi comentarea lor de către lumea gânditoare în gazetele şi publicaţiile sfârşitului de secol ce trăim, mii de pagini de recunoaştere a autenticităţii şi valabilităţii ei.

Tuturor injustelor amărăciuni ale inceputului de regim, legionarii nu le-au dat importanţă bazându-se pe onestitatea militară a generalului şi decizia lor unanimă de a face zid în jurul Conducătorului, sprijinindu-l în munca de reconstruire şi ocrotire a Tării.

Au restabilit raporturile tradiţionale de amiciţie şi confraternitate naţionalistă, de la egal la egal, cu naţional-socialismul german şi cu fascismul italian, relaţii alterate de guvernele carliste şi de sancţiunile impuse Italiei in 1935, pentru răsboiul început contra Abisiniei, sancţiuni stabilite de Societatea Naţiunilor de la Geneva, ieşită din tratatul de pace de la Versailles din 1920, România fiind, la instigaţiile ministrului de externe român Nicolae Titulescu, prima Ţară din acea societate care le-a aplicat ceace italienii, pe bună dreptate, au considerat gestul ca o trădare a latinităţii comune, plătindu-ne-o scump cu Diktatul Germano-Italian de la Viena în 1940, care ne-a impus cedarea Ungariei, a păărţii de Nord a Transilvaniei româneşti.

Reprezentanţii Diplomatici-Miniştrii Legionari: Ing. Constantin Greceanu la Berlin, Aocatul Radu Ghenea la Madrid şi Victor Vojen la Roma, au contribuit cu elan şi tact la îmbunătăţirea relaţiilor, atât diplomatice cât şi camaradereşti cu ţările unde erau acreditaţi.

La 10 Octombrie 1940 un detaşament de 120 de legionari, în majoritate studenţi, au participat la serbările fasciste de la Padua, fiind conduşi de Comandantul legionar Victor Silaghi, impresionând pe Ducele Mussolini şi populaţia locală prin disciplina, ţinuta şi prestanţa legionară, determinându-l să facă demersuri la Bucureşti pentru a primi şi o misiune militară italană, ca cea germană care sosea la 12 Octombrie 1940 în România, pentru apărarea zonei petrolifere de la Ploeşti şi eventual ţara de noi agresivităţi sovietice, cerere pe care generalul Antonescu a reduso la câţiva delegaţi observatori, rănind inutil solidaritatea latină, renăscută după festivităţile italo-legionare.

In acest timp Ministerul Justiţiei terminase investigaţiile stabilirii răspunderilor masacrelor carliste in contra legionarilor, stabilind o lista de 500 de mari vinovati, miniştrii, generali, prefecti militari colonei, jandarmi, procurori judecători, comisari şi inspectori de poliţie, dintre care primul lot de cca. 64 de mari vinovaţi, cei mai mari, au fost arestaţi şi depuşi în închisoarea Jilava de lângă Bucureşti. E necesar a preciza că listele fuseseră alcătuite personal de Generalul Antonescu, Ică Antonescu şi Rioşeanu.

urmează în nº 62

APELUL AMBASADORULUI AMERICAN DAVID B. FUNDERBURK PENTRU AJUTORAREA ROMANIEI

Reprodus din revista EXODUS - U.S.A.

Dragi prieteni români

Recent am format un nou comitet de acţiune politică (P.A.C.) care se numeşte: Conservativi pentru Libertate. Acesta este atît pentru ajutorarea candidaţilor Republicani cît şi pentru ajutorarea candidaţilor Democraţi.

Unul din scopurile principale ale "Conservativilor pentru Libertate" este să ajutăm educarea americanilor care votează, despre realitatea vieţii sub comunism în România şi Europa Răsăriteană şi despre politica Statelor Unite faţă de regimurile comuniste ca acela a lui Ceauşescu. Cosnservativii pentru Libertate (CPL) vor ajuta la alegerea conservativilor în oficiile de stat (Legislaturile de stat), care înţeleg şi sînt îngrijoraţi pentru poporul din România şi Europa Răsăriteană. La fel intenţionează să ajute candidaţii care vor lupta pentru interesele pe care noi le considerăm importante şi deasemenea desigur, care ne vor putea ajuta pe noi în viitor.

Conservativii pentru Libertate, cu ajutorul dumneavoastră poate deveni un purtător de cuvînt pentru poporul român în America şi Europa de Vest, poate deveni Vocea la care oficialităţile atît Americane cît şi Române vor trebui să asculte şi să o ia în consideraţie.

Conservativii pentru Libertate are mulţi Români-Americani proeminenţi ca patroni şi în Comitetul de conducere.

Doresc să ajut pentru că Betty şi cu mine am trăit în România timp de şase ani şi avem dragoste pentru poporul român, pentru istoria sa şi trecutul cultural, deasemenea pentru că noi urîm regimul comunist din Bucureşti care a distrus poporul Român, libertea lui şi monumentele religioase, istorice ale civilizaţiei de pe acest pămînt. Noi vrem să ajutăm să se restabilească libertatea, guvernul reprezentativ al unui popor nobil.

Ceea ce noi facem nu poate fi realizat peste noapte şi va fi un proces treptat care va creşte în interes şi credibilitate atrăgînd suport financiar. Avem toate motivele de încurajare. Noi avem ca membri suporteri, proeminenţi Patrioţi Americani şi eroi din Congresul American, pesonalităţi din Armata Americană şi Guvernul American sînt în comitetul de conducere pentru a da o mai mare legitimitate şi am primit contribuţii de la peste două sute de persoane.

Pentru a fi într-adevăr efectivi în alegerea oficialilor, promovînd legi care interesează pe Românii-Americani şi presînd Guvernul American din Washington de a ajuta românii care sînt în pericol în România şi de a reunifica familiile aici în America, apoi de a duce o politică corectă a Guvernului American faţă de regimul lui Ceauşescu, noi avem nevoie de ajutorul dumneavoastră generos al comunităţii româneşti. Noi avem nevoie atît de contribuţii financiare cît şi de suportul moral al zecilor de mii de Români-Americani.

Aceasta este oportunitatea unică de a ajuta Românii-Americani şi poporul din România. Aceasta va fi un succes numai dacă Comunitatea Românească va lăsa la o parte frica, intimidarea, dezinformarea, propaganda regimului de la Bucureşti şi deschis va declara suportul pentru libertate.

Dacă majoritatea din comunitate ase teme să vorbească din diferite motive. ori să facă un sacrificiu, atunci nu vom avea succes şi poporul Român aici şi în România va pierde oportunitatea de a arăta curaj, îngrijorare pentru situaţia existentă şi o puternică credinţă în ceea ce este necesar şi drept.

Familia Funderburk nu este în această misiune pentru bani, ea este în această misiune pentru că ea crede în Dumnezeu, America şi Cauza Libertăţii pentru poporul Român care a suferit destul.

Noi am sacrificat o poziţie înaltă cea de Ambasador şi cariera de Profesor Universitar, pentru a demasca, a scrie şi a ajuta poporul American să înveţe despre răutatea comunismului şi de a ajuta organizarea Românilor în America într-un grup eficient de putător de cuvînt care să promoveze interesele sale.

Noi vom face tot ce putem dar avem nevoie de ajutorul dumneavoastră să lucraţi împreună cu noi altfel nu vom avea succes.

In acest început de an cînd ne gîndim la Dumnezeu care este sperior lui Marx, Lenin sau Ceauşescu, vă rog să faceţi un sacrificiu pentru cauza noastră unită şi să ne rugăm pentru succesul ei.

Mulţumesc foarte mult şi Dumnezeu să vă binecuvînteze întotdeauna.

David B. Funderburk,
fost Ambasador al Statelor Unite al Americii în România.
CFF
P.O. Box 190
Bules Creek, N.C. 27506

CHARTA ATLANTICULUI

Vasile GHERLA

In revista "Geschichte, historisches Magazin" nr. 45 din Mart./April. 1982 a apărut articolul: Die "Atlantik-Charta". Das Friedensprogramm das nur Presserklärung blieb. (Charta Atlanticului. Programul de pace care a rămas numai o declaraţie de presă). Periodicul apare bilunar, în ţările de limbă germană, Elvetia, Austria, R.F. Germania.

Articolul este bine documentat şi bogat ilustrat.

Autorul Alfred Schickel scrie că această Chartă cuprinde o declaraţie asemănătoare cu cele 14 puncte, ale declaraţiei preşedintelui Wilson, în primul război mondial, iar la puncul 6 se prevede distrugerea tiraniei naziste. In declaraţie se mai spune că nici o schimbare teritorială, nu se va face, la sfârşitul războiului, fără voinţa liber exprimată, a popoarelor să-şi aleagă forma de guvernare, în care vor să trăiască, etc.

Declaratia Chartei Atlanticului a fost făcută la 14. August 1941. Churchill şi Roosvelt au venit în golful Argenta din insula Terra Nova, pe vase de război, însoţite de o excortă de nave militare, măsură de precauţie, având în vedere temeritatea submarinelor germane, cu o suită numeroasă de militari şi politicieni. Churchill a venit pe vasul Prinz of Walles şi declaratia Chartei a avut loc pe vasul american Potomac. Declaraţia a apărut în presăşi chiar fotomontaje cu semnătura celor doi şefi de stat, care a fost repede retrasă depe piaţă. Ministerul de externe englez a dat un comunicat în scris al Chartei, care să poarte semnătura celor doi "mari" şi aceiaşi afirmaţie o face şi Waschitonul. Nici în arhivele de stat nu există un exemplar cu declaraţia Chartei care să poarte semnătura celor doi şefi de stat. Cei doi "giganţi" au uitat să pună o mică semnătură pe un document atât de important.

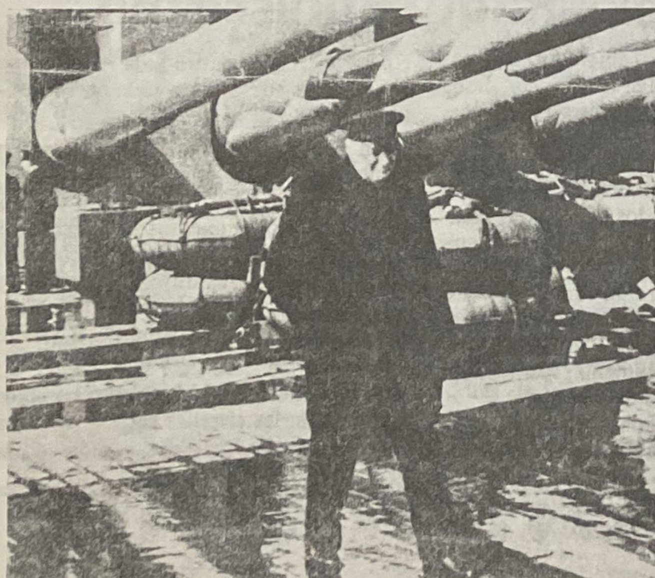

Evenimentele ulterioare au dovedit că principiile enunţate în această declaraţie au căzut baltă şi multe popoare din Răsăritul Europei, simt şi astăzi pe propria lor piele, urmările nefaste a nerespectării de către învingători a articolelor enunţate în Chartă.

Autorul trage concluzia că această Chartă nu poate fi considerată decât numai ca un simplu comunicat de presă, care nu are nici un caracter de document şi care nu obligă cu nimic.

Deoarece se face atâta caz în lumea politică, despre această Chartă Atlantică, am ţinut să fac cunoscut publicului românesc, publicului românesc din exil, acest articol, scris de un istoric de profesie.

Vasile Gherla

CONMEMORACIONES

Los rumanos que viven en España y en el exilio rindieron, nuevamente, homenaje a Mota y Marín.

Majadahonda: Aniversario de Mota y Marín

«Las lágrimas brillan desde Tisa al

UN año más el aniversario de la muerte de los rumanos Ion Mota y Vasile Marín, que cayeron luchando en el bando nacional junto al pueblo de Majadahonda, fue conmemorado por un nutrido grupo de rumanos residentes en España y en el exilio, llegados para este acto desde diferentes partes del mundo en la mañana soleada del pasado día 14 de enero.

Las inscripciones, aunque intentadas borrar, siguen visibles. «He amado a Cristo y he marchado feliz a la muerte por él» decía Mota poco antes de morir. «Lo he hecho con el mismo amor que lo habría hecho por mi Patria» manifestaba Vasile Marín poco antes de causar baja en los meses previos a la batalla de Brunete. La memoria de los miembros de la Legión de San Miguel Arcángel reunieron a más de 200 personas entre las que destacaban Radu Budisteanu, ex-ministro de Justicia rumano que al final del acto pronunció un breve discurso de recuerdo de las figuras de los dos patriotas rumanos caídos en España y que publicamos íntegramente. Fue traducido por Trajano Popescu. Asistió también Horia Sima, vicepresidente en el gobierno legionario de Rumanía.

Anteriormente se dijo una oración por los compatriotas rumanos que fue seguida de un responso rezado por don Elías Alonso, capellán del Frente Nacional. Asistieron igualmente Blas Piñar acompañado de su esposa y el secretario general del Frente Nacional, Luis Fernández Villamea y señora. Junto a ellos estaban José Ramón de Sabater, secretario político del Frente Nacional y el coronel Luis Hernández del Pozo, miembro del consejo político del partido.

Tras el responso, Blas Piñar fue invitado a que dirigiese unas palabras a los asistentes en las que el presidente del Frente Nacional señaló el heroísmo de los rumanos que habían luchado en España y habían muerto en nuestro suelo. También estuvo presente Luis Nieto, presidente de la Hermandad Nacional de la División Azul. ■

Habla Radu Budisteanu

● Mota y Marín, camaradas benditos por la muerte en defensa de Cristo, desde que habéis dejado nuestra vida terrenal para encontrar a Jesús y desde el cielo vigilar nuestra Patria: Venimos aquí, año tras año, en el aniversario de vuestra muerte y acompañados por los que comparten vuestra fe, para que vuestros espíritus nos aconsejen.

Estamos aquí, en esta tumba de vuestras vidas, y nos sentimos como delante de un altar iluminado de santa vida.

Os hablamos de Rumanía; vosotros nos habláis de la muerte del mundo.

Nosotros os hablamos de vuestros hijos; vosotros nos habláis de nuestros antepasados, y así vuestra vida continúa en el Cielo y la nuestra gira en la tierra siempre más lejos de él.

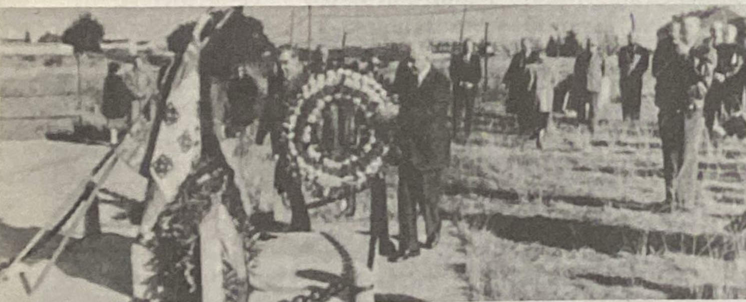
En Polonia resucitan 700 iglesias. En cambio en nuestro país rumano los lugares santos son destrozados junto con las tumbas, los monumentos históricos, las obras de arte, miles de pintorescos pueblos; el hambre sustituye a la opulencia de antaño, el rigor del tiempo al esplendor natural del país, los hombres satánicos a los hombres benditos por Dios.

Así que de Tisa al Mar Negro las lágrimas brillan, las estrellas caen...

Pero nosotros no desesperamos. Cada

Mar Negro»

Radu Budisteanu en el momento de depositar una corona de flores ante el monumento a sus compatriotas.

año, en congresos internacionales, expresamos la verdad jurídica, política y moral de la nación rumana aplastada por los antihumanos.

En Luxemburgo, en Seúl, en Munich, en Estados Unidos, en Ginebra, en Londres, en la prensa del exilio encontramos naciones que sufren y, al lado, los dueños del mundo que las hacen sufrir, que no respetan ni la fe ni las leyes y un día lo sentirán porque la justicia no perdona.

El pasado y el presente se levantan contra la inhumanidad instalada como dirigente de estas desgraciadas naciones.

¡Nadie oye!

¡Nadie comprende!

¿Y Dios tolera?

Alrededor de esta cruz de Majadahonda, Dios hace brillar la apoteosis divina.

Nosotros lo venimos a oír y comprender. Nosotros y vosotros, amigos portadores de las virtudes de la gran estirpe española.

Entonces seremos vencedores. ■

Palabras de Blas Piñar

• Volver para seguir; y seguir con el recuerdo estimulante de este lugar, de esta cruz, de una tierra, la que pisamos ahora, que un día —13 de enero de 1937— recogía, para fertilizarse con el heroísmo, la sangre de los combatientes rumanos Ionel Mota y Vasile Marín, que desde la Rumanía lejana vinieron a luchar por una causa que no conocía fronteras, porque era la causa universal y personal, a un tiempo, del hombre, como ser trascendente, y de la civilización, como empresa colectiva.

No se trataba de dos mercenarios, ni de dos aventureros, ni siquiera, tan solo, de dos almas generosas. Mota y Marín asumían la representación de su patria. Traían con ellos la brisa de los Cárpatos, el rumor del Danubio, las noches a orilla del Mar Negro, pero traían también el viejo temple de los dacios, el espíritu de Roma, la devoción castrense a San Miguel Arcángel. No en balde se habían formado en su Legión, y habían sufrido por ella.

Blas Piñar asistió, como otros años, al homenaje a los rumanos muertos en la Guerra Española.

La caridad es el primer mandamiento, la virtud que no se extingue, la que todo lo vivifica, hasta la muerte. Y Mota y Marín murieron por amor de caridad; pero un amor rebosante, que no era solamente suyo, sino que recogía el amor de una Patria a otra. Su gran descubrimiento fue el de la caridad fraterna de las Patrias. ¡Qué bien supo aludir a ella Aron Cotrus, el gran poeta rumano, en su «Rapsodia Ibérica»: «¡Iberia!, mil veces hermana de mi patria.»

Vasile Marín, explicando su insistencia para alistarse, escribe: «Lo he hecho con el mismo amor que si se hubiera tratado de mi patria.»

Ionel Mota, insistiendo en la misma idea, y sublimándola todavía más, añade: «He amado a Cristo y he marchado feliz a la muerte por El». He aquí el «signo vivo de unión cristiana entre los corazones de dos pueblos».

Pues bien; este signo vivo de unión lo volvemos a encontrar y a renovar aquí, cuando acaba de cumplirse el 50 aniversario de la muerte del Capitán, el preso de la cárcel de Jilava, que en su diario nos ofrece el testimonio inolvidable de un alma limpia y de una voluntad de acero, de un patriotismo hondo y de una religiosidad ascética.

Aquel asesinato —el del Capitán y el de sus compañeros— en la madrugada del 29 de al 30 de noviembre de 1938, fue un anunció profético del asesinato de la nación rumana. La ocupación soviética fue posible porque antes se había arrancado el espíritu nacional que Codreanu representaba.

Si la sangre es garantía de redención, como dice San Pablo, aquella sangre, la de Mota y Marín, la del Capitán, la de tantos y tantos combatientes de todas las estirpes, que la han derramado sin reservas por la Fe y por la Patria, por el Cristianismo y por la Cristiandad, aseguran esa misma redención, es decir, la futura libertad de los pueblos pisoteados por la pezuña soviética o envilecidos por la corrupción moral de Occidente.

Por eso, y a pesar de la sombra y del pánico, de la indiferencia y de la deserción, de la amenaza y de la complicidad, no nos dejamos abatir, porque la sangre, esta sangre «es arma que sacude, voltea, derrumba y, como en un secreto juego, repone, milagrosamente, la vida».

Invocando esta sangre, con el Himno Nacional de Rumanía, te decimos: «Señor Santo, Padre Celestial: extiende tu mano sobre la patria rumana», y también sobre la nuestra. ■

CONMEMORACIONES

Majadahonda: Aniversario de Mota y Marín

«Las lágrimas brillan desde Tisa al Mar Negro»

Un año más el aniversario de la muerte de los rumanos Ion Mota y Vasile Marín, que cayeron luchando en el bando nacional junto al pueblo de Majadahonda, fue conmemorado por un nutrido grupo de rumanos residentes en España y en el exilio, llegados para este acto desde diferentes partes del mundo en la mañana soleada del pasado día 14 de enero.

Las inscripciones, aunque intentadas borrar, siguen visibles. «He amado a Cristo y he marchado feliz a la muerte por él» decía Mota poco antes de morir. «Lo he hecho con el mismo amor que lo habría hecho por mi Patria» manifestaba Vasile Marín poco antes de causar baja en los meses previos a la batalla de Brunete. La memoria de los miembros de la Legión de San Miguel Arcángel reunieron a más de 200 personas entre las que destacaban Radu Budisteanu, ex-ministro de Justicia rumano que al final del acto pronunció un breve discurso de recuerdo de las figuras de los dos patriotas rumanos caídos en España y que publicamos íntegramente. Fue traducido por Trajano Popescu. Asistió también Horia Sima, vicepresidente en el gobierno legionario de Rumanía.

Los rumanos que viven en España y en el exilio rindieron, nuevamente, homenaje a Mota y Marín.

Anteriormente se dijo una oración por los compatriotas rumanos que fue seguida de un responso rezado por don Elías Alonso, capellán del Frente Nacional. Asistieron igualmente Blas Piñar acompañado de su esposa y el secretario general del Frente Nacional, Luis Fernández Villamea y señora. Junto a ellos estaban José Ramón de Sabater, secretario político del Frente Nacional y el coronel Luis Hernández del Pozo, miembro del consejo político del partido.

Tras el responso, Blas Piñar fue invitado a que dirigiese unas palabras a los asistentes en las que el presidente del Frente Nacional señaló el heroísmo de los rumanos que habían luchado en España y habían muerto en nuestro suelo. También estuvo presente Luis Nieto, presidente de la Hermandad Nacional de la División Azul. ■

Habla Radu Budisteanu

● Mota y Marín, camaradas benditos por la muerte en defensa de Cristo, desde que habéis dejado nuestra vida terrenal para encontrar a Jesús y desde el cielo vigilar nuestra Patria: Venimos aquí, año tras año, en el aniversario de vuestra muerte y acompañados por los que comparten vuestra fe, para que vuestros espíritus nos aconsejen.

Estamos aquí, en esta tumba de vuestras vidas, y nos sentimos como delante de un altar iluminado de santa vida.

Os hablamos de Rumanía; vosotros nos habláis de la muerte del mundo.

Nosotros os hablamos de vuestros hijos; vosotros nos habláis de nuestros antepasados, y así vuestra vida continúa en el Cielo y la nuestra gira en la tierra siempre más lejos de él.

En Polonia resucitan 700 iglesias. En cambio en nuestro país rumano los lugares santos son destrozados junto con las tumbas, los monumentos históricos, las obras de arte, miles de pintorescos pueblos; el hambre sustituye a la opulencia de antaño, el rigor del tiempo al esplendor natural del país, los hombres satánicos a los hombres benditos por Dios.

Así que de Tisa al Mar Negro las lágrimas brillan, las estrellas caen...

Pero nosotros no desesperamos. Cada año, en congresos internacionales, expresamos la verdad jurídica, política y moral de la nación rumana aplastada por los antihumanos.

Radu Budisteanu en el momento de depositar una corona de flores ante el monumento a sus compatriotas.

En Luxemburgo, en Seúl, en Munich, en Estados Unidos, en Ginebra, en Londres, en la prensa del exilio encontramos naciones que sufren y, al lado, los dueños del mundo que lás hacen sufrir, que no respetan ni la fe ni las leyes y un día lo sentirán porque la justicia no perdona.

El pasado y el presente se levantan contra la inhumanidad instalada como dirigente de estas desgraciadas naciones.

¡Nadie oye!

¡Nadie comprende!

¿Y Dios tolera?

Alrededor de esta cruz de Majadahonda, Dios hace brillar la apoteosis divina.

Nosotros lo venimos a oír y comprender. Nosotros y vosotros, amigos portadores de las virtudes de la gran estirpe española.

Entonces seremos vencedores. ■

Palabras de Blas Piñar

● Volver para seguir; y seguir con el recuerdo estimulante de este lugar, de esta cruz, de una tierra, la que pisamos ahora, que un día —13 de enero de 1937— recogía, para fertilizarse con el heroísmo, la sangre de los combatientes rumanos Ionel Mota y Vasile Marín, que desde la Rumanía lejana vinieron a luchar por una causa que no conocía fronteras, porque era la causa universal y personal, a un tiempo, del hombre, como ser trascendente, y de la civilización, como empresa colectiva.

No se trataba de dos mercenarios, ni de dos aventureros, ni siquiera, tan solo, de dos almas generosas. Mota y Marín asumían la representación de su patria. Traían con ellos la brisa de los Cárpatos, el rumor del Danubio, las noches a orilla del Mar Negro, pero traían también el viejo temple de los dacios, el espíritu de Roma, la devoción castrense a San Miguel Arcángel. No en balde se habían formado en su Legión, y habían sufrido por ella.

Blas Piñar asistió, como otros años, al homenaje a los rumanos muertos en la Guerra Española.

La caridad es el primer mandamiento, la virtud que no se extingue, la que todo lo vivifica, hasta la muerte. Y Mota y Marín murieron por amor de caridad; pero un amor rebosante, que no era solamente suyo, sino que recogía el amor de una Patria a otra. Su gran descubrimiento fue el de la caridad fraterna de las Patrias. ¡Qué bien supo aludir a ella Aron Cotrus, el gran poeta rumano, en su «Rapsodia Ibérica»: «¡Iberia!, mil veces hermana de mi patria.»

Vasile Marín, explicando su insistencia para alistarse, escribe: «Lo he hecho con el mismo amor que si se hubiera tratado de mi patria.»

Ionel Mota, insistiendo en la misma idea, y sublimándola todavía más, añade: «He amado a Cristo y he marchado feliz a la muerte por El». He aquí el «signo vivo de unión cristiana entre los corazones de dos pueblos».

Pues bien; este signo vivo de unión lo volvemos a encontrar y a renovar aquí, cuando acaba de cumplirse el 50 aniversario de la muerte del Capitán, el preso de la cárcel de Jilava, que en su diario nos ofrece el testimonio inolvidable de un alma limpia y de una voluntad de acero, de un patriotismo hondo y de una religiosidad ascética.

Aquel asesinato —el del Capitán y el de sus compañeros— en la madrugada del 29 de al 30 de noviembre de 1938, fue un anunció profético del asesinato de la nación rumana. La ocupación soviética fue posible porque antes se había arrancado el espíritu nacional que Codreanu representaba.

Si la sangre es garantía de redención, como dice San Pablo, aquella sangre, la de Mota y Marín, la del Capitán, la de tantos y tantos combatientes de todas las estirpes, que la han derramado sin reservas por la Fe y por la Patria, por el Cristianismo y por la Cristiandad, aseguran esa misma redención, es decir, la futura libertad de los pueblos pisoteados por la pezuña soviética o envilecidos por la corrupción moral de Occidente.

Por eso, y a pesar de la sombra y del pánico, de la indiferencia y de la deserción, de la amenaza y de la complicidad, no nos dejamos abatir, porque la sangre, esta sangre «es arma que sacude, voltea, derrumba y, como en un secreto juego, repone, milagrosamente, la vida».

Invocando esta sangre, con el Himno Nacional de Rumanía, te decimos: «Señor Santo, Padre Celestial: extiende tu mano sobre la patria rumana», y también sobre la nuestra. ■

MAJADAHONDA 1989

Aspecte Vorbitorii Radu Budisteanu, Blas Piñar. Traducător: Traian Popescu

TRANSILVANIA ROMÂNEASCA

de Constantin SPOREA

OŢI Românii —indiferent în care provincie locuiesc— sunt conştienţi de originea sau apartenenţa lor comună; niciunul nu şi-ar putea imagina altfel, decât că Transilvania este **inima ţării,** că ea face parte integrală din pământul drag, aşa cum o arată **limba, credinţa, tradiţia, obiceiurile** şi **întreaga fiinţă** a poporului român.

Au existat însă totdeauna răuvoitori ai poporului român, care au căutat să despartă pe fraţi între ei, încercând să arate că o parte a teritorului patriei lor nu ar trebui să le aparţină.

Împotriva tuturor acestor încercări vorbesc elocvent nenumăratele dovezi, care confirmă neîndoios apartenenţa **indisolubilă** a Transilvaniei la restul ţării. Unitatea bine închegată a teritorului i-a împrimat României Mari două caracteristici accentuate; pe de o parte spaţiul aflat în graniţele ei fireşti se afirmă ca o hotărîtă **integritate teritorială.** Pe de altă parte, permanenţa în timp pe aceleaşi meleaguri îi atestă **continuitatea** de vieţuire a populaţiei.

a) **INTEGRITATEA TERITORIALA** este demonstrată prin cele mai diferite argumente: geografic, economic, filologic, politic.

I. Din punct de vedere **geografic** sunt semnificative cuvintele savantului francez E. de Martonne, care consideră România drept "forma cea mai fericită" dintre toate ţările europene, creiate sau transformate după primul război mondial.

/v. Almanahul românilor pribegi, Paris 1952, p. 274./

In adevăr, România Mare —deci inclusiv Ardealul— se prezintă ca un exemplu minunat de unitate geografică, ea rezultând din multiplele considerente judicios fundamentate:

1) Din punct de vedere **geologic,** teritorul României Mari se caracterizează prin identitatea rocilor cristaline din diferite părţi ale Carpaţilor, precum şi prin lanţul de munţi concentric, care constitue un punct de plecare spre întinsele formaţii secundare şi terţiare, care-l înconjoară în mod simetric.

/v. Simion Mehedinţi: **Rumânien, das Land und sein Volk.** Bukarest 1943. P.36./

2) Din punct de vedere **morfologic** Transilvania constitue un platou central înconjurat de o coroană de munţi, remarcată încă din antichitate (corona montium). Concentric se desfăşoară în continuare lanţul de dealuri ce se prelungesc prin câmpii până la Tisa, Nistru, Dunăre şi Mare.

3) Din punct de vedere **hidrologic,** apele curgătoare ce străbat România formează un sistem unitar, cum rar se poate întâlni; indiferent de direcţia pe care o au ele, toate se revarsă la urmă —direct sau prin Dunăre— în Marea Neagră.

4) Din punct de vedere **biogeografic** se constată —din orice parte ai pleca, pornind din vârful munţilor Carpaţi— aceeaşi ordine de vegetaţie, care se succede în mod concentric: păduri, vii şi livezi de fructe, lanuri de cereale şi la urmă câmpii de iarbă.

5) Din punct de vedere **etnografic,** poporul român constitue o insulă de formă aproape rotundă, în mijlocul vecinilor de altă rasă sau care vorbesc altă limbă.

6) Din punctul de vedere al **permanenţei istorice** integritatea teritorului este confirmată de forma constantă pe care şi-a păstrat-o ţara din jurul Carpaţilor în decurs de 2.000 ani: începând cu Boerebista şi Decebal, Dacia lui Traian, Principatele Unite ale lui Mihai Viteazu şi România întregită.

Aceste circumstanţe —premise ideale pentru o unitate statală geografică— au atras atenţia multor cunoscători atunci când şi-au formulat aprecierile. Unii au accentuat că România Mare dă aspectul unui ţinut, în care relieful reprezintă o "armonie unică"; iar în cadrul ei —subliniază Henning— Transilvania poate fi considerată drept punct de plecare, datorită condiţiilor ei naturale, ce-i imprimă caracterul de "leagăn al unui popor".

/v.Leipziger Vierteljahrsschrift für Südosteuropa, Vol. 7. Anul VII. Caetul 2, 1943, pag. 181/

Alţi specialişti în probleme geografice au evidenţiat anomalia existentă înainte de întregirea ţării, atunci când Carpaţii despărţeau Transilvania de România.

Astfel F. Schrader scria în 1891 că centrul de greutate al României din acel timp se află în afara graniţelor ţării şi că aşa cum era ea atunci, România dădea impresia unei ţări cu un echilibru geografic nestabil.

/F. Schrader: **Atlas de géographie moderne,** Paris 1891, pag. 36./

Iar Kjellén sublinia rolul important ce i-a revenit Transilvaniei după primul război mondial: dintr'o provincie periferică, neglijată, ea a devenit —ceea ce o predestinase condiţiile naturale— o parte centrală, importantă a ţării.

/Leipziger Vierteljahrsschrift für Südosteuropa, 1943, p. 181/

II. In mod explicabil, factorii geografici —care demonstrează integritatea teritorială— au influenţaţ hotărîtor şi aspectele **economic,** încât şi din acest punct de vedere, Transilvania se încadrează armonios în complexul României dedupă primul război mondial. Actul de întregirea ţării a legalizat şi pecetluit situaţia existentă formal şi anterior, când fraţii separaţi în mod silit de administraţia popoarelor vecine stăpânitoare, au reuşit secole de-arândul să menţină relaţii strânse între ei, învingând asperităţile naturale şi dificultăţile impuse de oficialităţile statelor străine. Căci conştiinţa trează de apartenenţă frăţească a Românilor ce vieţuiau de ambele părţi ale Carpaţilor, s'a menţinut neclintită în decursul veacurilor şi şi-a dovedit tăria puternic cimentată, prin apariţii cu caracter economic unice în istoria civilizaţiilor; astfel s'au întreprins cercetări interesante privitor la **oieritul** transilvănenilor şi la acele drumuri lungi parcurse de ei în fiecare an cu turmele. Nici obstacolele naturii şi nici restricţiile statelor stăpânitoare nu i-au putut împredica să-şi ducă oile peste munţi în câmpia Dunării şi a Dobrogii, până la mare. Vorbesc despre aceste strânse legături vechi hrisoave ale Românilor ardeleni, care s'au stabilit mai târziu în părţile dintre Dunăre şi Marea Neagră şi care şi-au păstrat şi numele şi ocupaţia de crescători de vite.

Există însă şi alte mărturii care confirmă continua legătură a Românilor de ambele părţi ale Carpaţilor. Este vorba de **negustorii** români care —cu sute de ani în urmă— se aflau în permanente legături comerciale. Fie că ei mijloceau schimburi de mărfuri între ţinuturile unde locuiau, fie că porneau împreună spre Apus, au rămas de atunci documente, care atestă sentimentul lor conştient de apartenenţă la acelaşi neam.

Departe de ţările româneşti, în Leipzig, —sau "Lipsca", denumire dată de români oraşului din Saxonia— s'au păstrat vechi acte, în care se menţiona că încă prin anul 1726 exista o vie activitate desfăşurată de negustorii români la târgul din acel oraş, fie că ei soseau din Principatele Dunărene sau din Transilvania. Si tot în acel oraş îndepărtat, Românii sosiţi aici din cele trei provincii au dovedit un spirit unic de înfrăţire: încă înainte de a se proclama Unirea Principatelor Moldova cu Muntenia, în 1858, comercianţii din aceste principate, împreună cu cei din Ardeal, au amenajat în Lipsca o capelă ortodoxă română, pentru călătorii care veneau din ţările româneşti la renumitul târg şi pentru rudele acestora, care învăţau în acest oraş.

/Constantin Sporea: **Alte rumänische Beziehungen zur Messestadt Leipzig.** In ACTA HISTORICA, Roma 1959, PP 59-81./

III. Argumentul **filologic** privitor la integritatea granițelor României Mari rezultă în mod neîndoios din graiul identic ce se constată la întregul popor. Căci în regiunile din granițele naturale ale țării, limba română prezintă o **unitate perfectă**, fără dialecte.

In contrast cu alte popoare (francez, german) care cu **toate că** secole de-a rândul au trăit în libertate și totuși și-au modificat —adesea chiar esențial— dialectul în diferite provincii, Românii, —deși au trăit până în urmă cu 100 ani în provincii stăpânite de state diferite (imperiul otoman, Rusia țaristă și Monarhia austro-ungară), ba de multe ori erau chiar împiedicați să mențină legături peste granițe—și-au păstrat limba curată, fără deosebiri fundamentale. Caracteristic este în special faptul că însăși puținele nuanțe ce au modificat în timp oarecum limbajul, aduc tocmai dovada unității; căci transformări asemănătoare se constată de ambele părți ale Carpaților. Iar exemplul cel mai concludent este apropierea existentă între limbajul Moldovenilor și cel al Bănățenilor.

IV. Atât cărturari străini, cât și politicieni de vază europeni au confirmat în studiile sau declarațiile lor valabilitatea argumentului **politic**, privind apartenența Transilvaniei la România.

Incă în anul 1875, politicianul italian Gambetta considera drept o soluție justă pentru Europa de Răsărit, constituirea unui stat românesc cu granițele extinse, astfel ca acesta să cuprindă întregul popor frate din provinciile în care el alcătuiește majoritatea populației, indiferent sub cine se aflau atunci acele ținuturi.

/Paul Dechamel: **Gambetta,** Paris 1929. P. 199./

Chiar dacă având scopuri ascunse, împărăteasa Rusiei sugera Austriei cu 200 ani în urmă (în 1872), —printr'o propunere secretă— înființarea unui stat în granițele fostei Dacii, care "să rămână independent de împărățiile vecine".

/T.S. Djuvara: **Cent projets de partage de la Turquie,** F. Alcan 1914. P. 209./

Integritatea granițelor României Mari corespunde principiului enunțat de Rudolf Kjellén: fiecare țară să dispună de teritorul corespunzător dinamismului ei demografic; căci spațiul cuprins în granițele întregite ale țării corespunde cu teritorul pe care se extinde poporul român.

/Leipziger Vierteljahrsschrift für Südosteuropa. Anul 7, 1943. P. 181./

De altfel, începând dela Decebal, ajungând un scurt timp sub Mihai Viteazul și realizând idealul milenar sub regele Ferdinand, Românii au năzuit și înfăptuit —ca și strămoșii— același ideal politic al spațiului lor vital: un stat cu granițele naturale între Nistru, Tisa și Dunăre, în cadrul căruia se poate dezvolta în mod ideal și apăra eficace existența poporului; iar centrul de rezistență îl constitue —ca pe timpul Dacilor— însuși podișul Transilvaniei, cu caracterul lui de leagăn al unui popor.

b) **PROBLEMA CONTINUITATII** poporului român a căpătat importanță mai ales după ce frații de peste munți au început să-și revendice dreptul la autodeterminare. Pe măsură ce stăpânitorii vremelnici se străduiau să nege drepturile românești asupra Transilvaniei, s'a impus tot mai mult necesitatea de a se reconstitui adevărul privitor la existența permanentă a Românilor în ținuturile pe care ei le locuisc de-o parte și de alta a Carpaților. Continuitatea lor este confirmată de multiple dovezi: istorice, filologice, etnografice, demografice, etc. Cercetările întreprinse de cărturari de seamă au ajuns la două concluzii, care ilustrează în mod elocvent existența neîntreruptă a populației românești pe meleagurile unde Romanii au învins și supus populația băștinașe: pe de o parte se poate documenta menținerea în continuare a elementului **dac** și sub dominația romană, mai ales în lumea satelor, ogoarelor, pădurilor, plaiurilor. Pe de altă parte se confirmă **rămânerea** locuitorilor băștinași în fosta Dacie și după venirea valurilor de barbari.

I. Enorm de multe dovezi **arheologice** au fost descoperite în ținuturile românești, ele atestând continuitatea vieții daco-romane în decursul timpului. Urmele privitoare la așezăminte omenești din secolul IV și V (ca cele din Sarmisagetuza, Micia, Lechința, Porolissum) cași cimitirele dela Cașalț (lângă Sibiu), dela Sântana și Târgul Mureș indică prezența unei populații destul de numeroase daco-romane. (Mormintele Daco-romanilor se deosebesc de cele ale Germanilor prin inventarul de înmormântare și prin deosebirea practicelor de îngropare a morților).

/Constantin Daicoviciu: **Dovezile arheologice ale continuității.** Din "Transilvania", No. 1, 1943./

II. Numeroase sunt și urmele **epigrafice** găsite, din care se confirmă că și după plecarea armatei, funcționarilor și a unei părți din populație, în Dacia, viața și-a urmat cursul normal. De remarcat este raportul disproporțional dintre puține inscripții grecești și marele număr al celor latine (35 grecești față de 3.000 latine) găsite în cursul săpăturilor arheologice.

/Constantin Daicoviciu: **Die Herkunft des rumänischen. Volkes im Lichte der neuesten Forschungen und Ausgrabungen.** München 1967. P.7.

III. Săpăturile arheologice au găsit și urme **nimismatice,** care confirmă existența elementelor daco-romane în Dacia chiar prin secolul V. atât în orașe, cât și la sate. Vorbesc despre acest lucru numeroasele monezi de bronz, specifice unei populații cu un stadiu modest de dezvoltare economică.

/Constantin Daicoviciu: **Die Herkunft...** P.7./

IV. Argumentele **istorice** care confirmă continuitatea poporului român sunt numeroase, iar unele deosebit de semnificative:

1) Toate popoarele înconjurătoare de azi au venit ulterior; doar Românii au **leagănul** lor aici, fără să-și fi schimbat locul originii.

/Simion Mehedinți: Rumänien... op. cit. P.14./

2) Populația din ținutul carpato-dunărean **nu** a putut fi **exterminată** de ocupația romană. Heredot menționează că rasa de oameni care locuia în regiunea carpato-dunăreană constituia cea mai densă populație din Europa —la fel ca poporul Hindu în Asia.

/Simion Mehedinți: Rumänien... op. cit. P.14./

3) Ordinul de **retragerea trupelor** din Dacia dat de împăratul Aurelian a fost urmat doar de militari, funcționari și oameni mai înstăriți; mare parte din populația rurală romanizată, s'a retras în păduri și pe platourile munților, unde erau mai feriți, iar condițiile de viață mai ușoare. Un studiu amănunțit publicat cu ani în urmă de cărturarul Dumitru Marin lămurește confuzia care a apărut din explicarea greșită a textului rămas dela Flavius Vopiscus, privitor la categoriile de persoane, care au părăsit Dacia sub Aurelian.

/Dumitru Marin: **Neueres über den Fortbestand des dako-romanischen Elements in Norden der Donau.**

In ACTA HISTORICA, tomus V. Societas Academica Dacoromania, München 1966, p.7-31./

4) Acte vechi menționează că în secolul XII —la venirea Ungurilor în frunte cu regele Bela— existau în regiunea Carpaților trei principate romăno slave, dintre care unul era condus de Românul Gelu.

/Ion Moga: **Dovezile istorice ale continuității.** In "Transilvania", No. 1/1943./

5) După cercetări îndelungate în arhivele Vaticanului, istoricul Aloisie Tăutu a publicat concluziile privitoare la strânse **legături bisericești** existente în trecut, între mănăstiri din peninsula balcanică și domeniile pe care le posedau în Nordul și Apusul Transilvaniei, legături păstrate și continuate după venirea Ungurilor pe aceste meleaguri.

/Alois Tăutu: **Griechische Klöster im mittelalterlichen Ungarn.**

In ACTA HISTORICA, tom IV. München 1965. Societas Academica Dacoromania, pp. 43-66./

6) Tot în legătură cu biserica este menţiunea păstrată dela Auxentius, care aminteşte că Ulfila a predicat cuvântul lui Dumnezeu pentru Goţii din Transilvania, Muntenia şi peste Dunăre, atât în limba gotă, cât şi în latină.

/Ion Moga: Dovezile... op. cit./

V. Argumente **filologice** privitoare la continuitatea poporului român au adus în mod documentat şi convingător toţi romaniştii de seamă din ultimul timp, începând cu Ernst Gamillscheg, Günther Reichenkronn, Friedrich Schürr, până la cei contemporani: Wilhelm Giese, Klaus Heitmann. Dintre aceştia, mult şi temeinic s'a ocupat în special Gamillscheg cu problema românească, mai ales prin cercetările sale privitoare la Atlasul Lingvistic Român". El a criticat chiar pe istoricii care din lipsă de argumente şi dovezi au tras concluzii false asupra trecutuli poporului român, subliniind: "Atunci când lipsesc izvoare documentare, singură lingvistica poate servi istoriei ca ştiinţă ajutătoare".

/Südost-Forschungen, XII, 1953. p. 303./

Iar ca urmare a cercetărilor făcute asupra originii limbii române, Gamillscheg şi-a exprimat convingerea că ea s'a format într'un ţinut, al cărui centru se poate fixa în Ţara Moţilor, pe lângă Alba Iulia.

/Südost-Forschungen, 1940, p.15.

Günter Reichenkronn s'a referit în mod repetat în studiile sale la cercetările şi concluziile lui Ernst Gamillscheg şi s'a dedicat el însuşi problemei române, publicând chiar materiale importante privitor la rezultatele obţinute.

/Günter Reichenkronn: **Die Entstehung des Rumänentums nach neuesten Forschungen.**

In Sudost-Forschungen, XIII, p. 61-77.

Günter Reichenkronn: **Das Dakische** (rekonstruiert aus dem Rumänischen). Heidelberg 1966./

Reichenkronn a subliniat de asemenea faptul că Budinski a avut dreptate atunci când în 1881 a documentat pe baza studilor lingvistice că "o mare parte din populaţia sătească" nu a avut motiv să părăsească Dacia în timpul lui Traian. Aceşti locuitori şi-au găsit uneori refugiu în munţi când năvăleau barbarii, dar apoi se coborau spre câmpii, atunci când pericolul trecuse.

/Südost-Forschungen, XXII, p. 75/.

Cercetările lingvistice au adus dovezi despre continuitatea poporului român şi prin mulţimea de cuvinte rămase din trecut, mai ales a celor care se grupează în trei categorii:

1) Cuvinte rămase direct dela Traco-daci, cum este chiar Dunărea, cuvânt care are în limba română un aspect fonetic deosebit decât cel al altor popoare. Se presupune că locuitorii din acel timp îi ziceau Donaris.

/Emil Petrovici: Transilvania, No. 1. 1943./

2) Cuvinte păstrate direct dela Romani, cum sunt râurile: Ampoiul, Timiş, Mureş, Criş, Olt, Someş; semnificative sunt unele cuvinte păstrate dela Romani şi folosite doar în apusul Transilvaniei: nea-zăpadă, june-flăcău, aiu-usturoi, a custa-a trăi, iuă-unde.

3) Cuvinte de origine slavă, păstrate la Românii care trăiesc în Transilvania împreună cu Ungurii, precum: plug, brazdă, ovăz, pleavă, stog, claie, răzor, coasă. Dacă Ungurii ar fi venit înaintea Românilor pe aceste meleaguri, Românii ar fi preluat aceste cuvinte slave dela ei, maghiarizate. Ei, ca băştinaşi, şi-au păstrat limbajul şi după venirea Ungurilor.

VI. Cercetările **etnografice** arată în mod evident păstrarea caracterului fundamental de viaţă, din trecut, în satele ardeleneşti. Specificul românesc, neinfluenţat de locuitorii sosiţi ulterior, se afirmă în mai multe privinţe:

1) **Aşezările rurale** din Transilvania se pot clasifica în două categorii de sate:

a) Satele cu aspect primitiv, natural, create de populaţia autohtonă dela ţară, care au evoluat în mod firesc, neforţat de factorul politic. Ele s'au format într'o epocă anterioară secolului XII-lea şi au rămas până astăzi, permanent, cu aspectele lor caracteristice: satul cu case izolate, satul răsfirat, satul de vale, sau satul îngrămădit, fără nicio ordine. Asemenea sate —cele mai vechi din Transilvania— sunt locuite doar de Români.

b) Satele create mai recent prin colonizare, după un plan stabilit, sunt caracteristice populaţiei germane şi maghiare, venite mai târziu în Transilvania. Unele dintre ele au formă geometrică patrunghiulară şi se ştie că ele datează din secolele XVIII-XIX. Ele sunt formate din străzi largi şi drepte, care se întretaie dreptunghiular. Alte sate de colonizare sunt formate dintr'o singură stradă —cu intravilane înguste, lungi—; se presupune ca aceste sate au fost înfiintate de Saşi în secolele XII-XIII.

/Romulus Vuia: **Dovezile etnografice ale continuităţii** în "Transilvania", No. 1. 1943./

2) **Curtea gospodăriei** are un aspect diferit la colonişti veniţi ulterior, faţă de curtea veche românească din vechime, dezvoltată liber, fără regularitate. Saşii au introdus aşa zisa "curte franconă", cu caracterul distinct: şura se găseşte clădită perpendicular pe casă, iar casa —în faţa curţii— perpendicular pe stradă.

3) **Casa ţărănească** din Ardeal prezintă de asemeni câteva elemente specifice, care atestă vechimea şi continuitatea poporului român în Transilvania. Caracteristic este mai ales acoperişul ţuguiat, precum şi vatra liberă cu coşul piramidal, numit "căloni" în Tara Haţegului, expresia însăşi fiind de origine latină.

4) In ceea ce priveşte **portul românesc,** cea mai autentică dovadă a continuităţii o prezintă "gluga" strămoşească, vizibilă şi pe columna lui Traian. La fel aparţin zestrei străbune: cojocul, căciula şi sarica. Si cusăturile naţionale româneşti conţin probe de continuitate, prin arta neolitică a motivelor geometrice, care se deosebeşte de motivele ţesăturilor săseşti sau ungureşti, bazate pe elemente stilizate.

/Romulus Vuia: ...op. cit.

4) Chiar păstrarea **uneltelor agricole** din timpuri vechi atestă continuitatea poporului român. Profesorul Braungart, cunoscut pentru studiile sale privitoare la plugurile popoarelor indoeuropene, a ajuns la concluzia că Românii şi-au păstrat două categorii de pluguri: cel moştenit dela coloniştii romani, în secolul al III-lea d. Chr., plugul târziu roman şi altul străvechi german, de origine gotică, din sec. XIII, d. Chrst.

/Romulus Vuia: ...op. cit.

VII. Argument hotărîtor pentru continuitatea poporului român este factorul **demografic** elementul românesc a dat în Transilvania un exemplu unic: deşi stăpânit mereu de alţii, el s'a menţinut în mediul rural în permanenţă dominant, formând totdeauna majoritatea populaţiei.

Concludent descrie Denise Basdevant soarta poporului român:

> "Născută, după cum arată istoria, ca o provincie romană de frontieră, ca un bastion al latinităţii împotriva asalturilor popoarelor de stepă —înflorind un secol, invadată zece secole de hoardele asiatice, care s'au oprit pe aceste locuri în năvălirile lor spre Apus împărţită şi reîmpărţită timp de cinci secole de către marile puteri, ale căror interese se ciocneau la Dunăre, România, trecând peste aceste vicisitudine, şi-a dezvoltat neîntrerupt conştiinţa unităţii sale naţionale. Aceasta ea şi-a regăsit-o în religia sa creştină, în limba sa, în dezvoltarea culturii sale".

/Denise Basdevant: **Terres roumaines contre vents et marées.** Paris 1961. p. 5.

Denise Basdevant: **Against Tide and Tempest: the Story of Rumania.** New York 1965.

ÎNTREGIREA ŢARII DREPTATE MERITATA

Problema Transilvaniei a căpătat după primul război mondial un aspect nou: până la înfăptuirea României Mari, ocupanţii vremelnici ai teritorului dintre Carpaţi şi Tisa căutau să justifice pretenţiile lor —de a se menţine situaţia existentă în acel timp— susţinând că despărţirea Ardealului de restul Austro-Ungariei ar constitui o nedreptate.

La sfârşitul primului război mondial, cercurile politice internaţionale au recunoscut în fine justeţea cauzei poporului român şi au consimţit să se aplice şi în Transilvania principiul autodeterminării. Dupăce majoritatea locuitorilor din această provincie —incluzând pe reprezentanţii tuturor Românilor şi Germanilor— au hotărît alipirea ei la Regatul României, foştii stăpânitori au declanşat o uriaşe campanie propagandistică, ridicând pretenţii teritoriale. Cum rolul hotărîtor în administraţie trecuse dela minoritatea stăpânitoare la reprezentanţii majorităţii populaţiei, foştii guvernanţi încearcă să arate că situaţia creată nu ar coruspunde intereselor populaţiei acestui ţinut. Netemeinicia acestei afirmaţii este demonstrată prin mărturiile reprezentanţilor celui de-al treilea grup etnic compact din Ardeal: Germanii. Părerile acestora sunt expuse în multe publicaţii ale căror autori au trăit mai de mult în România. Se pot cita astfel, atât nume de simpli observatori, cât şi de persoane care reprezintă grupuri constituite ale Germanilor născuţi în România şi stabiliţi în Apus. Există şi colecţii de acte —publicate de oficialităţile vest germane— întocmite pe bază de mărturii ale conveţuitorilor, sau pe declaraţii ale unor martori oculari şi întregite cu concluzii edificatoare.

In cadrul vastului material documentar, fără îndoială că cel mai important şi mai concludent este volumul tipărit de Ministerul Refugiaţilor din Bonn în 1957. El face parte din seria actelor adunate de autorităţile federale germane, privitor la regimul aplicat minorităţilor din Europa răsăriteană după al doilea război mondial. Spre deosebire de volumele care se referă la alte ţări, cel care redă tratamentul Germanilor din România, nu foloseşte cuvântul "expulsare" (Vertreibung) faţă de grupul etnic german, ci de "soarta" (Schicksal) lui. Cartea cuprinde 600 pagini şi face o analiză sistematică a acestei probleme: concluziile se bazează pe expuneri obiective, confirmate, dela caz la caz, de persoane. Generalizările făcute pe marginea exemplelor citate sunt edificatoare, deoarece ele evidenţiază condiţiile favorabile de viaţă, ce s'au creat diferitelor grupuri minoritare din Transilvania, între cele două războaie mondiale.

/Dokumentation der Vertreibung der Deutschen aus Ost-Mitteleuropa.

Band III. **Das Schicksal der Deutschen in Rumänien.** Berlin 1957./

Referindu-se la epoca monarhiei austro-ungare, în lucrare se aminteşte rezistenţa comună dusă de Saşi şi Români împotriva politicii de maghiarizare şi se subliniază că această luptă paralelă din trecut a avut o influenţă favorabilă asupra adoptării proclamaţiei dela Mediaş —din 9 Ianuarie 1919— prin care reprezentanţii populaţiei germane din Ardeal s'au pronunţat pentru alipirea acestei provincii la restul României.

Alte pagini din volum scot în evidenţă influenţa pozitivă exercitată asupra afirmării specificului etnic al populaţiei germane, prin preluarea administraţiei Transilvaniei de către statul român. Textual se spune:

> "Anterior, populaţia germană din România nu constituia o unitate nici în ceea ce priveşte spaţiul pe care se afla împrăştiată şi nici din punct de vedere istoric; căci ea era formată din diferite grupuri dispersate. Abia după primul război mondial —prin crearea României Mari—aceste grupuri au stabilit între ele legături politico-statale mai strânse".

/Das Schicksal... op. cit. pag. V./

Asemenea aprecieri generale îşi găsesc exemplificări concludente în numeroase scrieri ale unor cărturari clarvăzători, care relevă —pe baza experienţei proprii— modificările favorabile intervenite în Transilvania după primul război mondial.

Astfel, institutorul Josef Schmidt, originar din Banat, astăzi unul din descălii de frunte în Bavaria, scria:

> "Români —care învăţaseră sub stăpânirea maghiară cum nu trebuie să procedeze— preconizau ideia ca fiecare naţionalitate să fie educată, administrată şi judecată de reprezentanţi ai grupului etnic respectiv, în limba proprie".
>
> "Si în adevăr, Germanii (din Banat) şi-au putut amenaja grădiniţe de copii şi şcoli primare proprii; şi-au putut înfiinţa o reţea de gimnazii, licee, şcoli comerciale şi de pregătit învăţători, cu limbă de predare germană, în contrast izbitor, cu situaţia existentă sub regimul maghiar înainte de 1918. Căci în întreaga Ungarie de Sud —unde trăiau sute de mii de Svabi bănăţeni— nu se putuse menţine vreo şcolă germană. Iar Germanii din restul Ungariei nu au avut şcoli proprii nici după 1918".

/Articol în revista "Donauschwäbische Forschungs - und Lehrerblätter", 1967./

Asemenea declaraţii confirmă justa aplicare a dispoziţiilor prevăzute în rezoluţia adoptată la Alba Iulia în 1918, care —pentru a nu repeta greşelile comise de fosta orânduire ungară,— declară pentru viitor:

> "Deplina libertate naţională pentru toate popoarele conlocuitoare. Fiecare popor se va instrui, administra sau judeca în limba sa proprie, prin persoane din sânul său, şi fiecare popor va primi drept de reprezentare în corpurile legiuitoare şi la guvernarea ţării în proporţie cu numărul indivizilor ce-l alcătuesc". (Punctul I din Rezoluţie).

/Dokumentation... Das Schicksal... p. 123 E./

Consecvent acestor angajamente, statul român a înfiinţat în diferite provincii un total de 600 şcoli sau secţii paralele cu limba de predare maghiară, 89 pentru limba germană şi 73 cu alte limbi de predare. Totodată, împrejurările favorabile creiate au permis creşterea numărului de şcoli confesionale cu limbă de predare străină dela 1.005 la 1.393; între acestea, numărul şcolilor maghiare a crescut dela 322 la 641.

/**La Transylvanie,** Paris 1946. P. 155./

Aceste cifre edificatoare au o importanţă cu atât mai mare cu cât astăzi, propaganda din Bucureşti afirmă că niciodată în trecut nu s'ar fi făcut atâta, ca sub regimul comunist, pentru sprijinirea şi încurajarea specificului fiecărui grup etnic. Se trece sub tăcere însă faptul că aşa zisa "generozitate" de după 1944 urmăreşte în fond dirijarea educaţiei, instruirii şi culturii spre comunism, prin aplicarea cunoscutului principiu "După formă (doar) naţional, după conţinut socialist". Se evită pe de altă parte a se aminti că în prima etapă a dictaturii comuniste au fost desfiinţate toate instituţiile de cultură care nu aparţineau statului; iar dacă unele dintre ele au fost reînfiinţate mai târziu, aceasta s'a făcut doar în măsura în care în anumite domenii (învăţământ, teatru, muzică, publicaţii) regimul reuşise să formeze cadre de încredere. Iar biserícii greco-catolice — desfiinţată în mod arbitrar în 1948— nici până astăzi nu i s'a redat dreptul de existenţă. In legătură cu îmbunătăţirile intervenite în situaţia grupurilor etnice din România, după întâiul război mondial, sunt semnificative aprecierile făcute de bănăţeanul Nikolaus Engelmann:

> "In multe familii germane, abia după 1918 şi-a recăpătat avânt interesul pentru legăturile familiare şi cercetările genealogice".
>
> /Nikolaus Engelmann: **Die banater Schwaben.**/ Panonia, Freilasing 1966. P. 63.
>
> "După ce în 1926 s'a inaugurat edificiul propriu, Banaţia a devenit punctul central al vieţii germanilor din Timişoara şi din întregul Banat. Prin activitatea dusă de ce-i aparţinea, întregul învăţământ din Banat a căpătat un avânt neobişnuit".
>
> /Nikolaus Engelmann: **Die banater Schwaben,** P. 73./
>
> "Tradiţia obiceiurilor —care din cauza maghiarizării aproape dispăruse— a reînviat după primul război mondial".

/Nikolaus Engelmann: **Die banater Schwaben.** P. 64./

Merită a fi citate şi aprecierile făcute de profesorul

austriac Franz H. Riedl, care a întreprins studii amănunţite privitoare la conveţuirea Germanilor cu populaţia băştinaşe din diferite ţări europene şi şi-a publicat concluziile într'o broşură editată de aşezământul cultural pentru Germanii din sudestul Europei "Südostdeutsches Kulturwerk":

/Citate din volumul:

Franz H. Riedl: **Das Südostdeutschtum in den Jahren 1918-1945.** München 1962./

"Atitudinea Românilor faţă de minoritatea germană constitue un exemplu de raporturi bune dintre popoare". P. 44.

"Viaţa minorităţilor din România a fost după 1918 mai scutită de intervenţia puterii de stat, decât în alte state sudestice". P. 50.

"O privire generală arată că Germanii din România se afirmau (între cele două războaie mondiale) ca cel mai bine constituit grup din Sudest". P. 54.

"După 1918 Germanii din România au primit avantaje de care sub Unguri nu avuseseră parte: dreptul de a utiliza limba proprie în faţa autorităţilor şi în administraţia comunală, şcoli confesionale şi de atat proprii, asociaţii, ziare, organizaţii economice şi culturale". P. 46.

"In Banat, învăţământul germen a luat fiinţă abia după 1918". P. 49.

Merită a fi amintite şi constatările făcute de vizitatoarea britanică Henrietta Tichner, care —combătând unele afirmaţii neverosimile publicate într'o broşură tendenţioasă— a vizitat România în anii 1922-1925 de nenumărate ori, a stat de vorbă cu localnici şi cu reprezentanţi ai grupurilor minoritare, iar concluziile le-a redat într'o carte tipărită la Londra, subliniind "spiritul extrem de tolerant al poporului român" (P. 27) lipsa de persecuţii, pe care a constat-o în domeniul religios, educativ, legislativ şi economic.

/Henrietta M. Tichner: **Roumania and her religious Minorities.** London 1925. 100 P.

Fuţă de propaganda pătimaşe dusă de cercurile maghiare în ultimii ani, este important a se şti că chiar unii unguri —cărturari clarvăzători, politicieni binecunoscuţi, sau mari patrioţi— au confirmat situaţia insuportabilă, în care erau siliţi să trăiască românii ardeleni până în 1918 şi au avertizat asupra pericolului de prăbuşire a monarhiei austro-ungare, sau au preconizat o soluţie justă de conveţuire între români şi unguri, sugestii care însă nu au fost luate în considerare. Istoricul Erich Prokopowitsch dă câteva exemple semnificative în această privinţă:

Citate din volumul:

/Erich Prokopowitsch: **Die rumänische Nationalbewegung in der Bukowina und der Dako-Romanismus.** Graz 1965./

Cărturarul dr. Benedikt Jancso imputa compatrioţilor săi lipsa de documentare —constatată atât la membrii guvernului, cât şi la opinia publică— privitor la caracterul şi viaţa spirituală a poporului român; acestei lipse de informare el atribuia greşala de a considera poporul român ca inferior. (P. 28).

Diplomatul von Szilassy —după cercetările pe care le-a făcut în anul 1897— atrăgea atenţia că românii sunt neîncetat şicanaţi şi trataţi rău de autorităţile maghiare; că dispoziţiile legii naţionalităţilor din 1868 nu sunt aplicate. El remarca faptul că din cauza "incapacităţii" şi "lipsei de dibăcie" a administraţiei maghiare, problema românească ia proporţii tot mai mari. (P. 29).

Fostul ministru plenipotenţiar maghiar la Bucureşti contele Goluchowski scris în 1894:

"Aş dori ca Ungaria să întrevadă nu prea târziu, marea răspundere pe care şi-o asumă prin linia pe care o urmează azi şi să schimbe încă la timp drumul, care —după opinia mea— poate duce la cele mai dureroase decepţii". (P. 28, 164).

In ceea ce priveşte soluţia preconizată de Unguri ca Transilvania să devină o provincie independentă, profesorul Philip Mosely de la universitatea din Cornel (USA) sublinia încă în urmă cu patru decenii că chiar mulţi maghiari preferă ca Ardealul să fie alipit României, de cât să devină un teritor de sine stătător. Totodată el evidenţia evoluţia economică favorabilă pe care a luat-o Transilvania după 1918, ca parte integrantă din România.

/Leipziger Vierteljahrschrift für Süsosteuropa Band 7, Jahrgang 7, Heft 1. pag. 184./

Sunt concludente şi părerile diferiţilor politicieni maghiari care —după primul război mondial— socoteau necesară intervenţia armatei române, pentru a nimici infiltraţia comunistă, considerând o administraţie românească în Ardeal ca cea mai bună soluţie.

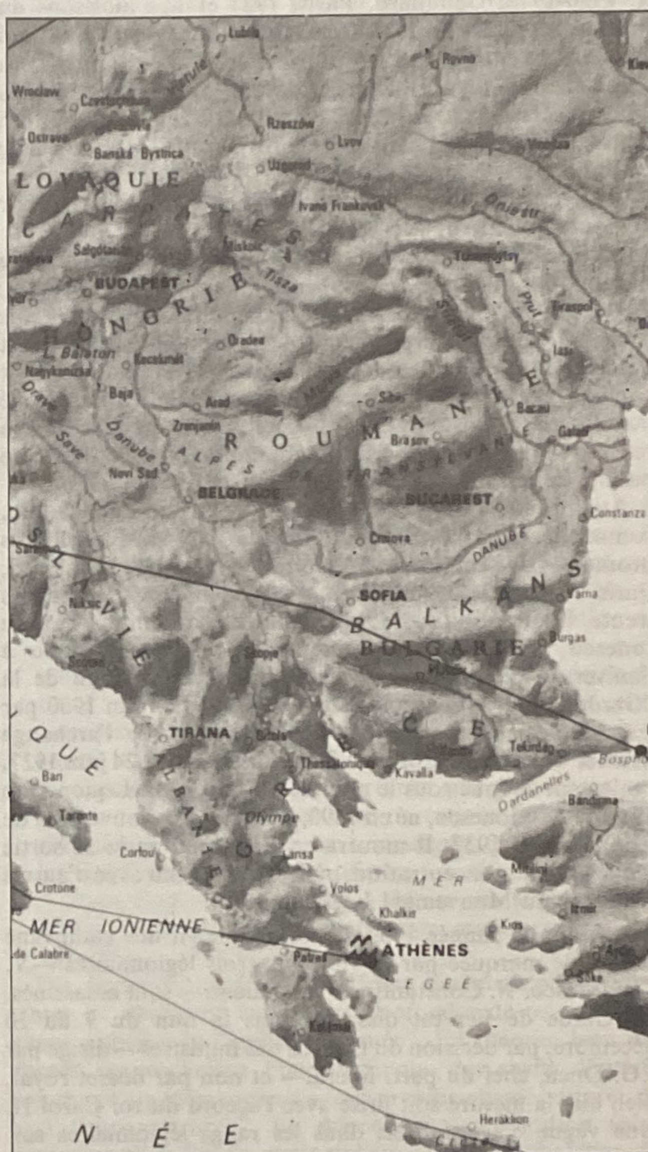
Asemenea păreri confirmă odată mai mult adevărul exprimat de marele patriot Iuliu Maniu în 1918, prin cuvintele:

"Nicio propagandă nu va putea desminţi vreodată faptul evident că elementul remânesc este cel mai important numericeşte, cel mai unitar etnograficeşte şi cel mai apt prin calităţile sale, pentru a menţine ordinea în această parte a Europei".

Constantin Sporea

ROMANIA

BASTION GEOGRAFIC AL EUROPEI DE VEST

Reproducere din revista —Air France— Atlas - Mai 1979

JULIUS EVOLA ET MIRCEA ELIADE (1927-1974): UNE AMITIE MANQUEE,

avec des extraits de deux lettres d'Evola à Eliade,

par Philippe BAILLET

NOUS devons aux patientes recherches de deux amis italiens, Luca Serico et Giovanni Monastra, la publication, dans ce bulletin, d'un inédit de Mircea Eliade: la recension qu'il écrivit, en 1935, de l'ouvrage majeur de Julius Evola, **Révolte contre le monde moderne**, recension dont la traduction française figure juste avant le présent article.

C'est au printemps 1927 que le jeune Eliade (1907-1986) prend connaissance des travaux d'Evola (1898-1974), à l'occasion d'un voyage en Italie. Parue en novembre de cette même année, une étude d'Evola sur l'occultisme attire l'attention d'Eliade, qui la commente en Roumanie dès le mois suivant[1]. En ce qui concerne les rapports d'Evola avec Eliade, nous disposons aujourd'hui de plusieurs éléments: d'une part deux ouvrages d'Eliade (**Fragments d'un journal II. 1970-1978**, Gallimard, Paris, 1981 et **Les moissons du solstice. Mémoire II. 1936-1980**, Gallimard, Paris, 1988) qui contiennent deux passages relatifs à Evola dont on trouvera ci-dessous le texte intégral; d'autre part quatre lettres adressées, entre 1951 et 1953, par Evola à Eliade, lettres qui figurent dans: Marin Mincu-Roberto Scagno, **Mircea Eliade e i'Italia**, Jaca Book, Milan, 1987.

A la lecture de la recension d'Eliade, on peut nourrir quelques doutes sur sa connaissance effective, à l'époque, de l'oeuvre d'Evola, puisque celle-ci est présentée comme se situant "dans la ligne de Gobineau, Chamberlain, Spengler, Rosenberg", ce qui est manifestement faux[2]. Chose plus étrange encore, **Révolte contre le monde moderne** est qualifié de livre "qui est aussi contre les communistes et contre les fascistes". Or, on sait que si Evola n'a jamais été fasciste, rien dans son oeuvre —quelle qu'ait été plus tard sa relecture critique du fascisme et du national-socialisme— ne permet de le ranger dans le camp de l'antifascisme.

Au journal **Vremea** collabora aussi l'écrivain Emil Cioran, comme le rappelle Eliade lui-même (cf. M. Eliade, **Les promesses de l'équinoxe. Mémoire I. 1907-1937**, Gallimard, Paris, 1980, p. 362). A cette époque, soit au début des années trente, Eliade subit fortement l'influence de son maître Nae Ionesco, professeur de logique et de métaphysique à l'université de Bucarest. Alors simple sympathisant de la "Garde de Fer" (dénomination adoptée le 20 juin 1930 par les militants les plus actifs de **la "Légion de l'archange Michel" fondée par Corneliu Zelea Codreanu le 24 juin 1927,** également connue sous le nom de "Mouvement Légionnaire Roumain"), Ionesco, né en 1890, adhérera au mouvement de Codreanu en 1937. Il mourra en 1940, peu après sa sortie d'un camp de concentration, où il étrait détenu avec d'autres membres du Mouvement Légionnaire.

A la fin de l'année 1933, la Roumanie vit une campagne électorale marquée par la violence: trois légionnaires —V. Teodoresco, N. Constantin et I. Balaianu— sont assassinés. La Garde de Fer est dissoute dans la nuit du 9 au 10 décembre, par décision du Conseil des ministres— dirigé par I.G. Duca, chef du parti libéral— et non par décret royal, bien que la mesure soit prise avec l'accord du roi Carol II. Une vague d'arrestations dans les rangs légionnaires suit immédiatement la mesure gouvernementale. Dans la nuit du 29 au 30 décembre, le Premier ministre Duca est abattu par trois étudiants membres du Mouvement Légionnaire: Nicolae Constantinesco, Ion Caranica et Doru Belimace, qui seront appelés par leurs camarades les **Nicadorii** (deux premières lettres des premier et troisième prénoms, deux premières lettres du deuxième nom). Les trois jeunes militants ont agi de leur propre chef; Constantinesco se livre tout de suite aux autorités, ses deux amis sont bientôt arrêtés. Dans la même nuit, la police du roi Carol II assassine Sterie Ciumetti, le secrétaire de Codreanu, lui-même contraint à la clandestinité.

Les promesses de l'équinoxe comporte deux passages où Eliade évoque ces événements:

> "Decembre 1933 fut pour tout notre groupe une période critique. Nae Ionesco n'essayait même plus de cacher son hostilité à l'égard de la politique royale. Dans toute une série d'articles, il s'était élevé contre le gouvernement Duca et avait souligné les risques que présentait la dissolution de la Garde de Fer, décision qu'il estimait non seulement illégale, mais inutile. En effet, disait-il, s'il s'agit d'un mouvement artificiel, sans racines profondes dans le pays, l'interdiction est inutile car il disparaîtra de lui-même. Mais si le mouvement est authentiquement populaire, puissant, et en constante progression, il ne saurait être affecté par une simple décision ministérielle.
>
> Cette année-là, le réveillon avait eu lieu chez Ionel Jianu. La veille au soir, le Premier ministre, I.G. Duca, avait été assassiné (...) Ce n'est que le lendemain que je pus mesurer les conséquences de l'attentat. **Cuvântul** avait été suspendu et Nae Ionesco arrêté. Avaient également été arrêtés certains dirigeants de la Garde de Fer, et entre autres Mihail Polihroniade et Alexandre Tell, du groupe Criterion" (p. 389).
>
> "Les assassins de Duca furent condamnés à vie, mais les chefs légionnaires furent acquittés comme n'ayant joué aucun rôle dans l'attentat. A leur sortie de prison, ils furent reconduits chez eux en cortège et en fanfare" (p. 390).

Nous n'apporterons pas de révélation en disant qu'Eliade fut membre, dans les années trente, de la Garde de Fer, car la chose est établie et connue du public cultivé. Dans l'état actuel de nos recherches, nous ne sommes pas en mesure d'indiquer avec précision à quelle année remonte son adhésion au mouvement de Codreanu. Nous savons simplement qu'Eliade appartint au **cuib** (le "nid" ou cellule de base de l'organisation légionnaire) "Axa" de Bucarest, qui regroupait des intellectuels. Nous n'avons pas pu établir si Eliade a collaboré, ou non, à une revue légionnaire qui s'appelait elle aussi **Axa.**

Le première rencontre entre Evola et Eliade date de l'année 1937. Elle eut lieu à Bucarest. Eliade l'évoque dans **Fragments d'un journal** à l'occasion de la mort d'Evola qu'il vient d'apprendre, décrit l'atmosphère d'une autre rencontre, en 1949, et précise l'un des points qui le séparent de la "pensée traditionnelle":

> "**Juillet** /1974 - N.D.L.R./
>
> J'apprends aujourd'hui la mort de Julius Evola. Notre dernière rencontre remonte à une dizaine d'années, bien que je sois passé plusieurs fois par Rome entre-temps. Des souvenirs remontent en moi, ceux de mes années d'université, des livres que nous avions découverts ensemble, des lettres que je recevais de lui à Calcutta et où

il me priait instamment de ne pas lui parler de yoga, ni de 'pouvoirs magiques', sauf à lui rapporter des faits précis don j'aurais personnellement été le témoin. Aux Indes, je reçus également de lui plusieurs publications, mais je ne me souviens que de quelques numéros de la revue **Krur.**

Je l'avais connu en 1937, chez Nae Ionesco. Nous trois mis à part, étaient également présents Octave Onicescu et l'amie d'alors de notre professeur. Le matin même, Evola avait eu l'occasion de s'entretenir avec Codreanu, et cette rencontre l'avait beaucoup frappé. Comme Evola l'avait interrogé sur la tactique politique qu'il comptait mettre en oeuvre et les chances de la Légion lors des prochaines élections, Codreanu lui avait parlé des effets de l'incarcération sur l'individu, de l'ascèse qu'elle suscite, des vertus contemplatives qui peuvent s'y manifester, dans une solitude, un silence et une obscurité qui sont autant de moyens par lesquels l'individu se révèle à lui-même. Evola en était encore ébloui. Je me souviens vaguement des remarques qu'il fit alors sur la disparition des disciplines contemplatives dans le combat politique en Occident.

Puis la guerre arriva, et je n'entendis plus parler d'Evola jusqu'au jour où je reçus de lui, à l'Hôtel de Suède, une lettre de Rome. Il avait appris mon adresse par René Guénon, qui devait la tenir lui-même de Vâlsan. Il me faisait savoir qu'il était désormais 'immobilisé pour le reste de ses jours', mais qu'il serait heureux de me recevoir chez lui, au cas où je passerais par Rome.

C'est ce que je fis en août 1949, après l'avoir averti de ma visite par téléphone. Arrivé chez lui, je fus introduit dans le salon où son père et une infirmière me demandèrent de l'attendre tandis qu'ils l'aidaient à se lever de son fauteuil. Il me reçut debout et me serra longuement les mains. Puis son père et l'infirmière l'aidèrent à se rasseoir, ce qu'il n'eût pu faire de lui-même sans s'écrouler. Nous parlâmes pendant plus d'une heure. Il me dit qu'ayant désormais tout son temps, il en profitait pour traduire des auteurs français ou allemands. Il me parla aussi de **Métaphysique du sexe,** un livre qu'il avait en projet. Nous en étions là de notre conversation lorsqu'il sortit une petite clef de sa poche, me montra un éléphant en ivoire et me dit comment l'ouvrir. L'éléphant contenait un bar en miniature, avec de nombreux flacons et de petits verres en cristal. Il me demanda ce que je voulais boire, mais l'après-midi était torride et je n'avais pas envie d'alcool. Il insista cependant, prétextant qu'il s'agissait d'un rite et que je devais m'y soumettre. Je dus m'incliner et nous levâmes tous deux nos verres avant d'en absorber cérémonieusement le contenu.

Je ne devais plus revoir Evola qu'une seule fois, en 1952 ou 1953, mais nous correspondions régulièrement. Un jour, je reçus de lui une lettre assez amère où il me reprochait de ne jamais le citer, non plus que Guénon. Je lui répondis de mon mieux, et il faudra bien un jour donner les raisons et les explications qu'appelle cette réponse. Mon argumentation est des plus simples: les livres que j'écris sont destinés au public d'aujourd'hui, et non aux initiés. Contrairement à ses émules, j'estime ne rien avoir à écrire qui leur soit spécialement destiné". (p. 192-194).

Derrière une certaine émotion perceptible, on constate donc chez Eliade un changement de ton par rapport à la recension assez enthousiaste de **Révolte contre le monde moderne.** L'auteur roumain se laisse même aller à une ironie facile et médiocre, avant d'esquiver une réponse à une question importante, son argumentation n'étant pas "des plus simples", mais simpliste et même franchement triviale, avec par exemple l'emploi du mot "initiés" dans son sens courant et non technique, ce qui étonne chez quelqu'un qui a noirci des centaines de pages sur l'initiation. Nous aimerions d'ailleurs beaucoup savoir où et quand Guénon et Evola on écrit que leurs livres étaient destinés aux seuls "initiés"...

Refusant de citer après la guerre —sauf en de très rares occasions —un auteur qui n'avait rien renié de son engagement, et qui était donc devenu "encombrant", Eliade n'en éprouvait pas moins une admiration certaine pour l'oeuvre d'Evola, comme en témoigne ce passage des **Moissons du solstice,** où l'auteur roumain évoque de nouveau la rencontre romaine de 1949:

"Après trois journées à Naples, nous nous installâmes pour une semaine à Rome. Je crois que c'est alors que je revis J. Evola. Il m'avait écrit à l'**Hôtel de Suède** et sa lettre m'avait appris que, blessé par un éclat d'obus à la colonne vertébrale pendant le siège de Vienne par les troupes soviétiques, il était condamné à passer le reste de sa vie dans un fauteuil. Pourtant, lorsque je fus conduit dans sa chambre, il m'accueillit debout —son vieux père et une infirmière l'avaient aidé à se lever. Ils le rassirent dans le fauteuil après qu'il m'eut serré la main, puis ils nous laissèrent seuls. Encore étudiant, j'avais lu certains de ses livres, mais je ne l'avais rencontré qu'une fois, au printemps 1937, invité à déjeuner avec lui par Nae Ionescu. J'admirais son intelligence et, surtout, la densité et la clarté de sa prose. Tout comme René Guénon, Evola présupposait une 'tradition primordiale' à l'existence de laquelle je ne pouvais croire, la jugeant de caractère factice, non historique.

Cet après-mide-là, nous parlâmes de bien des choses et surtout de la décadence ou —pour rependre l'expression d'Evola— de la 'putréfaction' des cultures occidentales contemporaines. D'un certain point de vue, celui de la 'tradition' exemplaire, non historique, il avait raison. Mais le problème qui me préoccupait était autre: dans la mesure où je crois à la créativité de l'esprit humain, je ne peux pas désespérer; la culture, même à une époque crépusculaire, est le seul moyen de communiquer certaines valeurs et de transmettre un certain message spirituel. Si les créations spirituelles de l'Occident devaient être sauvées dans une nouvelle 'Arche', il ne suffirait pas d'y faire figurer **L'Esotérisme de Dante** de René Guénon, il faudrait y abriter également la compréhension poétique, historique et philosophique de **La Divine Comédie.** Limiter l'herméneutique des créations spirituelles européennes à leurs seules significations 'ésotériques' répète, dans le sens opposé, la réduction de type matérialiste illustrée avec tant de succès par Marx et Freud.

D'autre part, ajoutais-je, le retour de l'Asie dans l'histoire et la découverte de la spiritualité des sociétés archaiques ne sauraient demeurer sans conséquences. J. Evola pensait qu'il était de toute façon trop tard et que nous assistions de fait à une déculturation générale. A première vue, il avait raison. Mais la déculturation ne représente que'une première phase d'un processus bien plus complexe. Le camouflage ou même l'occultation du sacré et, en général, des significations spirituelles caractérise toutes les époques crépusculaires. Il s'agit de la survie larvaire du sens originel, qui devient de la sorte **méconnaissable.** D'ou l'importance que j'attachais aux images, aux symboles et aux narrations épiques; plus précisément, à l'analyse herméneutique qui en déchiffre les significations et en identifie les fonctions originelles.

Mais, évidemment, pendant l'heure que je passai chez Evola, nous ne fîmes qu'effleurer ces questions" (p. 153-155).

Ces lignes d'Eliade nous offrent quelques pistes pour tenter de découvrir les raisons profondes de ce que nous avons appelé une "amitié manquée". En théorie, bien des choses rapprochaient Eliade d'Evola: des sujets d'intérêt communs, un même refus de tout provincialisme culturel, de tout "eurocentrisme", un même souci d'érudition (plus prononcé chez Eliade, mais nullement absent chez Evola), des engagements "métapolitiques" parallèles sinon identiques. Mais au lendemain de la Deuxième Guerre mondiale,

on voit apparaître assez clairement les divergences, qu'il serait très abusif d'expliquer uniquement par les attitudes respectives des deux auteurs par rapport à leur engagement passé: la fidélité affirmée, dans le cas d'Evola, le silence ou la "mise entre parenthèses" dans le cas d'Eliade. Au sujet de ce dernier, nous verrons en effet qu'en fonction de la documentation dont dispose actuellement la recherche, il est impossible de trancher la question, dans le sens de la fidélité ou dans celui du "reniement".

Le passage des **Moissons du solstice** que nous venons de citer confirme qu'Eliade ne partageait pas —dans son for intime, ou "officiellement", il nous faudra revenir sur ce point— l'analyse guenonienne, très largement reprise par Evola, d'un certain nombre de phénomènes de l'époque moderne et contemporaine: ceux que Guénon range sous le nom de "contre-initiation", Evola les désignat plutôt comme "spiritualistes", tandis qu'on sait que Spengler avait émis, avant eux, des jugements analogues en parlant de l'existence d'une "deuxième religiosité".

La lecture des volumes parus du **Journal** et des **Mémoires** d'Eliade laisse, à vrai dire, une étrange impression. L'auteur roumain ne rate pas une occasion de mentionner complaisamment les recensions élogieuses dont a fait l'objet tel ou tel de ses livres, et ses appréciations sur une foule de personnages contemporains relèvent toujours du "tout le monde il est beau, tout le monde il est gentil". Un tel a écrit quelque chose de "profondément émouvant", un autre est "intéressant", la lecture d'un troisième est "enrichissante", les individus "originaux" et "pittoresques" n'étant pas, bien sûr, oubliés. Dans cette nuit de la pensée molle, invertébrée, où tous les concepts sont gris, toutes les classifications flottantes, tous les jugements soucieux de ne déplaire à personne, on chercherait vainement quelque chose qui rappelle la rigueur, la cohérence et le courage intellectul d'Evola. On aurait tort de penser que le genre littéraire — journal ou mémoires— est la cause première de cette involution. La même chose se vérifie surtout dans les derniers essais d'Eliade, ainsi que dans **L'épreuve du labyrinthe** (Belfond, Paris, 1978), recueil d'entretiens accordés par ce dernier à C.H. Rocquet[3].

Eliade y formule plusieurs jugements qui, cette fois, l'engagent encore plus que quelques notations faites en marge de ses rencontres et lectures. Au sujet d'un auteur aussi discrédité qu'Alan Watts, il affirme: "A partir de quelques éléments, de quelques bons livres, il était capable de présenter l'essence d'une doctrine" (p. 77). Les hippies californiens, dont Watts était l'une des grandes références, sont présentés comme annonçant une véritable palingénésie de l'humanité: "Ils sont libres. Ils ont redécouvert la sacralité cosmique, expérience depuis longtemps abolie, dès le temps de l'Ancien Testament" (p. 133). Gandhi, dont l'hétérodoxie du point de vue de l'hindouisme traditionnel a été clairement démontrée par l'indianiste Alain Danielou, a droit à un petit couplet, et il n'est pas jusqu'à Teilhard de Chardin (cf. p. 110) qui ne soit inclus, lui aussi, dans la catégorie très extensible des prophètes de la "sacralité cosmique".

L'impression étrange dont nous parlions plus haut vient donc pour une bonne part de la lecture de ces formulations creuses et inconsistantes. Car de deux choses l'une: ou bien Eliade croyait vraiment à ce qu'il disait, et il faut alors se le représenter comme un brave homme aimant tout le monde et désireux d'être aimé de tous, ce qui est tout de même difficile à admettre; ou bien Eliade se payait la tête, selon les cas, de son interlocuter ou de son lecteur. Cette deuxième hypothèse sous-entend qu'après 1945, Eliade, voyant ses ambitions universitaires en France bloquées par la révélation de son passé "légionnaire" —et ce malgré le soutien de Georges Dumézil— a décidé de donner toujours plus de gages à **L'establishment** nord-américain, la consécration académique étant alors payée au prix d'une progressive baisse de niveau.

Quoi qu'il en soit, Eliade était sans doute enclin à cette "souplesse" par le caractère insuffisamment charpenté de sa pensée. Disons-le nettement: pour nous, le savant roumain est un auteur **surfait**. Son érudition est considérable, et il serait absurde de nier la valeur de plusieurs de ses livres sur des sujets spécialisés (nous pensons notamment, pour prendre deux domaines très éloignés entre eux, à son essai sur **Le Yoga. Immortalité et liberté**, Payot, Paris, 1954 et à son recueil d'"études comparatives sur les religions et le folklore de la Dacie et de l'Europe orientale", **De Zalmoxis à** Gengis Khan, Payot, Paris, 1970). Mais Eliade a eu tort de vouloir sortir souvent de son domaine spécifique, l'histoire des religions, pour s'adonner à la philosophie de l'histoire, voire se livrer à des considérations "métaphysiques", où il devient très vite confus et filandreux par incapacité de définir des catégories précises. Un seul exemple à l'appui de ce que nous affirmons: l'étonnant flottement des jugements portés par Eliade sur le christianisme. Dans **Le mythe de l'éternel retour** (Gallimard, Paris, 1949), le savant roumain attribue aux prophètes juifs le dépassement de la vision cyclique, la "découverte" de l'Histoire comme temps linéaire à sens unique, et affirme que le christianisme n'a fait que renforcer tout cela, provoquant ainsi la crise des societés "traditionnelles" et préparant l'avènement de l'"homme moderne". Mais dans le recueil **Mythes, rêves et mystères** (Gallimard, Paris, 1957), une analogie est posée entre la mystique chamanique des sociétés archaiques et la mystique chrétienne, le christianisme apparaissant alors comme un retour de la religion des origines, en une reprise d'un thème typique de la culture de la Restauration. Et il ne s'agit là que d'un échantillon des nombreuses variations de la pensée d'Eliade sur le christianisme...[4]

Revenons à la question des rapports entre Evola et Eliade. Dans la première des quatre lettres d'Evola à Eliade que contient l'ouvrage **Mircea Eliade e l'Italia**[5] —lettre envoyée de Rome le 15 décembre 1951—, Evola aborde le chapitre de la "culture universitaire":

> "Il est frappant de constater que vous avez un souci extrême de ne pas citer dans vos ouvrages un seul auteur qui n'appartienne pas strictement à la littérature universitaire la plus officielle; de sorte qu'on trouve abondamment cité chez vous, par exemple, cet aimable brave homme qu'est Pettazzoni, alors qu'il n'y a pas un mot non seulement sur Guénon, mais même sur d'autres auteurs dont les idées sont beaucoup plus proches de celles qui vous permettent de vous orienter avec sûreté dans la matière que vous traitez. Il est évident qu'il s'agit d'un chose qui vous regarde; mais il faudrait se demander si, finalement, le jeu vaut la chandelle, donc s'il vaut la peine que vous vous imposiez ces limitations 'académiques'. J'espère que vous ne m'en voudrez pas pour ces observations amicales".

Selon toute probabilité, la réponse d'Eliade, dont nous ignorons le contenu, ne se fait pas attendre, étant donné qu'Evola, dès le 31 décembre 1951, répond à son correspondant roumain:

> "En ce qui concerne vos éclaircissements au sujet de vos rapports avec la 'Maçonnerie' universitaire, ils me semblent très satisfaisants. Il s'agirait donc moins de méthodologie que de tactique, et il n'y aurait rien à dire contre la tentative d'introduire quelque cheval de Troie dans la citadelle universitaire. L'important serait de ne se laisser prendre en aucune façon dans un marché de dupes, étant donné qu'au milieu universitaire correspond une spèce de 'courant psychique', avec la possibilité d'une subtile influence déformante et contaminatrice (...) En ce qui concerne la 'méthodologie', vous savez bien que je cherche à suivre une voie moyenne, car, à la différence de la plupart des 'ésotéristes', je me soucie aussi de produire une documentation assez satisfaisante du point de vue 'scientifique' (...) j'avais moi-même été chargé de cours à l'Université, à Milan et à Florence /à l'époque fasciste -N.D.T./; mais ma conclusion a été précisément que le jeu ne valait pas la chandelle, et ma répugnance pour les

individus et les cabales du monde universitaire a quelque chose de physique".

Avec la deuxième lettre surtout, on voit surgir, nous semble-t-il, l'un des principaux points de divergence entre Evola et Eliade. Le jugement positif que porte le premier sur l'idée d'une "infiltration" dans la citadelle universitaire, ne doit pas induire en erreur: il est en effet assorti de réserves telles qu'elles finissent pratiquement par invalider cette idée. Pour Evola, la culture universitaire charrie des influences et implique nécessairement une **forma mentis** qui ne peuvent pas ne pas avoir d'effets négatifs, à la longue, sur la défense et l'affirmation du point de vue traditionnel. Au fondement de cette attitude d'Evola, il y a aussi une conception bien précise de la culture: la culture comme discipline, "éducation", **paideia**, formation de soi, **Bildung**, et non comme simple accumulation de connaissances. Or, de cette conception organique de la culture, il est évident qu'il ne reste pratiquement aucune trace dans le monde universitaire. A cela s'ajoute, chez Evola, un certain mépris pour la figure du "savant", considéré comme un type humain mutilé et aliéné, où l'être n'ont pas la possibilité de coincider. Evola aimait d'ailleurs citer cette formule d'un descendant d'une vieille famille piémontaise: "Je divise le monde en deux catégories: la noblesse et ceux qui ont un diplôme".

La stratégie du "cheval de Troie" soutenue par Eliade en 1951 n'était évidemment pas ignorée du groupe "guénonien" qui s'était formé autour de Michel Vâlsan, lui aussi d'origine roumaine. Elle a été récemment encore jugée irrecevable par un "disciple de Michel Vâlsan" (comme dit la quatrième de couverture du livre que nous allons citer), sinon pour des raisons de fond, du moins pour des motifs d'efficacité. C.A. Gilis écrit en effet que les "nombreuses tentatives" faites depuis 1920 —année où Guénon présenta comme thèse de doctorat son **Introduction générale aux doctrines hindoues**— pour introduire dans l'Université "le point de vue traditionnel, tout en acceptant les normes universitaires courantes, ont immanquablement tourné au détriment du premier et à l'avantage de ces dernières"[6]. L'auteur ajoute: "Il faut y insister car, de nos jours encore, certains semblent nourrir des illusions au sujet d'une 'tactique' que M. Mircea Eliade présentait jadis comme étant celle du 'cheval de Troie'. On constate, hélas, qu'à chaque tentative nouvelle nos modernes 'Achéens' ont perdu à la fois leur temps et la bataille, ce qui laisse un peu sceptique, sinon sur leurs bonnes intentions, du moins sur l'opportunité et l'efficacité du procédé employé"[7].

Cordiales, mais sans rien qui puisse se comparer à une véritable amitié, les relations d'Evola avec Eliade se poursuivirent jusqu'à la mort du premier le 11 juin 1974. Evola traduisit, sous le pseudonyme de "Carlo d'Altavilla", un livre d'Eliade, **Le chamanisme et les techniques archaiques de l'extase,** Payot, Paris, 1951 (cf. **Lo sciamanismo e le technique dell'estasi,** Bocca, Rome-Milan, 1953). Il donna aussi trois articles à la revue internationale **Antaios,** codirigée par Eliade et Ernst Jünger, et publiée dans les années soixante par l'éditeur Klett de Stuttgart. Ces articles sont: "Ueber das Initiatische"[8], "Vom Abendland Mythos" et "Zeitlichkeit und Freiheit". N'ayant pas pris directement connaissance de la revue **Antaios,** nous sommes seulement en mesure d'affirmer que les deux premiers articles parurent en 1964, le troisème en 1967. Enfin, en 1971, Evola publia un autre livre d'Eliade, **Méphistophélès et l'Androgyne,** dans la collection "Orizzonti dello Spirito" qu'il dirigeait aux éditions "Mediterranee" (Rome).

Au terme de cette enquête, nous devons préciser que le silence d'Eliade sur son passé "légionnaire" lui valut plusieurs attaques, notamment aprè la parution, en 1969, d'une étude de Gershom Scholem, le grand spécialiste de la Kabbale et de la mystique juive, dans un volume d'hommage à l'écrivain et savant roumain[9] —la collaboration de Scholen étant interprétée par certain comme une "gaffe". Les multiples concessions d'Eliade à la culture officielle— dont nous avons fourni quelques exemples— ne tinrent apparemment pas lieu pour lui de "circonstance atténuante".

Il y a fort peu de chances de retrouver les lettres qu'Eliade adressa à Evola, car une bonne partie de la correspondance de celui-ci a été dispersée aprè sa mort. Il semble bien, d'ailleurs, qu'Evola ne tenait pas à ce qu'elle fût publiée, et c'est pourquoi, selon certaines informations, il aurait lui-même détruit une partie de cette correspondance. Durant ces derniers mois, en revanche, d'autres lettres du penseur italien ont été retrouvées parmi les papiers d'Eliade restés en Roumanie, comme le professeur Roberto Scagno l'a confirmé` à Giovanni Monastra[10]. La publication de ces lettres pourrait peut-être éclairer un pan, resté encore largement dans l'ombre, de l'histoire des idées au XXème siècle: tout ce qui a trait à ce qu'on pourrait appeler la "galaxie Evola-Eliade-Guénon-Vâlsan", donc à une série d'importantes influences "au second degré" de notre époque.

Un dernier détail qui n'est pas sans interêt: Mircea Eliade entra au comité de patronage de la revue **Nouvelle Ecole,** fondée et dirigée par Alain de Benoist, en 1979 (numéro 33, été 1979), et y resta jusqu'à sa mort.

Philippe Baillet

NOTES:

[1]Cf. J. Evola, "Il valore dell'occultismo nella cultura contemporanea", in **Bilychnis,** XVI, 11, nov. 1927, p. 250-269 (trad. fr.: "Valeur de l'occultisme pour la culture contemporaine", in **L'Age d'Or,** 5, hiver 1986, p. 28-60); M. Eliade, "Ocultismul in cultura europeana", in **Cuvântul,** III, 943, 1er décembre 1927. Sur la revue **Bilychnis,** cf. la note des traducteurs dans: J. Evola, **Essais politiques,** Pardès, Puiseaux, 1988, p. 257.

[2]Voir par exemple, entre autres textes, l'article d'Evola "Paradoxes de notre temps: paganisme raciste = illuminisme libéral" (1935), qui est une démolition, brève mais radicale, des thèses de Rosenberg. Cet article figure dans: J. Evola, **Essais politiques,** cit., p. 321-325. Quant à Spengler, lorsqu'on sait quel mépris il nourrissait pour kes nationaux-socialistes, on se dit que c'est un véritable contre-sens de le placer entre Chamberlain et Rosenberg.

[3]Accessoirement, à propos du passage cité des **Moissons du solstice,** on pourrait se poserces simples questions: comment une herméneutique qui on relief le sens le plus profond d'un texte pourrait-elle être "réductrice" ou réductioniste? En quoi est-elle exclusive d'autres interprétations?

[4]Piero Di Vona, professeur de philosophie à l'université de Naples, auteur de l'excellente étude **Evola a Guénon. Tradizione e civiltà**, Società Editrice Napoletana, Naples, 1985, s'est livré à un relevé systématique des contradictions internes à la pensée d'Eliade, et pas seulement sur le christianisme. Cf. son article "Storia e Tradizione in Eliade", in **Eliade", in Diorama letterario,** 109, nov. 1987, p. 8-14 (trad. fr. par nos soins à paraître, sous le titre "Histoire et Tradition dans l'oeuvre de Mircea Eliade", dans le numéro 3 de la revue **Krisis).** Di Vona écrit notamment: "La conception de l'Histoire propre à Eliade finit par rentrer elle aussi dans les doctrines d'inspiration traditionaliste de notre siècle. Mais il s'agit d'un traditionalisme d'une valeur inférieure, qui refuse les jugements définitifs sur l'état de l'homme contemporain, et qui est trop préoccupé de s'accorder avec l'orientation historiciste, phénoménologique et religieuse dominante en Occident. De là viennent les incertitudes et les oscillations d'Eliade, en premier lieu son incapacité de définir avec sûreté les limites séparant l'homme traditionnel de l'homme moderne" (P. 11).

[5]Les deux autres lettres datent respectivement des 12 mars 1952 et 13 juillet 1953. Seules les deux premières présentent un intérêt réel pour la recherche. Il est précisé dans le livre de M. Mincu et R. Scagno que toutes ces lettres d'Evola, écrites **en français,** ont été retraduites en italien. Nous avons donc été contraint, pour les extraits publiés ici, de les retraduire, à notre tour, de l'italien en français.

[6]C.A. Gilis, **Introduction à l'enseignement et au mystère de René Guénon,** éd. de l'Oeuvre, Paris, 1986, p. 55.

[7]**Ibid.**

[8]Evola reprit cette étude dans le recueil **L'Arco e la Clava,** Scheiwiler, Milan, 1968 et 1971. Cf. trad. fr.: "Sur l'initiation", in J. Evola, **L'Arc et la Massue,** Guy Trédaniel-Pardès, Paris-Puiseaux, 1984, p. 107-129.

[9]L'étude de Scholem figure dans: J.M. Kitagawa-C.H. Long, **Myths and Symbols. Studies in Honor of Mircea Eliade,** University of Chicago Press, Chicago, 1969. Pour les attaques contre Eliade, cf. "Dosarul Mircea Eliade", in **Toladot. Buletinul Istitutului Dr. J. Niemirower** (Jérusalem), I, janv.-mars 1972, p. 24-26; A.M. Di Nola, "Mircea Eliade e l'antisemitismo", in **La Rassegna mensile di Israel,** XLIII, 1-2, janv.-févr. 1977, p. 12-15. Nous tirons ces informations de l'essai de F. Jesi, **Cultura di destra. Il linguaggio delle "idee senza parole", Garzanti, Milan, 1979, ouvrage assez bien documenté mais systématiquement hostile à Eliade.**

[10]Cf. G. Monastra, "Il rapporto Eliade-Evola, una pagina della cultura del Novecento", in **Diorama letterario,** 120, nov. 1988, p. 17. Cette revue vient de publier un dossier analogue au nôtre, mais plus court, comprenant: une brève présentation de G. Monastra, la traduction italienne de la recension de **Révol...**

PE MARGINEA CARTILOR

Am trecut prin iad, de Ion Pantazi, Editura Stindardul Românilor

N exilul românesc, s'au scris mai multe cărţi, care descriu cele petrecute în Ţara noastră, după năvălirea puhoiului rusesc, în special după instalarea comuniştilor la cârma bietei noastre Ţări. Aceste cărţi sunt următoarele: "Piteşti" de D. Bacu, "Intoarcerea din infena" şi "Canalul Morţii" de Ion Carjă, "Mon Calvaire roumain" de Michel Solomon (acesta este evreu), "Fără pasaport prin U.R.S.S." de Johann Urwich, "Din impărăţia morţii" de Gabriel Bălănescu, "Au siécle des lumiéres éteintes" de Radu Budisteanu, "Am precut prin iad" de Ion Pantazi şi "Paraşutaţi în România vânduta" de Filon Verca. Mai sunt câteva, dar nu merită să fie amintite.

Am citit acum câtva timp cartea scrisă de sublocotenentul Ion Pantazi, "Am trecut prin Iad", şi după părerea mea, ne găsim în faţa unei cărţi, deadreptul luminoasă. Am citit-o de trei ori şi am putut să-mi dau seama şi de părţile luminoase şi de cele. Intr'o carte de 390 de pagini, format mare, e normal să se găsească şi părţi slabe.

In toate războaele, poporul nostru a arătat că este şi erou, precum că este şi laş, adică unii Români au alergat cu tot sufletul la luptă şi la moarte, precum alţii s'au dat în lături şi s'au ascuns, iar la sfârsit, au apărut ca să tragă toate foloasele. Acest lucru s'a întâmplat întotdeauna, dar în ultimul războiu, acela condus de Mareşalul Antonescu, Românii au arătat-cei mai mulţi—, că ştiu să se sustragă de la îndeplinirea datoriei sfinte, adică de a merge pe front. Şi asta s'a întâmplat pentrucă au apărut unii Români, în cap cu Iuliu Maniu, care au căutat să demonstreze că Mareşalul a făcut rău, că poporul nostru a intrat în războiu alături de Germani, în loc să intre alături de "Aliaţii fireşti". Şi deaceia, mai ales spre sfârşitul războiului, unii Români, care până atunci îşi ascundeau laşitatea în spatele unor aranjamente făcute cu nişte plotoneri majori dela biroul mobilizării, spre sfârşitul acestui războiu, ieşeau în faţă, cu pieptul umflat, ţipând chiar, că ei nu merg pe front, nu din laşitate, ci din eroism, şi că ei aşteptau momentul cel mare, acela al întoarcerii armelor contra Germanilor, când ei vor merge la luptă, pentru eliberarea Ardealului. Şi când a venit momentul cel mare, aceşti Români au rămas tot la, vatră, lăsând să meargă pe front, tot cei care luptaseră în Rusia. Şi această teză caută să o demonstreze şi în exil, unii "şefi" ai exilului, care merg până acolo ca să scrie în articole de ziar, că ei nu au mers pe front din eroism, ştiind să scape de sbirii lui Antonescu, care cărtau să-i trimită la războiu, pentrucă ei aşteptau momentul cel mare, când puteau să meargă în luptă pentru eliberarea Ardealului, alături de "Aliaţii fireşti". Dar se poate demonstra că aceşti Români, au rămas tot la "vatră", când a venit acest moment mare. Şi vina o are Mareşalul Antonescu, care a uşurat sarcina laşilor când, la începutul războiului, a declarat că fiecare să rămână la locul lui, căci le va veni rândul tuturor să meargă pe front, ca să-şi facă datoria. Şi această parte de sfârşit de războiu, pe frontul din Moldova, am văzut-o cu ochii mei. La o inspecţie a generalului Ţenescu, acesta, constatând că într'o grupă de zece oameni, nu se găsea nici unul care să ştie să mânuiască pistolul mitralieră, a ridicat amândouă mâinile către cer, şi a ţipat: "Tu-i Dumnezeul mamei lui Mareşalului Antonescu, pentrucă ne trimite să murim alături de oameni care nu ştiu să folosească armele ce li se dau, pe când toţi **domnişorii** se plimbă şi fac tactică, prin cafenelele Bucureştilor".

Când am citit cartea lui Pantazi, aveam în minte aceste amintiri amare, şi chiar de la început, am simţit în jurul meu, alt aer, aer pur. In faţa ochilor mei aveam acuma figura unui adevărat erou, pe sublocotenentul Pantazi. Acest sublocotenent, ieşind ofiţer de pe băncile şcolii militare din Târgovişte, avea voie, după ordinele Mareşalului, să rămână la cazarmă, un an întreg, şi numai după aceia, să meargă pe front. Dar sublocotenentul Pantazi, a cerut să meargă pe front imediat, ba a mers la tatăl lui, generalul Pantazi, care era ministru de războiu, să-i ceară să fie trimis pe front, imediat in linia I-a.

—Vreau să plec imediat pe front, în prima linie, la regimentul 9 Roşiori, în escadronul lui Gheorge Florescu!

—Dar cunoşti ordinul Mareşalului, că promoţia ta să nu plece pe front, decât dupa un an?

—Il cunosc şi tocmai deaceia am venit să te rog acest lucru!

Tatăl meu s'a ridicat în picioare, a venit către mine şi m'a îmbrăţişat din nou, spunându-mi:

—Nu puteai să-mi dai o mai mare satisfacţie!... Vei pleca pe front cel mai târziu la 1 Iunie, adică peste trei săptămâni: eşti multumit?

Şi mai departe, pe aceiaşi pagină:

—Iţi multumesc din suflet, dar vreau să te mai rog ceva!

—Spune, tată, spune tot ce vrei!

—Vreau să am asigurarea ta că voiu ajunge la Gheorghe Florescu, **căci ştii cum sunt oamenii... băiatul domnului ministru... să-l aranjăm** undeva la un comandament"!

Tatăl meu a râs cu poftă, apoi m'a asigurat că nu se va întâmpla aşa ceva şi că îmi voiu face datoria până la sfârşit în linia întâi".—Am trecat prin iad, pag. 244.

Când am cititşit aceasta, am simţit acel aer pur, aer de munte, am simţit ozonul răspândindu-se în camera mea, şi am scos pieptul: au fost deci şi oameni eroici şi nu numai laşi, pe care-i cunoscusem bine. Poporul care are asemenea oameni, va trăi în vecii veacurilor şi nu va muri niciodată. Fără îndoială că au fost şi alţi oameni, care au cerut să meargă pe front (puţini), dar de data aceasta, mă aflam în faţa unui caz rar, era vorba de feciorul ministrului de războiu, um om care putea fi trimis într'un loc sigur, într'un loc ferit, într'un loc în care putea să aştepte să-i vină decoraţiile cele mai înalte, chiar şi Mihai Viteazul, de exemplu, într'un comandament. Şi motivul de a-l admira pe sublocotenentul Pantazi, nu se opreşte aici. Peste un an, Pantazi a venit în congediu şi întâlnindu-l pe unchiul lui, generalul Vladimir Constantinescu, acesta îi spuse că ar fi bine să vina în Ţară, ca instructor la şcoala de ofiţeri de cavalerie, unde este el comandant. Acest general îşi făcuse stagiul pe front, **un stagiu strict reglementar de trei luni, nici o zi în plus** (op. cit. pag. 325), şi fără îndoiala luase decoraţia Mihai Viteazul, ca aproape toţi generalii de cavalerie. Dar sublocotenentul Pantazi a refuzat oferta unchiului. Cu toate aceasta, unchiul care era tare, a obţinut ordinul prin care sublocotenentul Pantazi era repartizat la şcoala unchiului. Pantazi primind acest ordin...a dezertat... pe front, la regimentul lui. Aceasta numai un erou, în afară de serie, ca sublocotenentul Pantazi, putea s'o facă.

Şi pe lângă ceiace am scris până aici, mă simt obligat să transcriu, din cartea sublocotenentului, următoarele rânduri, pe care şi eu le-am scris-bineinţeles sub alte forme—, prin revistele şi ziarele la care am colaborat, sau pe care le-am condus (Chemarea), în timp de 30 de ani. "O afirmare de exemplu, care cântăreşte mai mult decât izbânzile trecătoare, a fost războiul pentru Basarabia şi Bucovina, cum şi împotriva comunismului, războiu prin care am scris o pagină de glorioasă istorie, iar gesturile de abdicare şi dezertare morală, care compromit viitorul neamului nostru pentru veacuri, **au fost capitularea fără condiţii a Regelui Mihai, uciderea fizică şi morală a armatei noastre, de către însuşi regele ei, precum** şi predarea Mareşalului Antonescu,

simbolul luptei noastre naţionale, în mâna inamicului. SINGURI NOSTRI ALIAŢI FIREŞTI SUNT ACEIA CARE SUNT DISPUŞI A LUPTA IMPOTRIVA VEŞNICULUI NOSTRU INAMIC, CARE ESTE IMPERIALISMUL RUSESC. In anul 1900, Take Ionescu, într'un articol întitulat "Inamicul natural", ajunge la concluzia: "Existenţa noastră este incompatibilă cu realizarea idealului imperiului rusesc; ostilitatea sa în contra noastră nu poate să înceteze decât în ziua când va reuşi să ne suprime, sau în ziua în care îi va fi complet probat, că îi este cu neputintă să ne facă să dispărem".

Prin aşezarea noastră la Nistru, noi am fost "zid de apărare a Europei", iar acest lucru nu a fost înţeles de către Englezi şi Americani. Nu ne este permis să nu recunoaştem faptul că, Corneliu Codreanu a afirmat cu tărie acest lucru, **cu mulţi ani înainte**". —op. cit. pag. 157.

Iată motivele pentru care îl admir pe sublocotenentul Pantazi şi pentru care, la sfarsitul cititului cartii "am trecut prin iad", am exclamat: iata o carte luminoasa! Dar in cartea de 390 de pagini, am gasit si pagini care nu merita sa figureze într'o carte luminoasă. Si pentru a face o recenzie completa, scriu şi despre ele ce am gândit.

* * *

Şi acuma să arătăm micile greşeli (nu toate), comise de sublocotenentul Pantazi:

Despre aviatorul Bâzu Cantacuzino, sublocotenentul Pantazi ne spune că acest aviator **a doborît un avion german de cruce roşie, în ziua de 23 August.** Aceasta nu poate să fie adevărat, un aviator român nu putea să doboare un avion german, decat începând din ziua de **24 August,** la orele 10 dimineaţa, când Germanii au declanşat un atac cu mai mult de 200 de avioane, asupra Bucureştiului. Şi acest Bâzu Cantacuzino, nu se găsea în această zi şi la această oră, în Bucureşti, ci în Italia, unde plecase cu un avion românesc, din ziua de 20 August. Cantacuzino, care nu ştia să facă altaceva, decât să sboare sau sa joace cărţi, sburase la 20 August cu un avion care făcea parte din unitatea lui, spre Italia, şi în acest avion românesc, Bâzu ducea un spion englez, care fusese paraşutat în anul 1943, împreună cu alţii doi, şi aceşti spioni, fuseseră prinşi de jandarmi şi, unul din ei, probabil şeful, a fost adus în faţa Mareşalului. Acest spion avea o scrisoare pentru Iuliu Maniu şi Mareşalul a trimis această scrisoare, adresantului, fără să o deschidă. Maniu păstrase aceasta scrisoare, şi în preajma lui 23 August, s'a gândit să trimită pe acest spion, în Italia. Datorită legăturilor pe care le avea cu Mareşalul, Maniu ştia unde se găsea deţinut acest spion, si a aranjat ca să-l trimită in Italia, fără ştirea Mareşalului. Şi trimiterea s'a făcut cu ajutorul lui Bâzu Cantacuzino, cu un avion, condus de însusi Cantacuzino. Din scrisoarea pe care o primise dela Englezi, Maniu îşi făcuse convingerea, că el este o personalitate de primul plan, din Europa de azi şi de mâine. Că aşa este, reiese dintr'o conversaţie pe care Maniu a avut-o cu Pamfil Şeicaru. Şi iată ce i-a spus Maniu lui Seicaru: "Pentru liniştea dvs., mulţumindu-vă pentru cele comunicate, **vă pot spune că nimic nu se va schimba în Europa centrală şi Balkani, cu atat mai mult în ceiace priveşte frontierele ţării, fără ca în prealabil, dl Churchill şi preşedintele Roosvelt, să mă consulte".** (???). —Pamfil Şeicaru, Articole de fond, pag. 8. Că se înselase în credinţele lui, Maniu şi-a dat seama mai târziu, în închisoarea din Sighet. Scrisoarea pe care o primise Maniu, nu fusese scrisă de Churchill, ci de serviciile de spionaj, la intervenţia lui Viorel Tilea, sau a lui Ianku Raţiu.

Iuliu Maniu luase această hotărîre de a trimite pe spionul englez in Italia, cu speranţa că englezii vor aprecia acest gest al şefului opoziţiei româneşti, şi vor lua măsuri în consecinţă. Cantacuzino a ajuns cu bine in Italia, însoţitor al spionului englez, dar, cu toate scrisorile şi rapoartele făcute de Maniu, acest gest nu a avut nici o urmare: Englezii şi Americanii nu au schimbat nici o iota din hotărîrile pe care le luaseră, adică de a preda România, pe mâinele lui Stalin. Natural, Cantacuzino a fost primit bine de Aliaţi, dar nu putea să se înapoieze în România, decât cel puţin cu o săptămână mai târziu, când ar fi putut să ia parte la atacurile contra Germanilor. Ceiace se întâmplase la Bucureşti, înaintea lui 23 August, citisem în ziarele din Bucureşti şi văzusem cum aceste ziare, condamnau gestul lui Cantacuzino, pe care îl numeau, **trădător.** Acestea le citisem în ziarele din Bucureşti, în acele timpuri, deoarece mă găseam într'un concediu de pe front, de 15 zile, dar detaliile le-am aflat din gura acestui Bâzu Cantacuzino, cu care devenisem bun prieten. Este destul să precizez că am locuit în casa aviatorului, sase luni înaintea morţii lui. Şi Cantacuzino îmi spunea: "Recunosc că am făcut cea mai mare greşală din viaţa mea. Eu nu mă pricep în politică şi, fiind chemat să am o consfătuire cu Iuliu Maniu, am fost convins că, ducând spionul Englez în Italia, voiu face un gest eroic, care va cântări enorm în faţa Englezilor şi Americanilor, care se vor grăbi să vină cât mai repede la Bucureşti, si aceasta, înaintea Ruşilor. Şi Iuliu Maniu m'a convins, că acest gest eroic al meu, va avea o greutate aşa de mare, încât va întrece însemnătatea celor 70 de avioane, pe care le doborîsem pe frontul rusesc. Astăzi sunt convins că gestul meu de atunci, nu a avut nimic eroic în el, şi a fost exact contrariul: a fost gestul unui **trădător.** Dar am o singură scuză: acest gest **eroic,** "îl făcusem convins de marele om politic, Iuliu Maniu". Aceste lucruri se găsesc povestite în cartea lui Pantazi, la pagina 77-78, dar Pantazi nu le-a aflat de la aviatorul Tony Duşescu, ci de la aviatorul Mircea Pătru, care era gelos pe Cantacuzino, în cel mai înalt grad. Acest Mircea Pătru a încercat să-mi spună şi mie aceste lucruri, dar l'am oprit, căci nu mă interesau.

Şi acuma vine la rând o altă micuţă greşală: "Inaintea posibilităţii izbucnirii primului război mondial, în timpul unei guvernări conservatoare, Regele Carol I făcuse un tratat de alianţă secret cu Germania".. Aşa scrie sublocotenentul Pantazi în pagina 155 a cărţii lui, dar adevărul este cu totul altul. Acest tratat de alianţă secret, nu a fost încheiat "inaintea posibilităţii izbucnirii primului razboiu mondial", ci la 1883, când nu putea cineva să bănuiască că va fi un război mondial în 1914, şi nu în timpul unei guvernări conservatoare, ci în timpul unei lungi guvernări liberale, de 12 ani, şi când priministru a fost Ion Brătianu (1876-1888). Fără îndoială că nu i se poate imputa lui Pantazi, că nu a cunoscut aceste lucruri, dar bietul de el nu avusese timp să citească: 1940-1942, a făcut şcoala militară, în 1942-1945 a fost pe front, după aceia a fost la închisoare, mulţi şi grei ani, şi după ce a ieşit de la închisoare, a fost nevoit să lucreze ca miner, deci nu avea timp să citeasca cărţi de politică şi istorie dar, chiar dacă ar fi avut timp să citească, nu putea să o facă, căci ştie toată lumea că în România comunistă, nu se puteau găsi decât cărtile aprobate de comunişti. Şi după aceia, ieşit în lumea liberă, sublocotenentul Pantazi nu a putut să găsească decât puţine cărţi şi, în "Amintirile politice" ale lui I.G. Duca, nu se găseşte aproape nimic despre "Tratatul" secret din 1883. Acest tratat a fost cu adevărat secret, căci I.G. Duca nu a aflat de el, decât la Consiliul de Coroana din 1914, când Regele Carol, l-a adus din cassa de fier a Palatului, şi numai atunci a putut să-l vadă... de la distanţă. Şi din cărţile lui I.G. Duca, reiese că Duca nu a ştiut mare lucru despre acest tratat secret, până la moarte. Despre acest tratat se află ceva temeinic, în cartea lui R.W. Seton-Watson, "Histoire des Roumains", dar această carte, a apărut numai în 1937, deci Duca, care murise în anul 1933, nu a avut ocazia să o citească. Deci dacă lui I.G. Duca nu i se poate imputa, că nu a scris aproape nimic asupra Tratatului secret încheiat în 1883, cu atat mai puţin i se poate imputa sublocotenentului Pantazi. Dar în lumea liberă, au apărut diferite cărţi pe care Pantazi **era obligat** să le citească, deoarece avea şi el de gând să scrie cărţi istorice. Şi una din aceste cărţi, pe care sublocotenentul Pantazi **era obligat** să o citeasca, este şi modesta mea carte". Relaţiile româno-ruse". In această carte, la pagina 69 şi următoarele (volumul II), se scrie

despre Tratatul ultra secret încheiat de Ion Bratianu, în anul 1883.

Si acuma voiu vorbi de o altă mică greşală, comisă de Pantazi, în legatură cu decoraţia lui. Cu această decoraţie, s'au făcut mari greşeli de însuşi Mareşalul Antonescu, care a dat aceasta decoratie, fără socoteală, în special ofiţerilor din arma Cavaleriei, adică armă din care făcea parte, însuşi Mareşalul. Pantazi ne povesteste în cartea lui, un caz din care se vede cum se acordau decoraţiile, în arma Cavaleriei. Cu câteva zile înainte de venirea sublocotenentului Pantazi, venise un sublocotenent de rezervă, numit Matac. Acest Matac era campion amator al României de box, la toate categoriile. Inălţimea lui, de aproape doi metri, era impresionantă, iar greutatea atingea 86 de kilograme.-op., cit., pag. 161. Şi la popotă, ofiterii s'au gândit ca să-l opună pe Matac, într'un match de luptă liberă, locotenentului Liviu Dorobantu. Pe acest Liviu Dorobanţu, îl cunoşteam de copil, îl avusesem coleg la Liceul militar, fiind fiul unui colonel de intendenţă. Bineinţeles, nici unul nici altul, nu voiau să se bată, dar la insistenţele camarazilor, matchul a avut loc. "Sandu Matac s'a hotărît să atace şi cu o directă la bărbie, l-a trimis pe Liviu Dorobantu pe jos. Era atât de sigur că luptă s'a terminat, încat nu a fost atent la săritura de pisică a lui Dorobanţu, care, luându-l în braţe, a dat cu el de pământ. De data aceasta gluma s'a terminat, deoarece Matac avea ambele picioare fracturate. Trebuia adusă de urgenţă maşina regimentului pentru a-l transporta pe Sandu la spital la Mariopol". Şi un ofiţer s'a dus imediat la comandantul regimentului să-i spună că cu un rănit grav care trebuie transportat la spital. Şi colonelul, a spus: "săracul băiat, spune-i lui Virgil (comandantul de escadron), să-l propuna la "Coroana României". **Vedeţi cum aranjaţi raportul, ca să** se prinda". —pag. 162. Se vede deci că era vorba de raportul care se făcea şi care trebuia să fie **aranjat, ca să se prindă**!!! Matac a fost transportat în Ţară şi la o inspecţie a Mareşalui la spital, Mareşalul dă peste Matac.

—Ce decoraţie ai dumneata?, a întrebat Mareşalul pe Matac.

—Coroana României, domnule Mareşal.

—Să i se dea, Steaua României.

Şi Matac a fost decorat cu Steaua României de însuşi Maresalul Antonescu, o decoraţie înaltă, care vine imediat după Mihai Viteazul.

Dar nu numai cavaleriştii ştiau să faca rapoarte, **ca să** se prindă. Aceasta ştiau şi infanteriştii. Prin 1942, un avion rusesc a venit deasupra Mangaliei şi a aruncat două bombe. Era ora siestei şi comandantul companiei de grăniceri — Panaitopol—, fiind trezit din somn şi dându-şi seama că era vorba de un bombardament inamic, s'a sculat repede, s'a dus la casa de fier unde erau banii unităţii şi, special, într'o ţoşcă, banii lui "particulari". A luat repede numai banii "particulari", şi a început să fugă, numai în papuci, prin grădina companiei. Fiind gras, s'a împiedecat şi a căzut, s'a sculat, a mai fugit câţiva paşi şi iar s'a împiedecat şi a căzut. Bineînţeles, avionul inamic, după aruncarea celor două bombe, a luat-o la fugă. Şi Panaitopol s'a îmbrăacat corect şi s'a dus-în calitate de comandant al garnizoanei—, în centrul Mangaliei, unde căzuse bomba şi, cu celelalte autorităţi civile ale târgului, au constatat stricăciunile. Venit la companie, a făcut un raport comandantului de batalion de la Constanţa, maiorul Navasart, acesta bulgar, care pretindea că este de origine franceză. Navasart, cum a primit telefonul, s'a urcat imediat în maşina unităţii şi a venit la Mangalia şi acolo **s'a aranjat** raportul care trebuia făcut. Şi acest raport, spunea că în ziua aruncării bombei, maiorul Navasart, era tocmai la Mangalia în inspecţie, şi când s'a anunţat avionul inamic, ei şi căpitanul Panaitopol, s'au dus în centrul Mangaliei şi, prin prezenţa lor, au dat curaj celorlalti cetăţeni care, toţi, au prins curaj, şi s'au comportat eroic în faţa avionului inamic. Acest raport, făcut **ca să se prindă**, s'a prins, şi rezultatul a fost: maiorului Navasart i s'a dat decoraţia Steaua României, iar căpitanului Panaitopol, i s'a dat Coroana României.

Şi acum să revin la sublocotenentul Pantazi. Primind cartea trimisă de cineva, înainte de a o citi, mi-am aruncat ochii pe poze. Şi am căzut asupra brevetului cu care a fost decorat: **Cade rănit în fruntea plotonului** său la atacul localităţii Wicebsteblicevsteskaja, **însă refuză evacuarea.** Bineinţeles, am tras concluzia că sublocotenentul Pantazi şi-a luat decoraţia Mihai Viteazul, pe merit, nu pentrucă era fiul ministrului de razboiu. Dar citind cartea, la pagina 45 citesc: "In dimineaţa de 17 August, în urma informaţiilor primite de la aviaţie, singurul punct întărit ce ne stătea în cale, înaintea Temriukului, era cota 202. Comandantul Diviziei, colonelul Cantuniari, ne-a numit pe căpitanul Radu Cristodorescu, şeful Biroului Operaţii şi pe mine, care urma să atac Cota de front, pentru a face o recunoaştere, dându-ne Horschul Diviziei. Urma să mergem circa 4 kilometri până la înălţime de unde se vedea Cota.

"Am trecut la volanul maşinii, având şoferul în dreapta mea şi pe căpitanul Cristodorescu în spate. După 3 kilometri de mers, o explozie **extraordinară** a oprit maşina pe loc. Cristodorescu şi cu mine am sărit din maşină, crezând că s'a tras cu anticarul în noi. In realitate călcasem pe o mină, care pur si simplu spulberase roata din dreapta, din faţă, a maşinii, omorînd pe şofer. Eram foarte **usor rănit** la piciorul drept, iar Cristodorescu, neatins".-op. cit. pag. 45. Fără îndoială că nu aceasta este rănirea pentru care a fost decorat Pantazi, mi-am zis eu. Şi puţin mai departe, la pagina 46, citim: "In această formaţie, înaintarea a fost reluată. Am trecut un rambleu de cale ferată, în mijlocul dispozitivului meu, am început coborirea şi mai aveam 50 de metri până la sat, când un pistol mitralieră a început să traga vizandu-mă direct. M'am culcat la pământ într'o foarte mică viroagă, dar focul **intens** era îndreptat asupra mea, când muşcând pământul de la circa 20-30 de centimetri din faţă, când trecând pe deasupra mea, tot la câţiva centimetri. Nu puteam face nici o mişcare, şi vedeam cum puţinul pământ ce mă proteja, dispare spulberat de focul intens din faţă!

"Am auzit vocea puternica a sergentului Stamen, care se adresa oamenilor săi: "Cădeţi-i în spate", după care am simţit ca un curent electric în umărul drept, urmat de căldura sângelui, apoi imediat ceva rece, ce mi se scurgea pe spinare. Focul a încetat, omul fiind prins, dar ultimul lui glonţ mă atinsese!".

Prin urmare e vorba de o nouă rănire. Analizând-o, am tras concluzia că aceasta nu putea fi rana care-i adusese plocon, decoratia Mihai Viteazul. Pentru a merita decoraţia Mihai Viteazul, **cineva trebuia să facă acte care ieşeau din comun,** în orice caz, dacă a fost rănit, trebuia să fie vorba de **o rană serioasă** şi nu o rană **superficială**, mai mult de o **ştersătură** a glonţului, încât nu putea fi vorba de o evacuare a rănitului. Şi dealtfel nu era de faţă nimeni, care să aiba căderea să înregistreze declaraţia rănitului că "refuză evacuarea". De faţă erau numai doi sergenţi sanitari. Răspunsul la întrebare, ni-l dă însuşi sublocotenentul Pantazi: "Rana era cu totul superficială, mai mult o ştersătură a glonţului pe distanţă de trei centimetri, care probabil atinsese cateva vase de sânge. Un pansament rudimentar, a fost suficient. Dealtfel şi pe acesta l'am scos a doua zi. Eram pentru a doua oară rănit în decurs de 24 de ore, de fapt **rămând complet teafăr!!!**—Pag. 47.

Citind aceasta, concluzia mea a fost că nu de această rănire era vorba, rănire care-i adusese plocon decoraţia sublocotenentului Pantazi. Şi am citit cartea până la sfârşit şi nu am găsit răspunsul la întrebarea: care a fost rana pentru care Pantazi a fost decorat cu Mihai Viteazul? Şi am citit cu atenţie din nou Decretul şi am subliniat: **rănirea a avut loc la atacul localităţii Wicebsteblicevseskaja.** Şi răspunsul la întrebarea mea, e categoric: sublocotenentul Pantazi a fost decorat pentru rana pe care o primise, în ziua de 18 August 1942, la Wicebşteblicesteskaja, pentru o **rană cu totul superficială, mai mult o ştersătură a glonţului pe distanta de 3 centimetri pentru care un pansament rudimentar, a fost suficient.** Deci Mihai Viteazul i se acordase fiului ministrului

de războiu, Generalul Pantazi, şi nu sublocotenentului Pantazi.

Dar eu am spus că aceasta este o mică greşală a sublocotenentului Pantazi, şi nu mare, cum poate ar fi înclinaţi să creadă unii. Şi totuşi eu continui să afirm că e vorba numai de o mică greşală: sublocotenentul Pantazi, a greşit ce a scris în paginile 45-47 din cartea lui, şi nu le-a păstrat numai pentru el. Dacă ar fi fost mai putin sincer-de o sicceritate dezarmantă—, şi ar fi publicat numai Decretul decoraţiei sale şi ar fi renunţat la paginile 45-47, toată lumea ar fi rămas cu convingerea că sublocotenentul Pantazi, îşi merită pe deplin decoraţia, că Pantazi a avut o comportare eroică, care iese din comun, că **a fost rănit serios** şi că refuzul de a fi evacuat, îl înalţă şi mai mult în faţa cititorului cărţii lui, şi că faptul că a fost fiul ministrului de războiu nu i-a adus plocon decoraţia şi că raportul nu a fost făcut **ca să prindă** şi că ne găsim în faţa unei decoraţii pe deplin meritată. Şi totuşi eu îi găsesc lui Pantazi, o mică greşală, numai una: ca fiu al ministrului de razboiu, trebuia să aibă un fel de pudoare, adică să vorbească cât mai puţin de decoraţia Mihai Viteazul şi el, din contra, a vorbit mult, prea mult. Numai unul îl întrecea: acela era Ion Emilian care, chiar dacă iţi trimitea o carte poştală de felicitări de Crăciun, nu uita să pună la sfârşit: Ion Emilian, cavaler al ordinului Mihai Viteazul.

* * *

La Paris am cunoscut pe un maior de jandarmi, care avea decoraţia "Coroana României", şi despre această decoraţie, aducea vorba toată ziua, încât devenea enervant. Şi la Paris a venit în vizită, de la Palma de Mallorca, Pamfil Şeicaru. In casa maiorului am întalnit de multe ori pe Pamfil Şeicaru, pe care îl cunoscusem din Ţară. Şi maiorul de jandarmi, aducea vorba în fiecare zi, de decoraţia lui. Dealtfel, în biroul lui, la vedere şi la loc de cinste, stătea acestă decoratie. Şi într'o zi, maiorul de jandarmi, m'a enervat peste măsură, încât am izbucnit: "Dar domnule maior, încetaţi odată cu decoraţia dumneavoastră, căci deveniţi enervant". Pamfil Şeicaru a intervenit împăciuitor şi atmosfera a devenit mai calmă. Pe stradă, când am rămas singuri, Şeicaru mi-a spus: "Ai fost cam drastic cu maiorul. Nu ai avut dreptate. Dragul meu, sunt unii oameni care dau o importanţă prea mare, unei decoraţii. Vezi tu, aceşti oameni, ar fi capabili să-şi coase decoraţia la izmene, pentru a o avea lipită de corp, în timpul somnului". Cu Pamfil Şeicaru am avut o prietenie care a durat peste 30 de ani, şi nu mi-a vorbit niciodată de decoraţii, deşi el avea decoratia Mihai Viteazul, din celălalt războiu, decoraţie luată în urma luptelor de la Cireşoaia, în care fusese decorat şi ministrul de razboiu Pantazi, tatăl sublocotenentului Pantazi.

Şi sigur, sublocotenentul Pantazi, nu şi-a cusut decoraţia la izmene, dar a făcut ceva spectacular: a trimis o scrisoare, însoţită de o poză, redacţiei "Cuvântului românesc" ca, fiind publicată, acestă poză, să afle toţi exilaţii că sublocotenentul Pantazi a fost decorat cu Mihai Viteazul. "Cuvantul românesc" luase măsura ca să facă o rubrică, în care să se scrie despre toţi Românii decoraţi cu Mihai Viteazul sau cu Virtutea militară, ca să-i cunoască toţi exilatii, deoarece numele acestor români, în România lui Dej şi Ceauşescu, erau trecute sub tăcere, dacă nu erau urmărite. Şi la apelul făcut de "Cuvântul românesc" —căci domnul Bălaşu a făcut un apel—, şi după câte ştiu, la acest apel a răspuns numai sublocotenentul Pantazi, deşi, tot din auzite, ştiu că în exil mai sunt şi alţi decoraţi cu Mihai Viteazul. Şi în numărul din Septembrie 1986, pagina 16, al "Cuvântului Românesc", găsim câteva cuvinte de laudă la adresa lui Pantazi şi, găsim fotocopia Decretului de decorare al numitului sublocotenent. Dar mai este şi o fotografie a lui Pantazi, făcută probabil în Ţara, la ieşirea de la închisoare, deoarece Pantazi are părul cărunt, dacă nu deadreptul alb. Şi această fotografie, noi o declarăm un fals... fotografic.

Sublocotenentul Pantazi, apare în uniforma **unui general de cavalerie**, şi sublocotenentul a ajuns sub comunişti, numai căpitan de... infanterie!!! Pantazi avea tot dreptul să se fotografieze în uniforma unui căpitan, **dar nu în aceia a unui general.**

Nebunul Carol al II-lea, tatăl lui Mihai Viteză, a făcut din ofiţerii armatei române, nişte paiaţe. Este destul să amintesc că medicilor militari, le făcuse tunica albastră şi pantalonii roşii, destul ca medicii să aibă dificultăti, dacă ar fi întâlnit pe stradă, nişte tauri. Dar aceste uniforme (de gala), au fost desfiinţate de generalul Antonescu, în 1940. Şi Pantazi a fost făcut sublocotenent numai la 10 Mai 1942, deci într'un timp în care uniforma ce apare în "Cuvântul românesc", devenise doar o amintire şi sublocotenentul Pantazi, putea s'o găsească **numai** în garderoba de amintiri, ale generalului Pantazi, deci uniforma apărută în "Cuvântul românesc" este uniforma tatălui lui Pantazi. Se vede că sublocotenentului Pantazi, îi plăcuse foarte mult uniforma de gală a cavaleriştilor, motiv pentru care nu-l avea la inimă pe Mareşal şi pentru aceasta, în ultimul timp, a început să-i facă curte lui Mihai Viteza, deşi în luminoasa lui carte, îi arată o dragoste fără margini Maresalului, şi îl beşteleşte pe Viteză, nu prea mult, dar destul.

Fără îndoială că sublocotenentul Pantazi, căruia îi plăcea foarte mult uniforma de gală a cavaleriştilor, putea să se fotografieze cu ea în casă, să o pună la vedere pe masa biroului lui, ca şi maiorul de jandarmi de la Paris, dar nici într'un caz nu-i era permisă fantezia ca s'o publice în "Cuvantul românesc". Şi aceasta, pentrucă, sublocotenentul Pantazi, **nu a purtat niciodată aceasta uniformă şi nu avea dreptul s'o poarte.** Deci cu fantezia lui, sublocotenentul Pantazi a mers mult prea departe şi l'a păcălit pe domnul Eugen Bârsan, cel care e însărcinat cu punerea în pagină a gazetei, care bietul de el, nu avea de unde să ştie că Mareşalul desfiinţase uniformele de paiaţă ale nebunului, şi că Pantazi, făcut sublocotenent la 10 Mai 1942, nu putea să poarte şi **nici nu avea dreptul să poarte această uniformă,** şi cu atât mai puţin, **nu putea şi nu avea dreptul să o publice într'o gazetă.** In Iulie —Septembrie 1941, subsemnatul am fost comandant al plutonului de Grăniceri de la Ungheni. Şi am constatat că, umblând printre sălciile pletoase de pe malul Prutului, aşi putea să port nişte pantaloni de culoare gris-deschis, care făcuseră parte din uniforma de gală a Vânătorilor de Munte. Acum această uniformă fusese desfiinţată de generalul Antonescu şi deci nu mai aveam

dreptul să o port dar, dintr'un spirit de economie, am socotit că puteam să-mi cruţ hainele caki, atâta timp cât voiu rămâne printre sălciile de pe malul Prutului. Dar asa nu s'a gândit şi colonelul Praporgescu, comandantul regimentului de Grăniceri, care venind în inspecţie a constatat, că a purta o uniformă desfiinţată, **este o faptă gravă** şi m'a pedepsit cu trei zile de arest.

* * *

Despre luminoasa carte a sublocotenentului Pantazi, s'au scris în exilul românesc, mai multe recenzii, dar cea mai intresantă, după părerea mea, este aceia care a fost scrisă de părintele Dumitru Ichim, în "Cuvantul Romanesc", în numărul pe Octombrie 1988. Recenzia are titlul "Răstignirea lui Orfeu în scrisul lui Ion Pantazi". După cum se vede, părintele Ichim, are preocupări filozofice şi din cauza asta, se găsesc aceste preocupări şi în luminoasa carte a lui Pantazi. Iată ce scrie părintele Ichim, printre altele: **"Euridice" pentru Ion Pantazi este neamul, ţara şi valorile creştine ale civilizaţiei europene ameninţate de puhoiul barbarilor oprit de Ştefan cel Mare la Nistru".** Foarte frumos, dar Ştefan cel Mare nu putea să oprească puhoiul barbarilor la Nistru, şi aceasta din simplul motiv că puhoiul barbarilor, era încă departe, foarte departe de Nistru, pe vremea lui Ştefan cel Mare. Ca să poată să oprească puhoiul barbarilor la Nistru, Ştefan cel Mare ar fi trebuit să mai aştepte vreo 200 de ani. Nu putem să-l acuzăm pe părintele Ichim de necunoaştere a istoriei românilor, căci el putea să cunoască numai falsa Istorie care se învată astăzi în regatul **Regelui Nicolae Ceauşescu.** Caci Ceauşescu se consideră mare Istoric şi este considerat ca atare, de "istoricii" de astăzi din România. Marele istoric, Constantin Giurescu, în fruntea cărţii sale, "Istoria Românilor din cele mai vechi timpuri până astăzi", pune cugetările marelui istoric Nicolae Ceauşescu. Iată-le: "TREBUIE să redăm istoria aşa cum este ea-şi din aceasta nu avem decât de câştigat! Să facem ca oamenii să cunoască şi să înţeleagă cum trebuie istoria".—NICOLAE CEAUSESCU. Cartea lui Giurescu are 830 de pagini şi în paginile rezervate lui Ştefan cel Mare, nu sufla nici un cuvinţel despre legăturile lui Ştefan cel Mare cu Ivan al III-lea, **Marele Principe al Moscovei,** caci pe vremea aceia, Rusia de mai târziu, se numea **Principatul Moscovei.** Aşa ne spune Alexandru V. Boldur, care a publicat o carte de 361 de pagini, în Editura 'Carpaţii". Dar în vice regatul lui Gheorghiu Dej, s'a publicat o carte de aproape 4000 de pagini, scrisă de un colectiv, sub titlul Istoria Romîniei. Şeful colectivului, a fost M. Roller, fiul rabinului din Buhuşi. Această carte care fusese scrisă cu scopul ca sa fie pe placul Ruşilor, dar Românii au fost nevoiţi să o retragă şi să o ardă. Şi Istoria Romîniei nu plăcuse Ruşilor, tocmai pentrucă scria despre legaturile lui Ştefan cel Mare cu **Principatul Moscovei,** care dupa Roller, se numea **Cnezatul Moscovei.** Astăzi cartea lui Roller se găseste cu mare greutate şi eu sunt posesorul unui exemplar al acestei cărţi rare.

Parintele Ichim ar fi trebuit, în recenzia numita, să vorbească de puhoiul barbarilor, numit Cnezatul Moscovei. Dar în timpul lui Ştefan cel Mare, Ivan al III-lea, avea cu totul alte preocupări, decât acelea de a ameninţa Moldova. Din contra, Ivan al III-lea, ar fi vrut să se bată cu Polonezii, dar nu avea curajul, deaceia căuta aliaţi printre popoarele acelor vremi. Şi un aliat, căutat şi găsit, a fost şi Stefan cel Mare, cu care, în cele din urmă, s'a încuscrit. Părintele Ichim, nu putea să cunoască aceste lucruri, căci cartea scrisă de colectivul condus de fiul rabinului de la Buhuşi, fusese retrasă şi arsa, iar Alexandru V. Boldur şi-a putul publica cartea lui, Ştefan cel Mare, numai în Spania. Dar părintele Ichim, după ce a ajuns în lumea liberă, ar fi găsit cu uşurinţă cartea lui Boldur, dar nu l-a interesat, părintele având preocupari filozofice. Şi din această cauză, Părintele Ichim, în recenzia cărţii lui Pantazi, face o foarte mică greşala, din punct de vedere istoric, aducând **Cnezatul Moscovei** la Nistru, cu 200 de ani, mai devreme. **N.S.G.**

THE FEDERATION OF AUTONOMOUS PRIORIES OF THE

Sovereign Order of Saint John of Jerusalem

Knights of Malta

Pro Gratia Nostra et omnium bona voluntate

Nos Prior Magister Magnus

probitate summa sua considerata et virtute et fidelitate consuetudinibus Cavalleriae legibus obsequens

– documentibus visibusque postulationibus

– secura bene agere conscientia pro Confraternitate nostra

decernimus perducere summam ad dignitatem

Ambasceriae Bali

Nostri Sovrani Ordinis

in territorio **Lazio** italica terra

Noster Carus ac Dilectus Frater

Cav. Ion Raţiu

natus in **Turda** dies **6. 6. 17**

sedens **Londra**

quod, munere suo, effingeat atque defendeat proposita Sovrani Ordinis ac ediceat gloriam suam et paratum se habeat fratres nostros adiuvare et recipere pererrant per territorium eius ac pro utilitate summa Equester Ordinis iunctos eos retinere.

Praeterea imperamos nos

omnibus praesentibus et absentibus hoc notum sit cultum atque servatum et honoribus afficere magno suo officio.

Altissimi auxilio

Datus Malta A.D. 9 Julio 1968 voluntate nostra Prior Magister Magnus

Ac tabularii sigillo

THE FEDERATION OF AUTONOMOUS PRIORIES OF THE

Order of Saint John of Jerusalem

Knights of Malta

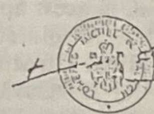
This to certify and confirm that:,

CAV.ION RATIU _ BALI' AMBASSADOR

is a member in good standing of the Order of Saint John of Jerusalem, Knights of Malta.

All secular, military, and diplomatic authority of all Nations are respectfully requested to extend distinction privilegs and necessary help.

In confirmation thereof, we the Patriarch and Precurator General of the Sovereign Order of Saint John, Knights of Malta have affixed our signature and seal.

NOTE CU LEXIC POTOLIT

Năstruşnicul Conu Iancu

CONU Iancu, ca bun politician român democrat are o mie de feţe, pe care le schimbă după împrejurări, după interese, sau neastâmpărul caracterului său "sbuciumat" de drama României, pe care el a provocat-o acuma 45 de ani prin emisiunile speciale ale postului de radio londonez B.B.C., când cerea ţării capitularea fără condiţii că vin eliberatorii americani reprezentaţi de tancurile —made U.S.A.— care transportau trupele ruseşti de ocupare.

Şi-a minţit Neamul atunci, cum caută să-l păcălească din nou acuma, cu ambiţiile liderazgului exilului românesc, în lupta de eliberare a României din cătuşele moscovite, pe care o duc în realitate Legionarii în continuarea Guvernului de la Viena şi a Statului Naţional Legionar din 1940.

Acestea sunt realităţi peste care nu se poate trece cu uşurinţa şi reaua credinţă a exilulului pretins politic.

Nimeni, nici în ţara românească, nici în afara ei, nu a fost capabil să contribue cu atatea mii de jertfe umane, de munţi de suferinţă pentru consolidarea patrimoniului teritorial naţional întregit, primit de la părinţii noştrii după crâncenul prim rasboi mondial din 1916-1918, pentru păstrarea tradiţiilor strămoşeşti, a conştiinţei naţionale, a Constituţiei democratice, în cadrul şi cu respectul căreia îşi consolidase lupta politică începută cu 5 deputaţi în Parlamentul Ţării între 1927-1933 şi 68 de deputaţi în 1938, ceace a provocat dictatura tiranului Rege Carol al II-lea, urmată de prigoană acerbă din partea politicienilor şi dictaturilor militare ale Mareşalului Antonescu şi comuniştilor, până azi.

Conu Iancu este un politician ambiţios, gen Lăpuşneanu —dacă voi nu mă vreţi, eu vă vreau— care vrea să se impună cu forţa, contrar principiilor democratice pe care le cântă exilului dezorientat şi fărâmiţat de toate intrigăriile puse la cale de duşmanii unei Românii conştiente de drepturile ei ancestrale.

După tribulaţiile de până acuma în terenul liderazgului, i-a survenit —hodoronc tronc— idea creării unui Guvern Românesc în exil, patronat bineînţeles de Domnia Sa.

In acest sens se adresează D-lui Căpitan Ion Pantazi printr'o scrisoare —Confidentială personală— cum o intitulează, pentru a-l convinge să participe, el erou al răsboiului contra Rusiei Sovietice pierdut prin trădarea provocată de Conu Iancu la 23 August 1944.

Dibaci trăgător de sfori —Uite Popa, nu e Popa— Conu Iancu apreciind elanul românesc al Domnului Căpitan şi aptitudinele de organizator dovedite de Domnul Ion Pantazi, autorul moral al Romfest-ului canadian din 1988, al cărui succes vrea să il preia cu abilitatea menţionată.

Pentru documentarea cititorilor, reproducem alăturat în facsimil scrisoarea Românului Liber Iancu Ratiu, cu părerea de rău că oricât de bune ar fi intenţiile Domnului Raţiu, antecedentele şi 23 August 1944, îl descalifică pentru rolul "lieder" al exilului luptător, mai ales fiind —Cavaler al Ordinului de Malta—, instituţie cu scopuri benefice şi nu de arivism politic.

Traian Popescu

UNIUNEA MONDIALĂ A ROMÂNILOR LIBERI

The World Union of Free Romanians | Union Mondiale des Roumains Libres | Welt Verband der Freien Rumänen

M.

ION PANTAZI

Gmundstr.28
8000 München 70
W.Germany

Confidentia-personal

Stimate Domnule Pantazi !

Cum prea bine o stiti,traim vremuri grele. Neamul nostru a fost mult încercat în istorie. Si es# din nou aspru încercat ,astazi. Tara subjugata,tara îngenunchiata asteapta din partea noastra si o reprezentare,sa aratam lumii dezastrul fizic si moral in care se gaseste. Asteapta sa o ajutam eficient la recapatarea a ceeace este mai sfânt omului: libertate individuala într-o tara democratica,libera.

Cele zeci de organizatii in Exil în zeci de tari si cinci continente (inclusiv România si Ungaria) nu au reusit sa le îndeplineasca nazuintele. Nici macar organizatia initiata de Dv. si nici organizatia noastra.

Acest fapt trist ne-a determinat,ca trcând peste divergentele de pareri care esxista între noi,sa Va propunem în munca si lupta noastra o cotitura,un salt calitativ spre inainte.

Dupa parerea naostra situatia este coapta pentru formarea unui organ unic, absolut competent,care sprijinindu-se pe tot Exilul Romanesc (în - si neinregimentati) sa fie o reprezentanta suprema ,unica a tuturor românilor din exil si vremelnic din tara,adica un UN GUVERN PROVIZORIU IN EXIL , (un GUVERN DE LARGA CONCENTRARE DEMOCRATICA). Un guvern care sa vorbeasca printr-o singura voce în fata tuturor cancelarilor,parlamentelor,guvernelor,organizatiilor si asociatilor occidentale,a Parlamentului European etc.

Tara are astazi nevoie de noi,nu mâine,caci mâine, cei ce au suferit pîna la ultimul moment,vor fi singurii înfreptatiti sa-si spuna cuvântul.

In aceasta convergenta de idei Va propunem organizarea împreuna ,la data si locul stabilit în comun, o convoabire secreta cu personalitati marcante si influente din Exil, cu reprezentantii gruparii "România Libera",cu refugiatii din Rmânia etc.,în vedera constituirii unui "Grup de Initiativa". Grupul,la rândul sau va propune membrii Guvernului Provizoriu în Exil. Guvernul o data constituit,îsi va elabora singur platforma de guvernare.
Evident,o serie de detalii nu pot fi decît obiectul unor dicutii viitoare.

In incheiere Va rugam a lua legatura cu noi si a ne comunica daca în principiu acceptati sau nu ideile noastre. In caz negativ,cunoscând bine caracterul si personalitatea Dv. suntem siguri, ca confidentitatea prezentei nu va fi lezata.

Cu stima,

Preşedinte
ION RAŢIU

Secretar General
DORU NOVACOVICI

REDACTIONALE

Dragi cititori, abonaţi şi sprijinitori.

Am repetat în două numere consecutive redacţionalele considerând că efectul avut era determinat de turburările poştale survenite în toată lumea în anul 1988.

Vă mulţumesc pentru înţelegere, şi vă trimit cu mică întârziere numărul destinat a apare de Crăciun şi cele trei luni care urmau din 1989, rugându-vă să nu fiţi supăraţi pe noi şi să continuaţi a ne sprijini.

Conţinutul revistei noastre este interesant prin adevărurile istorice pe care vi le desvălue, prin discutarea problemelor care ni se pun tuturora în haosul politic şi uman de azi şi nu prin noutăţile pe care le puteţi găsi zilnic în orice gazetă de informaţii din ţara unde trăiţi.

Greutătile noastre de învins nu sunt numai sărăcia şi mentalitatea stângistă a regimurilor democratice care-şi sapă singure prăpastia în care se vor prăbuşi cândva, ci sabotajul, tăcut, perseverent al celor ce prepară şi difuzează materialul.

Stirile ce ne vin din Ţară sunt deprimante în toate sensurile.

Cozile de "viermi", denumire cutremurătoare dată celor ce aşteaptă la aprovizionări zile şi nopti, gloata celor neîncadraţi, e imaginea unui sadism feroce.

Ajutorul nostru nu poate fi altul decât a ne întrece unii pe alţii, cei din afară, cerând dreptate şi libertate pentru cei obidiţi, a deschide ochii şi sufletul celor ce pot intervini în uşurarea desnădejdii lor, obligând conducătorii să respecte şi aplice acordurile semnate în scopul respectarii drepturilor umane.

Mergând cu toţii, uniţi în acest drum spinos, vom reuşi căci "Cu noi este Dumnezeu".

Traian Popescu

CIȚITI SI RASPANDITI SCRISUL ROMANESC IN EXIL

CARPATII

REVISTA CULTURALA SI DE ACTIUNE ROMANEASCA IN EXIL

Director-Proprietar:

TRAIAN POPESCU

APARE ODATA LA DOUA LUNI

Sub Ingrijirea Unui Comitet de Redactie

Redacţia şi Adminisratía:

Calle Conde de Peñalver, 82, 4º

Teléf. 402 11 01 - 28006 Madrid

Correspondenta:

Apartado 9.283 - MADRID (España)

Abonamente:

Anual	30 $ USA
De susţinere	60 $ USA
Expedierea Avion plus ...	10 $ USA

EDITURA CARPATII ANUNTA

GUVERNUL DELA VIENA, de F. Bradescu	20 $ USA
CORNELIU ZELEA CODREANU EROU NEO COMOGON, de F. Badrescu	12 $ USA
ISTORIA POLITICA ŞI MILITARA A RASBOIULUI ROMANIEI CONTRA UNIUNII SOVIETICE, de G-ral Platon Chirnoagă ediţia 2-a revizuită şi adăugită, format mare 365 de pagini	25 $ USA
PARASUTATI IN ROMÂNIA VÂNDUTĂ. AMINTIRI DIN REZISTENTA ROMANA 1944-1948, de Prof. Filon Verca, cca 450 Pagini vol. I	25 $ USA
IN SECOLUL LUMINILOR STINSE, de Radu Budişteanu	10 $ USA
AU SIECLE DES LUMIERES ETEINTES, de Radu Budişteanu	10 $ USA
AMINTIRI DIN COPILARIE, de Ion Creangă	10 $ USA
HAIDUCUL, de Bucura Dumbravă	10 $ USA
LA GRANDE THRACE, par Prof. A. Boldur, premier volume	15 $ USA
DACIA, de Vasile Parvan	10 $ USA
PRECURSORI, de Octavian Goga	10 $ USA
ISTORIA PARTIDELOR, NATIONAL, TARANESC ŞI NATIONAL TARANESC, de Pamfil Seicaru, vol. I, II	15 $ USA
KARL MARX: INSEMNARI DESPRE ROMANI. Texte inedite cu comentariu de Pamfil şeicaru	10 $ USA
STEFAN CEL MARE, VOIEVOD AL MOLDOVEI, de Prof. Alexandru Boldur	10 $ USA
ISTORIA DACIEI ŞI CONTINUITATEA DACOROMANA, de General Platon Chirnoagă	10 $ USA
LE NID, UNITE DE BASE DU MOUVEMENT LEGIONNAIRE, de Faust Bradescu	10 $ USA
POVESTI FARA TARA, nuvele, de Faust Bradescu, N. Novac şi N.S. Govora ..	10 $ USA
UNIREA NATIONALA IN COMPLEXUL POLITIC EUROPEAN, de Pamfil Şeicaru	10 $ USA
DICTIONAR ROMAN-SPANIOL, de Prof. Ion Protopopescu, rustică. Legat panză	10 $ USA
MOTA ŞI MARIN, DOUAZECI ŞI CINCI DE ANI DE LA MOARTE, de Praty Soutzo, Marqués de Nantouillet, Blas Piñar, Gr. Manoilescu	10 $ USA
DUMNEZEU S'A NASCUT IN EXIL, de Vintila Horia	12 $ USA
RELATIILE ROMANO-RUSE, de N.S. Fovora, vol. I şi II	20 $ USA
LA GARDE DE FER ET LA TERRORISME, par Faust Bradescu	10 $ USA
RASCOALA, de Liviu Rebreanu, 2 vol.	15 $ USA

Sub tipar:

VIFORITA COMUNISTA, de Nelu Popescu

LA GRANDE THRACE, par Prof. A. Boldur, deuxieme volume.

RELATIILE ROMANO-RUSE, de N.S. Govora, Vol. III.